CUTEZĂTORII

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

1

JOI,
4 IANUARIE
1968
ANUL II

«Drum bun în excursie!»

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

370.035 P

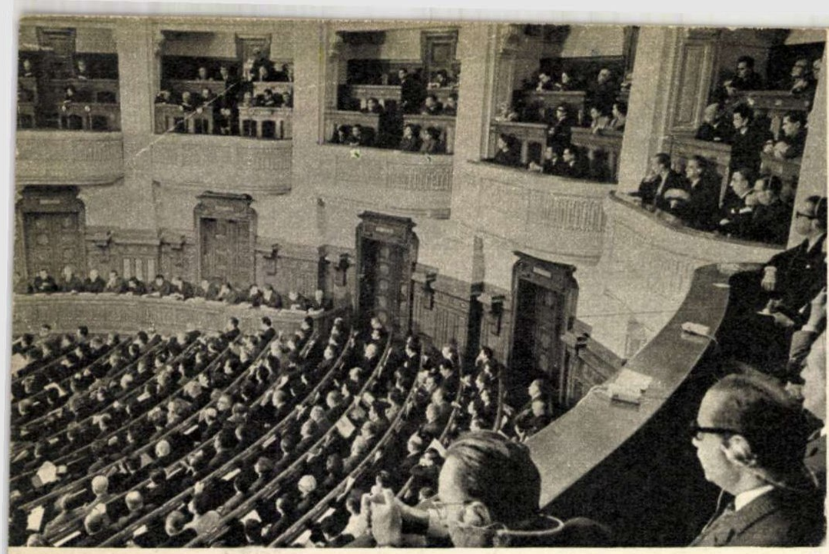

Aspect din timpul lucrărilor sesiunii Marii Adunări Naționale. ▲

SĂPTĂMÎNA TRECUTĂ, LA PALATUL MARII ADUNĂRI NAȚIONALE, AU CONTINUAT ÎN ȘEDINȚĂ PLENARĂ LUCRĂRILE SESIUNII A VIII-A A CELEI DE-A V-A LEGISLATURI A MARII ADUNĂRI NAȚIONALE, DESCHISE LA 9 DECEMBRIE.

DEPUTAȚII DE PE ÎNTREG CUPRINSUL ȚĂRII, ÎNTRUNIȚI ÎN ACEST ÎNALT FOR, AU DEZBĂTUT ȘI VOTAT LEGI IMPORTANTE, CARE VOR FACE CA ÎN URMĂTORII ANI PATRIA NOASTRĂ SĂ FIE ȘI MAI BOGATĂ, ȘI MAI ÎNFLORITOARE.

MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ ȘI-A ÎNCHEIAT LUCRĂRILE VINERI 29 DECEMBRIE, PRINTR-O ȘEDINȚĂ JUBILIARĂ, CONSACRATĂ CELEI DE A XX-A ANIVERSĂRI A PROCLAMĂRII REPUBLICII.

OGLINDA SĂPTĂMÎNII

PRIN GRIJA PARTIDULUI ȘI STATULUI NOSTRU PE TOATE MELEAGURILE ȚĂRII SE ÎNALȚĂ NUMEROASE FABRICI ȘI UZINE, EDIFICII SOCIAL-CULTURALE, DE ÎNVĂȚĂMÎNT.

ANUL ACESTA SE PREVEDE SĂ SE CONSTRUIASCĂ 1 100 SĂLI DE CLASĂ, SE VA EXTINDE SPAȚIUL DESTINAT ÎNVĂȚĂMÎNTULUI SUPERIOR, VA ÎNCEPE CONSTRUCȚIA UNOR EDIFICII CULTURALE LA CRAIOVA ȘI TG. MUREȘ ȘI VOR CONTINUA ÎN RITM ACCELERAT LUCRĂRILE LA TEATRUL NAȚIONAL ȘI LA CENTRUL DE TELEVIZIUNE DIN BUCUREȘTI. SE PREVEDE CONSTRUIREA, DIN FONDURILE STATULUI, A PESTE 57 000 DE APARTAMENTE. DE ASEMENEA, SE ASIGURĂ CONDIȚIILE NECESARE PENTRU ELECTRIFICAREA UNUI ÎNSEMNAT NUMĂR DE SATE, ASTFEL CA LA SFÎRȘITUL ANULUI 1968, SĂ FIE ELECTRIFICATE PESTE DOUĂ TREIMI DIN SATELE ȚĂRII.

ÎN FOTOGRAFIE: o imagine din noul peisaj arhitectonic bucureștean. ▼

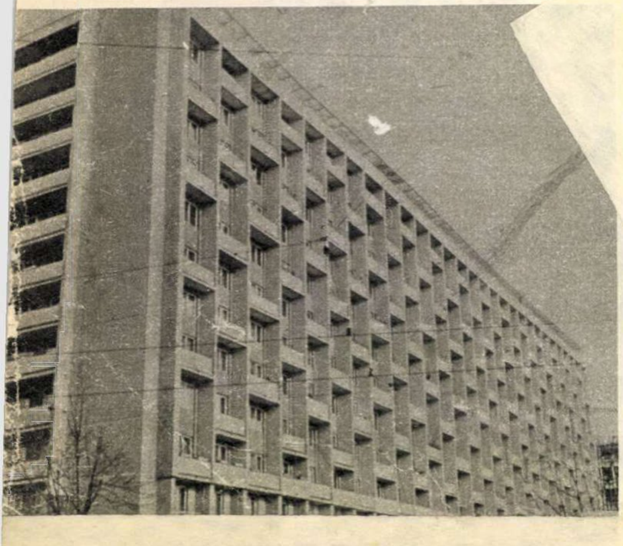

Cu prilejul celei de-a XX-a aniversări a proclamării republicii au avut loc numeroase manifestări consacrate acestui eveniment, atît în țară, cît și peste hotare. Iată cîteva:

ÎN ȚARĂ

- Casele de cultură din Sinaia, Cîmpina, Teleajen, Buzău, precum și căminele culturale din peste 80 de localități de pe meleagurile ploieștene au organizat simpozioane, seri literare și de poezie, urmate de programe artistice. De o largă participare s-a bucurat spectacolul «Sub soarele strălucitor al republicii noastre dragi» la care și-au dat concursul elevi ai Școlii generale nr. 12 din Ploiești.
- «Odă României socialiste» este titlul unei seri literare organizate de bibliotecile din Cîmpulung Moldovenesc.
- La cinematografele din Petroșeni, Hunedoara, Cugir, Brad, Cricău și alte localități din împrejurimi au avut loc cicluri de filme închinate zilei de 30 Decembrie.

PESTE HOTARE

- La cinematograful «Iluzion» din Moscova a avut loc o retrospectivă a filmului românesc, organizată de Uniunea cineaștilor din Uniunea Sovietică.
- O gală de filme românești a fost organizată la ambasada țării noastre din Republica Federală a Germaniei.
- La Beirut a fost inaugurată prima expoziție permanentă de produse industriale românești în Liban. Exponatele, printre care și renumitele tractoare înnobilate cu medalia de aur, s-au bucurat de o înaltă apreciere.

LA 20 DECEMBRIE S-AU ÎMPLINIT ȘAPTE ANI DE LA CREAREA FRONTULUI NAȚIONAL DE ELIBERARE DIN VIETNAMUL DE SUD. DE ATUNCI, FORȚELE ARMATE DE ELIBERARE AU OBȚINUT SUCCESE IMPORTANTE ÎN LUPTA ÎMPOTRIVA AGRESORILOR, PENTRU LIBERTATE ȘI INDEPENDENȚĂ NAȚIONALĂ. ÎN PREZENT, PATRU CINCIMI DIN TERITORIUL VIETNAMULUI DE SUD ȘI DOUĂ TREIMI DIN POPULAȚIE AU FOST ELIBERATE.

ÎN FOTOGRAFIE: Un luptător din eroica armată de eliberare din Vietnamul de Sud.

EXPOZIȚIE DE DESENE ALE ELEVILOR ROMÂNI LA ROMA

La Muzeul artelor tradițiilor populare din Roma s-a deschis recent o expoziție de desene și picturi realizate de elevi români. Organizată de către Institutul Pedagogic din Roma și de Academia Italiană pentru relațiile culturale cu România, expoziția cuprinde 120 de lucrări în alb-negru și în culori.

Inaugurînd expoziția, profesorul Luigi Volpicelli, directorul institutului, a subliniat că lucrările realizate de elevii români se remarcă printr-o deosebită bogăție și varietate.

Cu acest prilej s-a ținut, de asemenea, și o conferință consacrată folclorului românesc.

UN URIAȘ CARNAVAL

Cu o neasemuită revărsare de tinerețe, cîntec, joc și veselie s-a desfășurat sub cupola de sticlă a Sălii expoziției economiei naționale, în prima zi a anului 1968, carnavalul pionierilor și școlarilor organizat de Consiliul orășenesc al pionierilor din București.

Un semnal pornit din zeci de goarne, semnal amplificat de uriașa încăpere de oțel și sticlă a încremenit pentru o clipă miile de prințișori și prințese, de Ilene Cosînzene, de iepurași, de copii îmbrăcați în costume de epocă, de... dar înșiruirea ar fi imposibilă pe un spațiu chiar de zece ori mai mare ca acesta. Cînd de sus au început să se reverse milioane de confeti și mii de serpentine, încremenirea s-a transformat într-un chiot nemaivăzut de veselie. Din veselie dai numaidecît în dans, asta e știut, mai ales cînd orchestra te îmbie. Dansul e oprit adesea de intermezzo-uri, unele impresionante ca de pildă desfășurarea de forțe pe care au dovedit-o cei 80 de pionieri și școlari din raionul Nicolae Bălcescu care au executat un «plugușor» cum, eu cel puțin, n-am mai văzut... Și iar dans și iar distracție cu bunăvoința lui Horia Căciulescu și Adrian Pop (care au atins în «discursurile» lor și cîteva «delicate» probleme școlare), cu ajutorul lui Sache de la Circul de Stat. Au fost și concursuri distractive, a venit, și a și cîntat, bineînțeles, cunoscutul trio Caban. În fine, mai spre sfîrșit, a apărut și Moș Gerilă cu o impresionantă suită. Sub masca moșului se ascundea, de fapt, actorul Constantin Guriță, dar toți cei de față nu voiau să știe acest lucru: Moș Gerilă, e Moș Gerilă.

A. ALBU

LA ȘCOALA GENERALĂ NR. 191 DIN BUCUREȘTI ȘCOLARII MICI AU TRĂIT, NU DE MULT, CLIPE DE MARE EMOȚIE: PRIMIREA CRAVATEI ROȘII.
RADU LUCIAN ESTE UNUL DINTRE EI.

Castelul cu surprize

Un adevărat castel în mijlocul pădurii, la poalele munților... Oare ce surprize ascunde? O sută treizeci de Ilene Cosînzene, în toiul unui concurs pentru... construirea celui mai nostim om de zăpadă.

Cu cîteva minute în urmă bucătăria fusese devastată. Au fost luați toți morcovii, toți cărbunii, toate măturoaiele.

Stop! A trecut jumătatea de oră stabilită, și juriul e în mare încurcătură: cui să atribuie întîietatea? Pînă se vor hotărî, se încinge o luptă crîncenă cu... bulgări de zăpadă.

Trifan Cecilia din București își merită titlul de «artista detașamentului». Omul de zăpadă modelat de ea are «cel mai grozav nas». Cîștigător totuși, dînd dovadă de și mai multă fantezie, detașamentul 3!

Se lasă încet înserarea. Ceata zgomotoasă de Cosînzene se retrage după zidurile castelului. În mijlocul unui careu apare «Ribanna» (așa a fost poreclită Emișeit Reihan din Constanța). Ea cîntă un fermecător cîntec tătăresc. Aplauzele îndelungate o răsplătesc pe Vîlcu Doina din București, pentru cîntecul «Țărăncuța», ca și pe Ferencz Éva și Szilágyi Márta, care aduc cu ele voioșia melodiilor de pe Valea Mureșului.

...Iată-ne la sfîrșitul primei zile în tabăra de iarnă de la Olteni. Abia acum îmi dau seama că trebuia să vă spun de la început: castelul, în care odinioară huzureau grofii, este acum minunata tabără a pionierilor, iar Cosînzenele sînt cele 130 de pioniere sosite aici din București, Constanța, Adamclisi, Hîrșova și Tîrgu-Mureș, pentru a-și petrece o vacanță de iarnă bogată în surprize dintre cele mai frumoase și de neuitat.

ECATERINA BOKOR

! CEL MAI BUN

DINTRE AUTOMOBILELE C-1 CONSTRUITE DE CITITORII NOȘTRI DUPĂ SCHIȚA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL 7 AL REVISTEI ESTE CEL PE CARE-L VEDEȚI ÎN FOTOGRAFIE. CONSTRUCTOR: RATZ OTTO, ȘCOALA GENERALĂ NR. 4, BAIA MARE. PENTRU IZBÎNDA SA REDACȚIA I-A ACORDAT UN PREMIU SPECIAL, **CONSTÎND DINTR-O TRUSĂ «MICUL LĂCĂTUȘ», PE CARE-I DORIM S-O FOLOSEASCĂ ÎN VEDEREA UNOR CONSTRUCȚII MEREU MAI REUȘITE.**

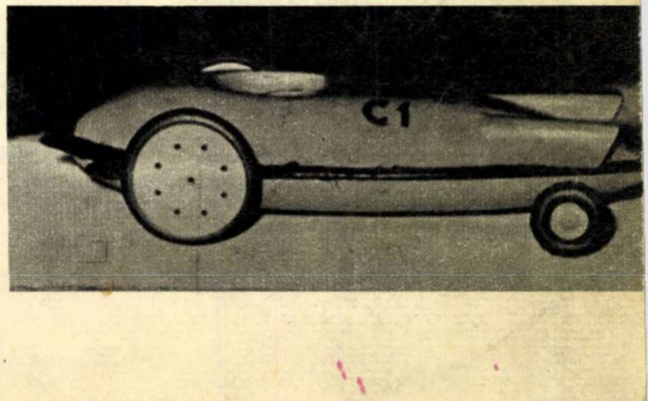

Ceea ce se sp

Sînt cuvinte pe care le rostim în fiecare zi, de zeci și de sute de ori pe zi, așa cum respirăm, așa cum clipim, firesc și fără (sau aproape fără) să ne dăm seama, neîntrebîndu-ne niciodată și nimic despre ele, știm că sînt ale noastre, dar mai știm că în același timp sînt ale tuturor, nu ne putem recunoaște în ele și nici nu încercăm s-o facem.

Și mai sînt altfel de cuvinte — poetul le-a numit nobile — care întîrzie în gîndurile noastre pînă ce-și iau zborul, ne cer să medităm asupra lor, să le rostim abia după ce avem certitudinea că se pot preface în niște oglinzi reflectîndu-ne imaginea reală, imaginea unor oameni cărora nu le place să se joace cu vorbele, pentru care o promisiune, un angajament sînt cuvinte solemne, de onoare.

Dar care or fi cuvintele ce ne-au sugerat titlul acestor rînduri, **cuvintele ce se spun o dată pe an?**

Nu, nu ne-am gîndit la urările specifice fiecărei sărbători tradiționale, și nu ne-am gîndit nici la acea categorie de taciturni care, o dată pe an, «din an în paște» cum sună vorba veche, se hotărăsc totuși să ți se adreseze.

Am luat expresia în chip simbolic. În contextul acestei pagini, **o dată pe an** ar vrea să însemne momentul cînd te decizi să faci o mărturisire deosebită, una pe care n-o faci în mod curent, din diferite motive — și cîteva, cele care ne vin primele pe buze, le înșirăm aici: din modestie, din timiditate, pentru că n-avem certitudinea împlinirii unei dorințe, a unui vis, pentru că nu ne place să vorbim despre noi...

Ne-am adresat mai multor persoane, rugîndu-le să ne facă o atare mărturisire pentru cititorii revistei noastre, o mărturisire **special pentru «Cutezătorii»**, cum am intitulat o rubrică pe care o publicăm adesea. Mulți au primit, unii au refuzat. Din cei care au primit, unii n-au avut nimic împotrivă să le publicăm numele și fotografia, alții, din cauze ținînd în primul rînd de ceea ce au numit ei «fugă de publicitate», ne-au rugat să le păstrăm numele secret sau ne-au invitat să agățăm aparatul de fotografiat în cuier și să-l considerăm o clipă tot ce dorim noi: șapcă, pălărie, umbrelă...

Iată cîteva atari mărturisiri, așezate aici într-o ordine cu desăvîrșire arbitrară, departe de noi fiind gîndul de a încerca o cît de vagă ierarhizare.

SIMION DACU, elev clasa a VIII-a:

Primul trimestru al acestui an școlar l-am încheiat cu bine. Nota cea mai mică: 7. Numai că ea apare în carnetul meu de mai multe ori și anume la obiectele pentru a căror însușire se cere un efort mai susținut. Nu pot spune că n-am învățat, dar rareori am învățat astfel încît să las tovarășilor profesori sentimentul unei totale mulțumiri. Acasă notele mele n-au indispus pe nimeni, repet: sînt note bune, eu însumi am acceptat să primesc pentru ele ghetele cu patine promise de tata, nu mă rușinez și nici n-am de ce s-o fac avînd aceste note, însă... Mi-ați cerut să mă gîndesc la ceva care se spune o dată pe an... Ei bine, o dată pe an — și s-ar putea de aici încolo mai des — mă acuz că puteam mai mult, mult mai mult și am făcut mai puțin...

Dr. GHEORGHE NICOLIU

Dr. GHEORGHE NICOLIU:

Medicina modernă este incontestabil o știință și aceasta nu numai prin legăturile ei organice cu științele fundamentale — și totuși mie îmi este greu să renunț la ideea că aceeași medicină își poate găsi un loc și printre arte, ea adresîndu-se atît rațiunii cît și sentimentelor — chirurgia, de pildă, ramura medicinii pe care am îmbrățișat-o eu, solicitîndu-te pe diferite trepte ale măiestriei, uneori într-o măsură care poate fi comparabilă cu, să zicem, sculptura... O mărturisire în acest sens și, totodată, în sensul expresiei dumneavoastră: **ceea ce se spune o dată pe an?** Foarte pe scurt: în 1967 am făcut cam 250 de operații de chirurgie generală sau vasculară, iar în întreaga activitate de medic

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

— Dunărea!... anunță Scatiul, cu mîinile încleștate de lanțul greu de fier ce-l ținea pe umăr, făcîndu-i semn lui Babușcă să privească înainte. Acesta, avînd sub braț una din cizmele lui uriașe, (cealaltă o pierduse în stuf) și trăgînd cu cealaltă mînă barca ce înainta pe șuvoi, privi lung malurile împădurite și tăcute ale fluviului. Departe, printre sălciile rare de pe mal, se zăreau lunecînd pe Dunăre trei șlepuri cenușii, gigantice, încărcate cu cherestea și legate unul de altul, în timp ce remorcherul care le trăgea gîfîia, duduia monoton, împrăștiind nori negri de fum. Un stol de pescăruși, ca un imens vîrtej alb, se rotea țipînd deasupra bărcii și se ridica din ce în ce mai sus în văzduh.

— Ia te uită la pescăruși, Scatiule... murmură Babușcă, cu aerul somnoros pe care îl cunoaștem, continuînd să înainteze prin șuvoi...

— Îi văd... Îi văd... răspunse Scatiul, cu privirea ațintită spre vîrtejul alb care se înșuruba în văzduh, sus, înaintea lui. Ce spun pescărușii, Babușcă?

Babușcă se opri o clipă, ascultînd cu urechile ciulite, țipetele prelungi ale pescărușilor care sfîșiau liniștea ciudată a bălții...

— Pescărușii au simțit o primejdie... spuse el, pornind mai departe, dau alarma. Îi auzi?

• OSTROVUL LUPILOR • 58

— Să fie o vidră? întrebă Scatiul, întorcînd capul spre el.

— S-ar putea, murmură Babușcă și deodată tresări, arătînd cu mîna undeva în apa limpede de cristal. Ia te uită, și peștii o șterg.

Într-adevăr, în șuvoaiele cristaline de apă — pîlcuri, pîlcuri de peștișori — apăreau și dispăreau, ca niște lungi fulgere fumurii, alunecînd la vale...

— Curios... murmură la rîndul lui Scatiul, cu privirea ațintită spre o tufă de papură ce se ridica la vreo sută de pași în fața lui. Peștii ar trebui să urce, nu?

Babușcă dădu nedumerit din cap și tăcu.

Strîngînd lanțul de fier cu care trăgea barca, mai cu putere, Scatiul îi făcu semn lui Babușcă să grăbească, și-amîndoi băieții începură să înainteze mai repede, în șuvoiul de apă ce curgea printre păpurișuri. Tufa, din care îi pîndeau Vînătorul și Bărbosul, se apropia. Deodată Babușcă, aruncîndu-și privirea în șuvoiul de apă ce trecea printre picioarele lui, zări ceva în fundul apei și tresări. Ochii lui verzi, de pisică, se deschiseră brusc și scînteind orbitor în soare, se închiseră la loc.

— Scatiule, ai văzut? șopti el, continuînd să privească în apă și trecîndu-și limba peste buzele uscate.

— Am văzut, răspunse Scatiul, prefăcîndu-se că urmărește zborul rotitor al pescărușilor. Unde sînt?

Babușcă privi cîteva clipe încordat în șuvoaiele de apă ce treceau pe lîngă el, sprijinindu-se de barca care înainta și-apoi răspunse:

— Sînt în papură...

— Pe margine?

Babușcă privi din nou în apă:

— Nu...

— Dar unde?

— În tufa din fața noastră.

— Bine, spuse încet Scatiul continuînd să cerceteze cu privirile ridicate în sus... Cîți sînt?

Babușcă privi din nou în apa care curgea la picioarele lui:

— Sînt doi. Unul la capătul din stînga și celălalt la capătul din dreapta al tufei.

— Bine, spuse Scatiul, întorcînd brusc capul spre Babușcă. Cei doi băieți se priviră lung cîteva clipe. Apoi Babușcă își încreți nasul și dădu ușor din cap în semn că a înțeles.

e numai o dată pe an

Anchetă de OCTAV PANCU-IAȘI

de cîteva zeci de ori pe atîtea. Dintre acestea mă bucură acelea care îmi dau sentimentul că am izbutit un moment de creație, de artă, că, o clipă, am atins

MAISTRU
ION ROȘIOARĂ

perfecțiunea. Și apropo de perfecțiune: sînt foarte trist că Washkansky, omul care a trăit 18 zile cu o inimă de împrumut, a încetat din viață. Nutresc o mare stimă pentru temerarii medici care l-au operat și care au reușit — atît cît a permis prima încercare de acest gen din istoria chirurgiei — un suprem act de știință, dar și de artă, asumîndu-și curajul de a intra în competiție cu geniala artistă: natura...

ION ROȘIOARĂ, matrițer, uzina Vulcan:

Muncesc de 29 de ani. De 18 sînt șef de brigadă. De 15 mă ocup de inovații. Am multe. Numai în 1967: 4 — toate din acest an cu referire la execuția mai devreme și în mai bune condiții a cazanului de 420 de tone abur/oră, primul cazan de atare calibru care s-a realizat în România. O mărturisire cu un caracter special, una pe care o fac rar, **o dată pe an?** Notați: simt o imensă bucurie cînd caut o idee creatoare, cînd îmi frămînt mintea pentru găsirea unei soluții tehnice la o inovație — dar bucuria aceasta, poate o să vi se pară ciudat, își pierde din intensitate și uneori dispare complet atunci cînd inovația este gata... Mai mult: o dată primită, uit de ea. Poate pentru că tot atunci începe o nouă bucurie: cea a căutării unei alte idei...

DOCTOR ÎN ȘTIINȚE FIZICO-MATEMATICE
CORNELIA CRISTEAC

Prof. IOAN STERESCU:

În profesia mea n-am motive să împart doar felicitări, mai trebuie să aplic și sancțiuni. Mă refer în primul rînd la acele sancțiuni care sînt notele proaste. Iată-mi mărturisirea — o mărturisire pe care o fac rar, pentru că am elevi în stare să... profite de ea: mă doare fiecare notă proastă pe care sînt nevoit s-o pun, deoarece știu că și în cazul celui mai nepăsător elev, ea tot provoacă o durere, la școală, colegilor, prietenilor lui; acasă, părinților săi. Cred că atunci cînd apuc condeiul să pun un 3, un pic îmi și tremură mîna...

CORNELIA CRISTEAC, doctor în științe fizico-matematice:

Sînt șefa secției de astrometrie fotografică de la Observatorul astronomic al Academiei R.S.R. În prezent mă ocup de determinarea poziției precise a micilor planete dintr-un numeros grup (după unii: peste o sută de mii!) aflat între orbita lui Marte și a lui Jupiter. O mărturisire cu un caracter de raritate? Deși sînt un om de știință, nu o dată îmi place să privesc stelele pentru poezia lor... să cred, ca în copilărie, că fiecare stea e a unui om și eu însămi am o stea a mea pe care o caut, o caut...

• OSTROVUL LUPILOR • 59

În dosul păpurișului, Vînătorul frînse pușca în două și-apoi o închise la loc — ceea ce însemna că era acum gata să tragă, apoi spuse, întorcîndu-se spre Bărbos:

— Fii gata, Max... Vin.

Strivind o înjurătură între dinti, Bărbosul lovi cu palma un țînțar care i se așezase pe frunte și răspunse, foindu-se pe loc:

— Să vină odată... M-au înnebunit țînțarii, șefule.

Nici Vînătorul și nici Bărbosul nu-și dădeau seama ce se întîmplă sub apă, de cîte ori mișcau picioarele. Nu știau că o pulbere cenușie de mîl se desfăcea în mici evantaie, ce se tîrau ușor pe fundul apei, și-apoi încet-încet, se ridicau deasupra dansînd în clocotul șuvoiului, gingașe și transparente ca niște meduze. Văzînd pești purtați de curent altfel decît ar fi trebuit, Scatiul și Babușcă înțeleseseră pe loc că cineva «tulbură apa». Dar Bărbosul și Vînătorul nu aveau habar de toate acestea.

— Ești gata? îl întrebă Scatiul pe Babușcă, cu privirea ațintită spre tufa de papură care se apropia.

— Gata, răspunse încet Babușcă și, în clipa următoare, scăpă ca din nebăgare de seamă cizma ce-o ținea pe umăr în apă. Cizma căzu și dispăru plescăind în șuvoi:

— Ce e, Babușcă? strigă Scatiul.

— Stai! Am pierdut cizma! spuse cu voce tare Babușcă, și scoțîndu-și cămașa, o aruncă pe marginea bărcii, adăugînd:

— Așteaptă-mă o clipă, Scatiule...

Și o porni înot.

Scatiul continuă să înainteze liniștit cu barca. După ce făcu vreo zece pași, se opri și întorcînd capul spre Babușcă, strigă cît putu de tare:

— Ai găsit-o, Babușcă?

— Nu, țipă Babușcă, căutînd încolo și încoace prin șuvoi. A luat-o curentul. N-o găsesc.

— Stai că vin și eu, strigă Scatiul, intrînd cu barca în păpurișul de pe margine și aruncînd lanțul greu de fier înlăuntrul bărcii. O clipă. Să-mi scot cămașa!

Și începu să se dezbrace.

— Ce dracu fac? întrebă în șoaptă Bărbosul, alungînd cu palma țînțarii care îi bîzîiau în jurul capului. Nu mai vin odată, șefule?

— Răbdare Max, răbdare, răspunse încet vînătorul. Clienții noștri au pierdut ceva în apă. Caută. Îi vezi?

• OSTROVUL LUPILOR • 60

— Și ăla ce tot face acolo, după barcă? întrebă Bărbosul, arătînd spre capul Scatiului, care răsărea ca o minge de după luntre.

— Dracu, știe... o repara ceva, răspunse Vînătorul cu mîinile încleștate pe pușcă. Uite-l că pleacă și el.

Acum Scatiul înota prin apă, îndreptîndu-se spre Babușcă. Ajuns lîngă el, Scatiul îi spuse ceva și capetele celor doi băieți dispărură sub apă.

— O șterg, strigă Bărbosul și în clipa următoare cei doi răufăcători săriră în picioare.

— Ești un dobitoc, Max, spuse Vînătorul, arătînd spre capetele celor doi băieți care apăruseră în șuvoi și așezîndu-se din nou la pîndă. Stai jos, n-auzi?

Ascunși după tufă, ei urmăreau capetele celor doi băieți care, ba se roteau în jurul șuvoiului, ba se apropiau de marginea păpurișului, încremenind parcă acolo, ca să pornească din nou, încet, încet, prin șuvoi. Minutele treceau. Deodată, cele două capete, ajungînd pe firul apei, începură să se îndepărteze cu repeziciune, prinse și purtate de curent.

— Fug!... După ei! urlă Vînătorul, culcînd tufa de papură și luînd-o la fugă prin șuvoi cu pușca în mînă.

Sărind, căzînd în șuvoiul de apă, gîfîind, se repeziră spre băieți. Dar ciudat, pe măsură ce Vînătorul și Bărbosul se apropiau în fugă, capetele celor doi băieți, continuau să se rotească liniștit în mijlocul șuvoiului. Ajuns la cîțiva pași, Vînătorul se opri și scoase o înjurătură groaznică. Bărbosul holbă și el ochii și-apoi întorcîndu-se spre Vînător întrebă cu glas stins:

— Ce-i asta, șefule?

— Tu nu vezi ce e? șuieră printre dinți Vînătorul, ridicînd din apă o lopățică de capetele căreia atîrnau legate cu o sfoară cămășile băieților făcute ghem. S-au dat la fund și-au șters-o în păpuriș, lăsînd porcăria asta să iasă deasupra. Acum ai înțeles, Max?

Bărbosul dădu năucit din cap.

— Dar poate că e mai bine așa... continuă Vînătorul, ridicînd pușca și țintind în barca care se afla la vreo douăzeci de pași de el. În două ore, balta și țînțarii vor face ce n-am reușit noi.

Și Vînătorul apăsă pe trăgaci. Două detunături răsunară una după alta și barca — lovită în plin, se scufundă încet-încet și încremeni într-o coastă.

(VA URMA)

COPACUL DIN CÎMPIE

POVESTIRE DE CĂLIN GRUIA

Într-un început de toamnă,doi băieți au prins să născocească o poveste. Se uitau peste cîmp cu ochii pe jumătate închiși și-și spuneau unul altuia tot ce le trecea prin gînd despre un copac... Nu m-au văzut și i-am ascultat pînă la sfîrșit. Pentru că nici acum nu știu cum îi cheamă o să-i numesc Ochi-Albaștri și Ochi-Căprui.

— A fost odată un copac mare... mare! Rotat... care se lupta cu vînturile, cu ploile, cu viscolul... — începu Ochi-Albaștri.

— Și l-a doborît un fulger, adăugă Ochi-Căprui.

— Da' de unde! L-a zgîriat numai și l-a afumat... Și, copacul trăia singur-singurel, într-o cîmpie întinsă, întinsă... Poți să-ți închipui cîmpia aceea și copacul?

— Nici vorbă! Cîmpia e ca o față de masă fără sfîrșit pe care sînt cusute mii și mii de flori și ierburi, iar în mijlocul ei copacul tău pare un uriaș supărat. Dacă închid ochii pe jumătate îl văd și mai bine. Ce trunchi puternic! Ce crengi întortocheate, ce frunze smălțuite!

— Cam așa era... Și stătea copacul singur și se uita peste zări, de dimineață pînă-n amurg! Și într-o seară veni la el grăbit vîntul din miazănoapte... Nu, nu! Cel din miazăzi!... Nici ăsta! Copacul nu-l putea suferi nici pe unul, nici pe altul, pentru că voiau să-l smulgă și să-l culce la pămînt... Deci veni vîntul poștaș...

— Cine?

— Vîntul care duce vești.

— N-am auzit de el, cum arată?

— Tînăr, frumos! Cu plete mari, albastre și puțin străvezii!... Și vîntul poștaș îi aduse copacului o scrisoare. Prima scrisoare în viața lui. O frunză mare pe care scria...

— Ce scria? A, știu! Îi scria toamna... Nu, nu, nu toamna!! Îi scria pasărea care stătuse la el în gazdă și-i spunea că a ajuns cu bine în țările calde și că la primăvară o să se întoarcă sănătoasă.

— Nu, nu-i adevărat! Îi scria pădurea... Și iată ce: «Abia acum am auzit

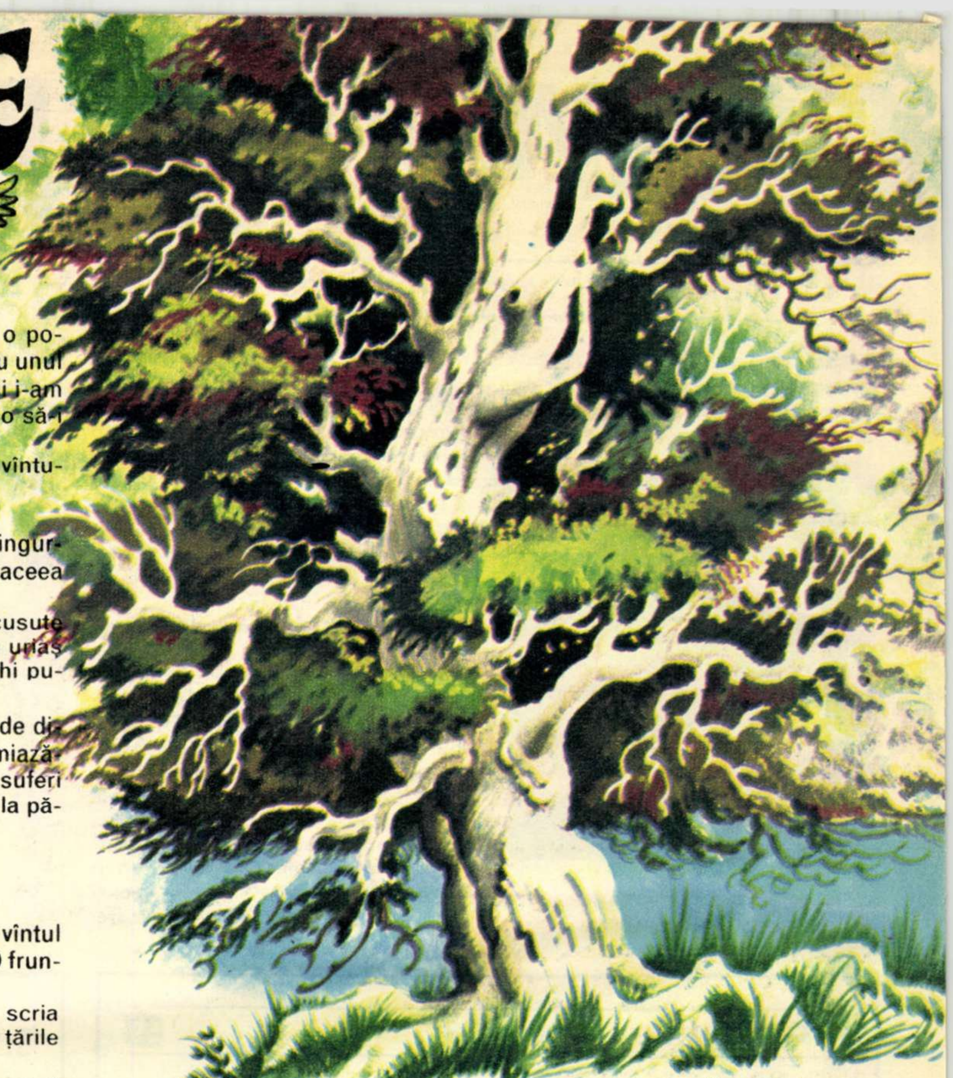

Desene de
ALBIN STĂNESCU

SPAIMA CLASEI

POVESTIRE DE GICA IUTEȘ

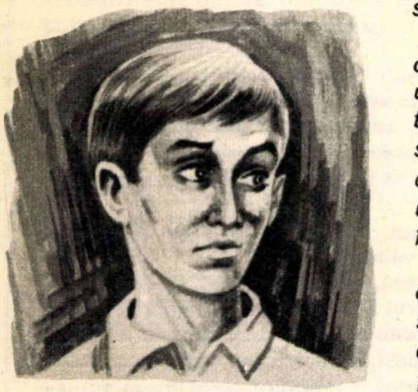

La prima vedere are o înfățișare cu nimic ieșită din comun: merge, vorbește, cîntă, mănîncă. Nu-i nici înalt, nici scund, nici frumos, nici urît, pretinde însă că are forța lui Heracles. Singurul lucru care-l deosebește de ceilalți, nu are prieteni. Nici unul. Numai admiratori de moment. Cei din clasele mai mici îl ocolesc cu grijă, și dacă se nimeresc să-i iasă în cale, fug de dînsul mîncînd pămîntul.

Nu se știe cine i-a zis Spaima clasei, dar altfel cum i se poate spune?

Spaima clasei intră la ore, aruncîndu-se în ușă, cu capul înainte ca un berbec apucat de streche. Cînd trece printre bănci scuipă coji de semințe în toate părțile. Ajuns la cuier, îl dărîmă cu haine cu tot, ca un cutremur pus să prefacă totul într-un morman de ruine.

Odată așezat în bancă, Spaima clasei scoate o sumedenie de voci și glasuri, care se pot confunda fie cu cotcodăcitul unui coteț de găini, fie cu o cireadă de boi pe pajiște. Între pauze își recapătă o voce cît de cît omenească cu care strigă în dreapta și-n stînga:

— Băă, un caiet de matematică la băiatu'... Care-a făcut bine problemele alea? Aia cu cele două trenuri... (Și face ca trenul!...). Un caiet de franceză, unul de română, altul de naturale... În timp ce bate din picioare nerăbdător, întinde amîndouă mîinile, înșfacă acele caiete care i se întind cu bunăvoință sau cu indiferență. Imposibil să nu i se dea ce cere, cere adesea și bani, care i se dau repede, posesorii scot grăbiți și monede de trei lei dacă n-au mărunțiș, cu care Spaima clasei se duce la bufet și cumpără «napolitane». Asta este latura lui înduioșătoare, singura: consumă dulciuri. Banii nu-i dă niciodată îndărăt, cine a îndrăznit să-i pretindă îndărăt, a primit același răspuns invariabil:

— Mîine, băă! Pe cuvînt că mîine. Și mîine s-a făcut poimîine, și ziua de apoi.

Deci imposibil să ceară ceva, mai ales caietele de copiat temele și, dacă nu-i faci pe plac, te ține minte. Nu se răzbună imediat, ci atunci cînd nu te aștepți. Poți să te alegi cu tenișii aruncați de la etajul III, exact între lăzile de gunoi, în curtea interioară. Poți să te alegi cu o piedică, exact cînd te îndrepți, fie să duci o cretă nouă la tablă, fie cînd emoționat ieși la lecție. Te trezești în fața catedrei într-o poziție de balet. Poți să primești un bobîrnac exact în clipele cînd îi repari Vivianei Marinoiu brățara de la ceas.

— Vai! zice Viviana și pufnește în rîs, iar ție îți vine să intri în pămînt.

Uneori e amuzant s-o vezi pe Sticlaru Coca, o fată dolofană, care are 60 de kg greutate. Ea, care e flămîndă tot timpul, rămîne cu gura căscată privind chifla cu «Torpedo» dispărînd în văgăuna populată cu dinți albi și mulți de crocodil. Ha, ha, face Spaima-clasei. Hî, hî, înghite

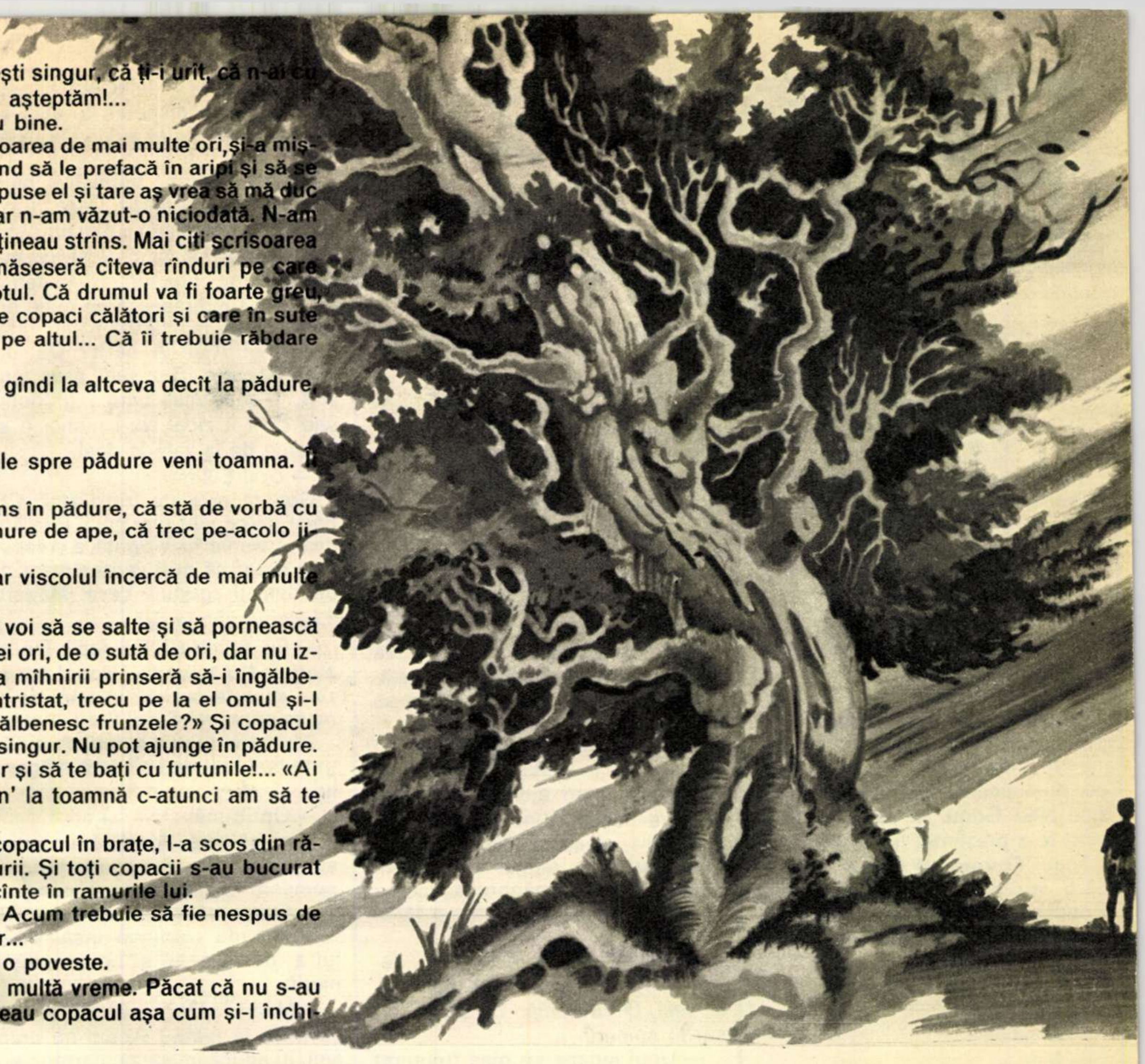

de dumneata! Am aflat că ești falnic, că ești singur, că ți-i urît, că n-ai cu cine schimba o vorbă... Vino la noi, te așteptăm!...

— Nu se poate! Cred că n-ai văzut tu bine.

— Ba am văzut. Și copacul a citit scrisoarea de mai multe ori,și-a mișcat toate crengile, ca scuturat de vînt, voind să le prefacă în aripi și să se salte un pic în sus... «N-am să pot! — își spuse el și tare aș vrea să mă duc în pădure. Am auzit vorbindu-se de ea, dar n-am văzut-o niciodată. N-am să pot!» Și mai încercă. Rădăcinile însă îl țineau strîns. Mai citi scrisoarea și începu să-și foșnească frunzișul. Rămăseseră cîteva rînduri pe care nu le văzuse și tocmai acelea spuneau totul. Că drumul va fi foarte greu, dar că este cu putință. Că se află pe lume copaci călători și care în sute de ani izbutesc să ajungă de pe un mal pe altul... Că îi trebuie răbdare și înțelepciune.

— Și din acea clipă copacul nu se mai gîndi la altceva decît la pădure, și la drumul pe care avea să-l facă.

— Și se pregăti... se pregăti...

— Dar cînd voi să-și întindă rădăcinile spre pădure veni toamna. Îl scutură toate frunzele și-l adormi.

— Și copacul începu să viseze c-a ajuns în pădure, că stă de vorbă cu cineva, că aude cîntări de păsări și murmure de ape, că trec pe-acolo jivine fioroase și iepuri fricoși.

— Iarna îl împovără cu promoroacă, iar viscolul încercă de mai multe ori să-l doboare.

— În primăvară simți din nou puteri și voi să se salte și să pornească la drum. Încercă o dată, de două ori, de trei ori, de o sută de ori, dar nu izbuti și se mîhni de moarte. Și din pricina mîhnirii prinseră să-i îngălbenească frunzele... Și cum sta copacul întristat, trecu pe la el omul și-l întrebă: «Ce ai copacule? De ce ți se îngălbenesc frunzele?» Și copacul îi răspunse: «Sînt trist, omule, sînt trist și singur. Nu pot ajunge în pădure. Acolo m-aș simți bine! E greu să fii singur și să te bați cu furtunile!... «Ai dreptate, răspunse omul! Rabdă însă pîn' la toamnă c-atunci am să te duc eu».

— Și toamna a venit,omul a cuprins copacul în brațe, l-a scos din rădăcini și l-a dus, rîzînd, în mijlocul pădurii. Și toți copacii s-au bucurat văzîndu-l,și toate păsările s-au oprit să cînte în ramurile lui.

— Ei, ce-ar fi să mergem să-l vedem! Acum trebuie să fie nespus de frumos. Trebuie să aibă frunzele de aur...

— Cum să mergem? Asta nu-i decît o poveste.

Și cei doi băieți au rămas pe gînduri multă vreme. Păcat că nu s-au dus în pădure. Sînt încredințat că-și găseau copacul așa cum și-l închipuiseră.

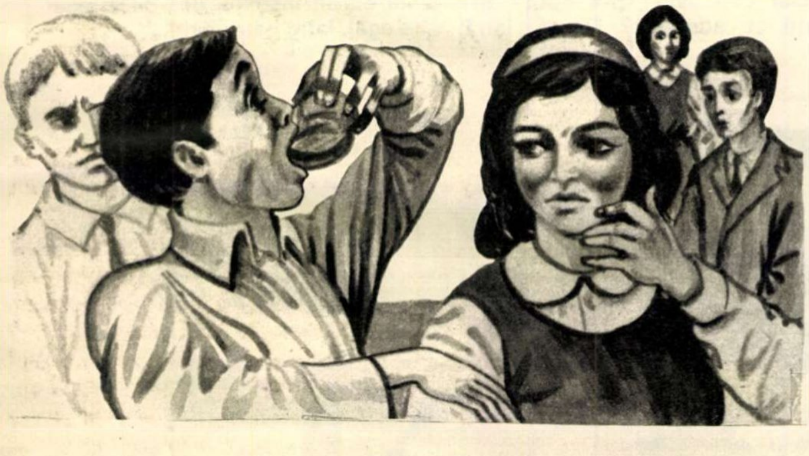

în sec Coca. Și se așază în bancă tremurînd de mînie, ca o piftie. Și nimeni nu zice nimic. Fetele se uită la ea și chicotesc. Sînt singurele ființe față de care Spaima-clasei se mulțumește să le inventeze denumiri care țin mai mult de faună, decît de floră, dar atît.

În preajma lui însă nimeni nu e în siguranță, chiar dacă pur și simplu îi ignorezi prezența, considerînd că există pe lume lucruri mult mai interesante care să te preocupe,cum ar fi ultimele ipoteze despre farfuriile zburătoare, de pildă. Ei bine, atunci poți să te trezești pe neașteptate cu coșul de hîrtii tras peste cap, sau cu buretele de la tablă stors în creștet și frecat la nas, în timp ce întreaga clasă e cuprinsă de hohote delirante de rîs.

Odată i s-a făcut o caricatură destul de izbutită, lîngă care s-au adăugat și cîteva versulețe cam naive:

Oglindă, oglinjoară
Cine e ca mine
Din întreaga școală
Bătăuș și leneș?
Nimeni nu-i ca tine,
Vasilică Deneș.

Autorul caricaturii a preferat să rămînă în umbră. Cît despre versuri s-au bănuit a fi ale Doinei Corbu, ea fiind singura poetă din clasă.

— Cine este lașul, că și-a găsit nașul! a răcnit Spaima-clasei urcat în picioare pe bancă.

Cuprinse de frenezie, o mulțime de glasuri au început să scandeze în cor:

— Cine este lașul că și-a găsit nașul!

Și nu s-a ales nimic. Ce poate o simplă caricatură în timp ce Spaima-clasei stăpînește (sau pare a stăpîni) o clasă de 29 de elevi printr-o singură propoziție:

— Dacă nu mă dați absent motivat la chimie, iau tabla și plec cu ea în spinare.

— N-ai decît s-o iei! ar fi fost cineva tentat să-i spună. Adevărul e că Vasilică Deneș poate duce o tablă în spinare și încă în galop, de la catedră pînă în fundul clasei la cuier. De aceea probabil elevul de serviciu a preferat să motiveze că s-a dus la policlinică.

Foarte interesant. Să recapitulăm: Deneș nu are nici un prieten, ci numai admiratori de moment. Oare asta să fie cauza că el este păstrat în clasă ca o ciudățenie a naturii, cum ar fi,de pildă,un urs cu coadă sau un iepure cu aripi? Unii susțin că Spaima-clasei e un fenomen trecător... Așa să fie?!

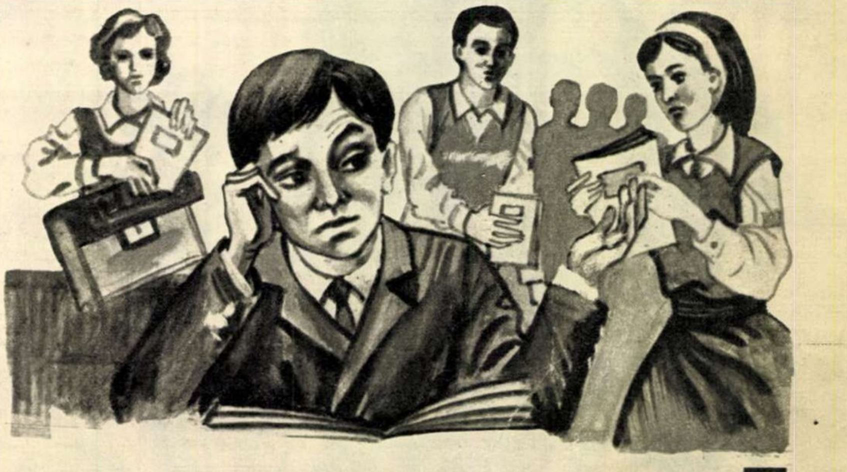

INTERVIU în OGLINDĂ

POVESTIRE DE MIRCEA SÎNTIMBREANU

Astăzi! Astăzi va încăleca. Nu, nu mîine-poimîine ca ieri-alaltăieri. Astăzi. De îndată. Acum. Cu orice preț. E clar?

În fața șifonierului, la oglindă, Goguță se judecă de unul singur, arțăgos și nemulțumit.

— Ce te uiți așa?

— Mă uit...

— Auzi sau n-auzi?

— Aud.

— Atunci, recunoaște: ești laș.

— Bine, dar...

— Nici un **dar**!

Băiatul își turtește nasul de sticla oglinzii și șuieră printre dinți:

— Îți convine să faci pe zmeul cu puștimea. Druță de vizavi îți zice **Nea** Gogu. Îți place, nu? Și cînd te-a prezentat lui vară-sa ți-a plăcut: **Tovarășul Gogu.** Atunci să-ți iau eu un interviu, dom'le Goguță, fără «nea», fără «tovarășul», așa, de la egal la egal, între patru ochi.

— Care va să zică, ți-e frică?

— Îhî...

— Încaleci?

— Mda...

— Azi?

— Da.

— Jură că da.

— Da, da, da! Ce mai vrei!

— Nimic, am terminat. Mai vorbim noi diseară. Poți să pleci.

Pocnetul ușii pecetluiește totul.

De vreo trei zile, măgarul paște pe coasta de la marginea orașului nou. Pe jos, cale de un sfert de ceas. Dar Goguță își ia bicicleta. În cinci minute a ajuns.

Animalul se oprește, ciulește urechile.

— Nu te enerva... Pe mine mă cheamă Goguță. Azi o să te călăresc, vrei? Vrei nu vrei tot o să te-ncalec.

Deocamdată însă îi dă ocol cu respect, de la distanță. În special nu-i place cînd ajunge în partea dinspre coadă. Vine în față. Nici aici nu-i place. Dacă-l mușcă? Mușcatura de măgar o fi veninoasă? Dar iată, măgarul a început din nou să pască. Parcă s-a făcut mai mic.

— Acum! Acum îl încalec, decide Goguță. Eu sînt la deal, el la vale. O să număr 1... 2... la 3 îi sar în spinare.

— Unu! începe cu glas tremurat Goguță și... se oprește. Își face curaj: pe bicicletă nu-i e frică. În definitiv, nenorocitul ăsta de măgar e tot un fel de bicicletă. Firește, măgarul nu e nichelat. Și apoi bicicleta nu poate să zvîrle din pedale...

— Doi! Poftim, bombăne băiatul, iar se depărtează. Oare cum îl cheamă? L-aș chema mai aproape. Dar, în general, cum se strigă măgarii? Cuțu, cuțu, nu... Și, în definitiv, ce mă interesează pe mine numele lor de familie?

— Trei! Aau! A sărit? Da, dar prea departe. Și-a luat prea mult vînt, n-a apucat bine... ghidonul sau cum îi zice. Nu-i nimic, o să încerce de la vale la deal.

— Ura! E sus!

Goguță privește triumfător. Copacii parcă sînt mai mici. Parcă și dealul, numai el, Goguță, a crescut. Ah, păcat că nu-l vede nimeni. Și deodată îl zguduie ceva. Măgarul a început să alerge!

— Ei! Încotro? Ce faci! De ce alergi? Nu trebuie... Hooo! Nu se zice «ho» la oprire? Atunci de ce nu se oprește? Stop! Stop, n-auzi?

Animalul fuge mai repede și Goguță țipă lipit de spinarea măgarului:

— Opriți-mă!

Vrea să sară. A ridicat un picior și nu știu cum, din zguduituri, s-a pomenit cu... fața spre coadă.

— Opriți-mă! Luați-l de sub mine!

Cavalcada continuă însă. Băiatul a închis ochii și bolborosește pierit:

— Mamă! De ce nu m-ai luat cu mata la piață? Acum nu eram aici, îți aduceam varză, cartofi...am să fiu ascultător și bun și harnic și...

Dar ce-i asta? S-a oprit? S-a oprit cu adevărat? Da. Și latră! Măgarii latră? Deschide ochii. De jur-împrejur oi și cîțiva dulăi ciobănești. Ei latră. Acum ce-o să fie? O să se repeadă la el! O să-l sfîșie...

— Nenea păstoruleee!

Agale, cu șuba pe umeri, se ivește un om.

— Țiba, mă, zice, și cîinii tac și se îndepărtează mîrîind.

Goguță alunecă jos. Îi tremură genunchii și nu poate scoate un cuvînt.

— Mulțumesc, zice omul, că l-ai adus. S-a rătăcit de trei zile. Cînd vrei să călărești mai vină pe-aici. Ăsta-i pui, nu-i bun de călărit. N-ai văzut? Îți atîrnau picioarele pe jos.

……

La oglindă Goguță se privește încruntat.

— Ei, ai călărit! Bravo...

— Aș... cu picioarele pe jos... pe un măgăruș...

— Așa e, dar ce le spuneai puștilor adineauri? Că zburai ca vîntul, că ai sărit peste gîrlă, că era un armăsar, că scotea scîntei din copite, că...

Din stradă Druță îl strigă cît îl țin puterile:

— Nea Goguleee!

Goguță se apropie de geam, se uită în stradă, își ia șapca și se repede spre ușă. În prag se oprește ca și cînd ar fi uitat ceva. N-a uitat nimic. Se întoarce la oglindă și își împunge obrazul cu degetul arătător.

— Care va să zică, Goguță, îți convine s-o faci pe zmeul... la să-ți iau eu un interviu, așa de la egal la egal, între patru ochi...

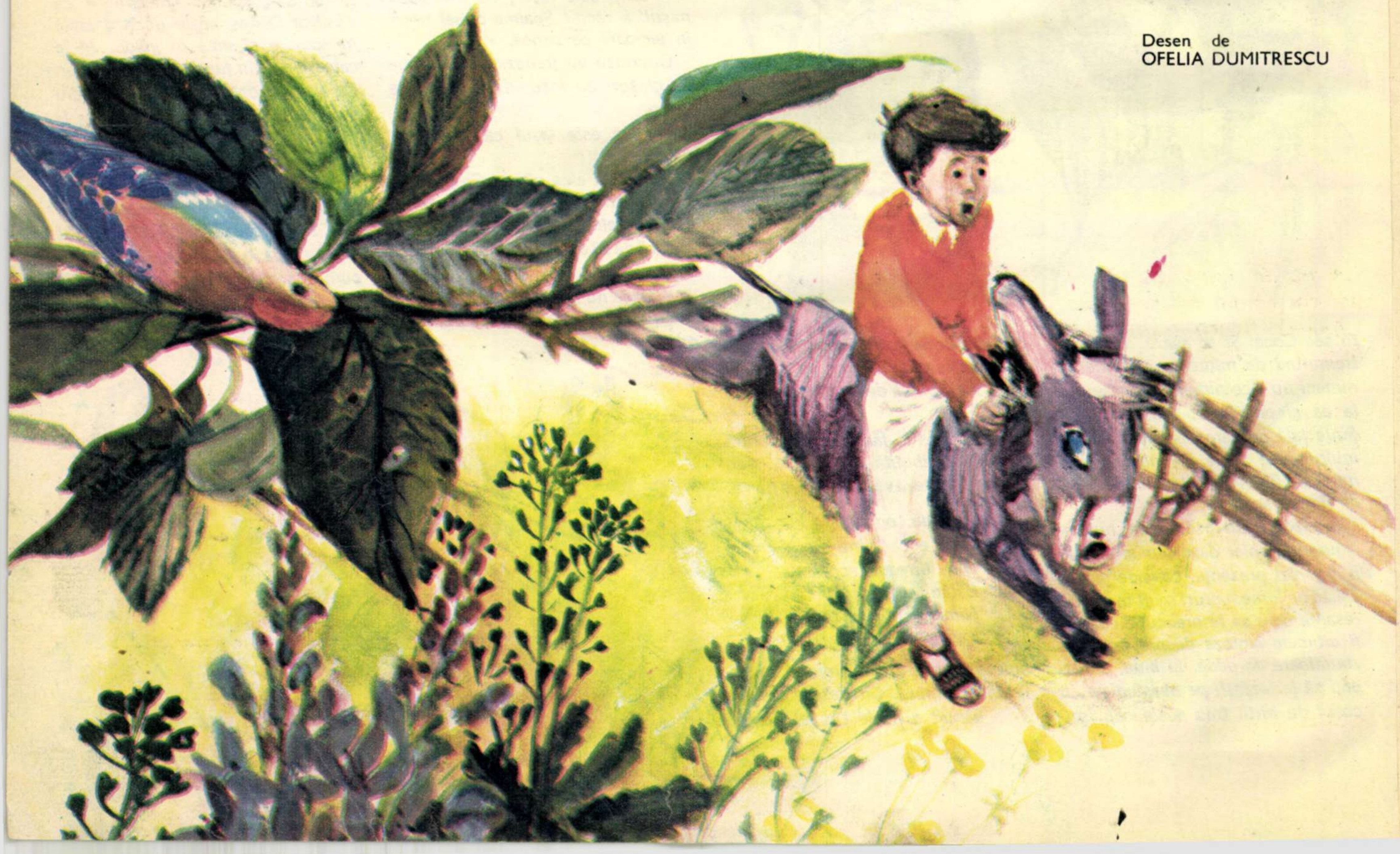

Desen de
OFELIA DUMITRESCU

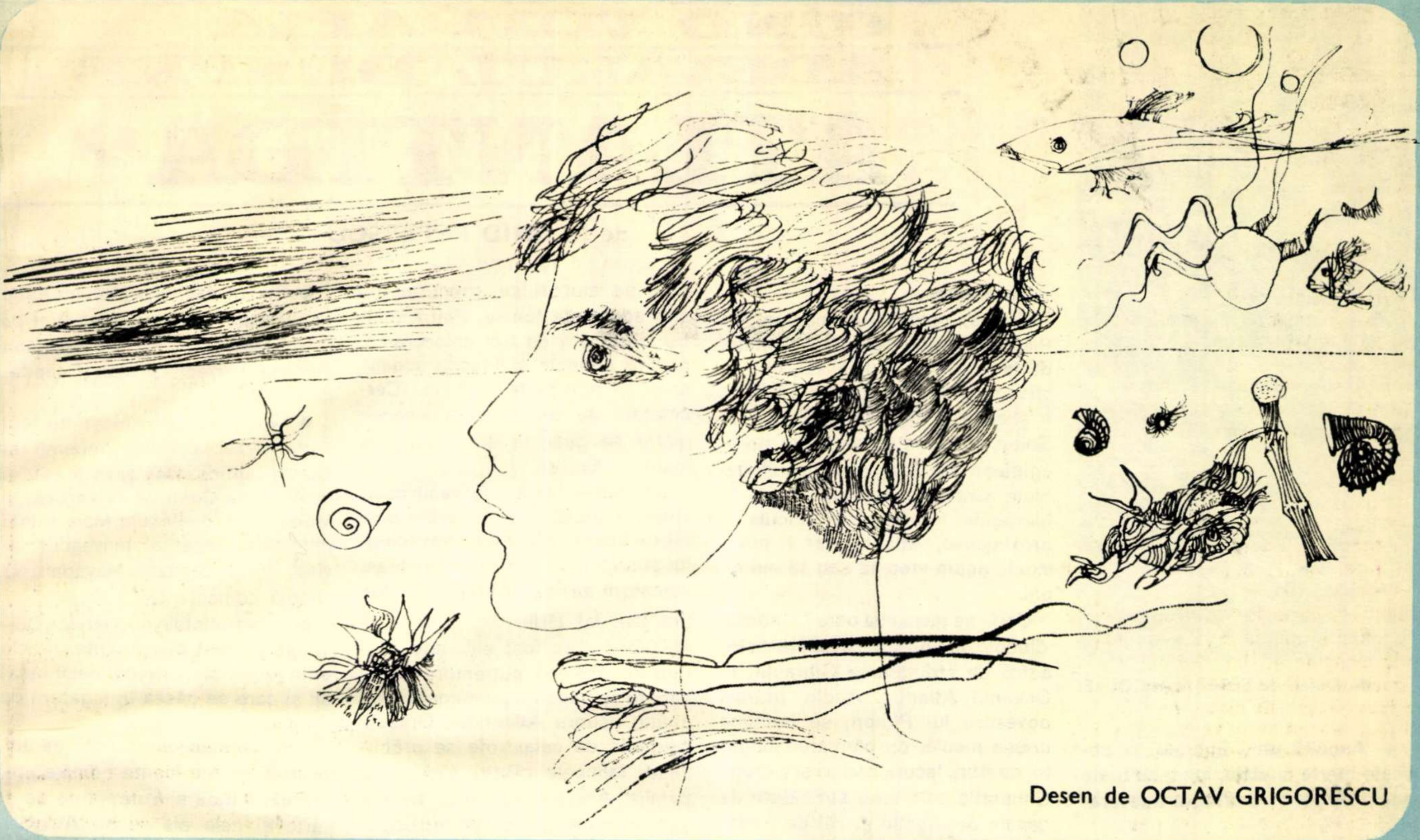

Desen de OCTAV GRIGORESCU

Marinar

de AL. ANDRIȚOIU

Ce lup de mare am să fiu odată!
Mi-am comandat lulea de ambră eu,
Cămaşă fistichie şi bălţată,
busolă şi compas, echer şi teu.

Cu hărţi şi cu atlase-i plină casa
în care locuiesc ca-ntr-un vapor.
Sînt navomodelist! Pe toată masa
am numai nave, nave cu motor.

Iar noaptea-n vis, din cînd în cînd modific
pe ape, ruta. Sînt un căpitan
de treisprezece ani. Peste Pacific,
Peste Atlantic, peste Indian.

Visez piraţii ca-n literatură
şi pun obuze-n ţevile de tun.
N-am apă. Setea-mi arde greu în gură.
Şi-apoi, colac pe pupăză: taifun!

Şi alte multe treburi complicate
în capul meu ivesc călduri sau frig.
Ca Nelson, chiar, atac, pe mări, armate,
Sau urmăresc balena Moby Dick.

Sînt eu, sînt eu, matrozul, căpitanul,
Secundul, timonierul, paza — eu!
Străbat de-a curmezişul tot oceanul,
Mereu ne-nvins, învingător mereu.

Ce lup de mare îţi va fi nepotul,
bunicule ce fost-ai matelot.
De mîine începînd, învăţ înotul.
Sper că-n doi ani învăţ niţel să-not!

Soare tînăr

de VALERIA BOICULESI

Eu vin din evi întunecaţi...
Sînt şoapta bătrînilor murind.
Sînt visul lor.
Sînt legămîntul viu născut sub dreapta nădejde a iubirii din popor.

Mi-i pasul tras din ani bătuţi de lacrămi
sub care-atîtea doruri s-au uscat...
Tu, soare tînăr ce răsari, consacră-mi această dimineaţă,
s-o străbat!

E dimineaţa marii mele naşteri
cînd toate patru zări mi se deschid,
cînd palma-i însetată de cunoaşteri
şi ochiul de-alte înălţimi avid, —
e dimineaţa zborului, dintîiul,
desprins de văgăună şi-nceput,
cînd scăpărînd stelar se vrea călcîiul,
fierbinte timpul cînd se vrea bătut...

Albastrul soare —
cerul nostru paşnic —
sub care dorm vitejii mei părinţi...

Legate-mi sînt
de dorul lor cel straşnic,
bătăile arterelor fierbinţi.

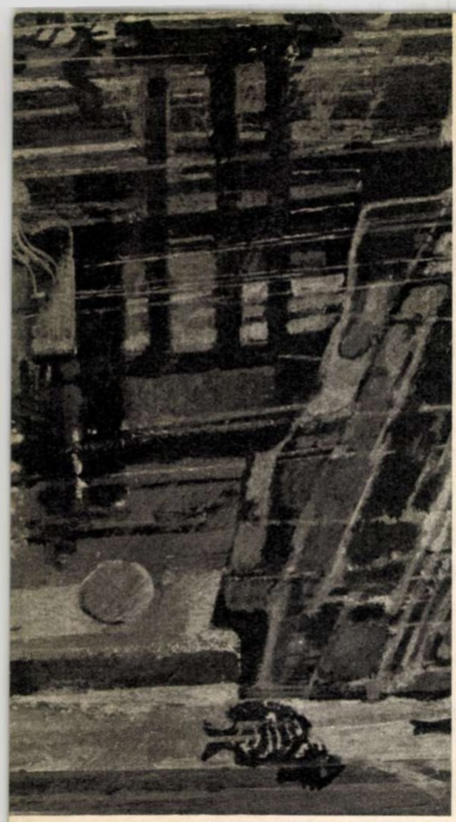

▲ Desen de ȘERBAN NICOLAE

CÎND VOM AFLA ADEVĂRUL DESPRE ATLANTIDA?

de LEONID PETRESCU

— Ascultă dar, Socrate, o poveste foarte ciudată, însă, cu toate acestea, pe de-a-ntregul adevărată...

Așa începe strania istorie a Atlantidei. Vestitul filozof grec Platon, care a scris-o, a trăit acum 2 300 de ani. Timp de vreo două milenii după aceea nimeni nu s-a preocupat în mod deosebit de misteriosul continent. Începînd însă cu secolul al XVII-lea, oamenii au recitit cu atenție scrierile lui Platon și au început să se întrebe dacă Atlantida a existat cu adevărat. Pînă în anul 1920 se scriseseră aproape 1 700 de cărți și articole în legătură cu ea.

Cataclismul

Critias, personajul imaginat de Platon, auzise povestea Atlantidei de la unul din bunicii săi, care o aflase de la străbunicul său, ce o știa de la legiuitorul Solon. Iar Solon o cunoștea de la un preot egiptean din Sais care descifrase niște străvechi mărturii scrise în hieroglife. Potrivit unor calcule aproximative, Atlantida ar fi putut exista acum vreo 12 sau 13 mii de ani.

Unde se găsea ea oare? Undeva, dincolo de **coloanele lui Heracle,** adică de strîmtoarea Gibraltar, în Oceanul Atlantic. Acolo, potrivit povestirii lui Platon, se întindea uriașa insulă, cu pămînturi bogate, cu rîuri, lacuri, păduri și pășuni. Cîmpurile sale erau străbătute de canale de irigație și căi de transport pe apă. În Atlantida recolta se culegea de două ori pe an: iarna cîmpiile erau udate de ploi, în timp ce vara se foloseau irigațiile. Iernile erau blînde, calde. Se poate presupune că populația regatului principal al Atlantidei era cam de 5 sau 6 milioane de locuitori.

Poseidonia, capitala Atlantidei, «orașul cu o sută de porți de aur», era înconjurată cu șanțuri de apă legate între ele. Valurile de pămînt fuseseră săpate atît de adînc încît să permită trecerea corăbiilor, care pe alocuri se strecurau pe sub adevărate tunele. Piatra pentru ziduri era de trei culori: albă, neagră și roșie și fusese scoasă chiar de prin partea locului. (Cercetătorii au arătat că asemenea piatră se găsește din belșug în insulele Azore).

Dar într-o bună zi a venit cataclismul! După un lung război pornit de atlanți împotriva străvechiului stat atenian și a celui egiptean, atacatorii au fost înfrînți, cu grele pierderi, iar țările din jurul Mării Mediterane au fost eliberate. Curînd după aceea, cutremure îngrozitoare și inundații pustiitoare s-au abătut asupra Atlantidei. Orașele zguduite de catastrofe se prăbușeau, falnicele clădiri cădeau la pămînt. Apele se revărsau înecînd oameni și animale, acoperind bogățiile, cîmpiile mănoase. În sfîrșit, insula se scufundă cu totul în mare. (Platon spune: într-o singură noapte!). Astfel pieri o civilizație din care nu ne-a rămas nimic, sau cel puțin așa se crede.

Analogii ciudate

Iată, foarte pe scurt, povestea Atlantidei așa cum a fost scrisă de Platon. E ceva adevărat în toate acestea?

Înainte de a încerca să răspundem, aș vrea să vă atrag atenția asupra unor analogii ciudate.

- Planul capitalei statului antic al aztecilor, Tenochtitlan, aflat pe locul Mexicului de azi, semăna aproape perfect cu planul capitalei atlanților.
- Pan și soția sa Maya au fost printre zeii cei mai venerați ai Greciei antice. Dar și în Mexic și în America Centrală se vorbea de Maia, iar în peninsula Maia exista puternicul regat al mayașilor, avînd drept capitală Mayapan. O simplă coincidență?
- În mormintele popoarelor Quichuas au fost descoperite urmele unui popor și mai vechi decît incașii și care se găsea în legătură cu Africa.

Cum se stabileau cu mii de ani în urmă aceste legături dintre popoarele Africii și Europei pe de o parte și cele ale vechii Americi pe de altă parte? Numai existența uriașei insule a Atlantidei ar fi făcut posibile asemenea traversări. Să nu uităm că însuși Platon se referă la un continent mare care se află «dincolo de Atlantida»!

Date științifice

Aproape toate insulele din oceanul Atlantic au un caracter vulcanic. Atlanticul e o regiune foarte agitată, adesea bîntuită de erupții submarine.

Studiul rocilor de pe fundul oceanului Atlantic a demonstrat că o serie de insule (sau chiar continentul Atlantida?) s-au scufundat nu de mult, cam acum 10 sau 12 000 de ani. S-a dovedit, de asemenea, că apele Gulfstreamului au pătruns în bazinul polar de Nord acum 10—12 000 de ani și că erau deosebit de puternice, ca și cum s-ar fi năpustit după ce-ar fi doborît o piedică!

Ar trebui să mai menționăm că, de multă vreme, oamenii de știință din diferite țări anunță că au descoperit anumite zone sau regiuni scufundate sub apele mărilor, pe care ei le numesc «Atlantida»: ba în marea Egee, ba în Mediterana... Să fi trăit atlanții prin alte părți decît oceanul Atlantic? Dar atunci cum rămîne cu istorisirea lui Platon?

Lumea așteaptă cu mult interes rezultatele complexelor cercetări care se desfășoară pentru a smulge trecutului cheia misterului Atlantidei.

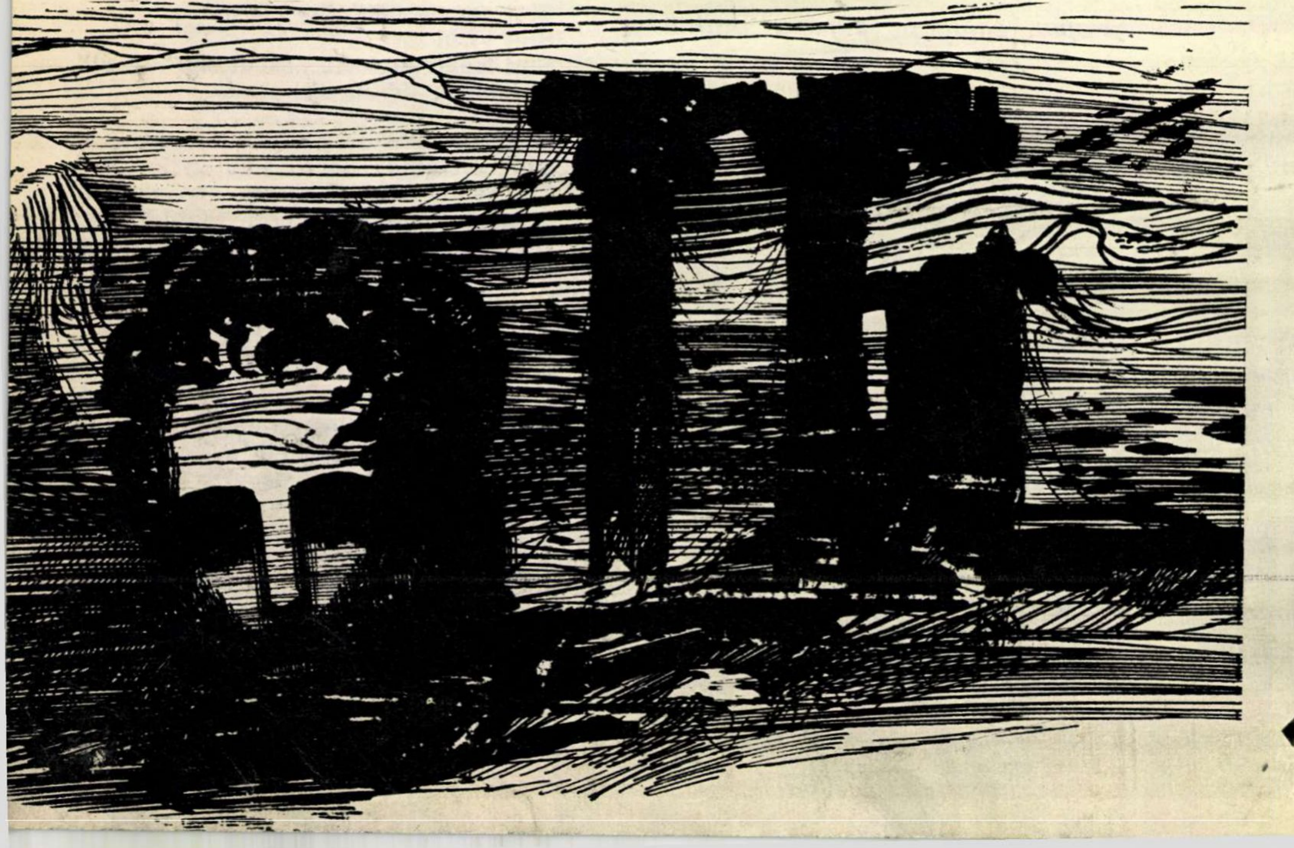

◀ Desen de PETRESCU DAMIAN

EXCURSIE PE GLOB

PE DRUMURI IUGOSLAVE

de **VICTOR BÎRLĂDEANU**

Arhitectură veche și nouă pe țărmul iugoslav.

Totul a pornit, într-adevăr, de la un covor. Un patrulater din pănură, modest ca dimensiuni, pe care-l contemplasem îndelung în ziua aceea la Muzeul etnografic din Belgrad. Rafinamentul coloristic al motivelor decorative părea că izvorăște din zonele îndepărtate în timp, dar rămase intacte, ale sufletului popular.

M-am simțit îndemnat să pornesc spre ținutul Timocului, să-i cunosc pe creatorii acestor frumuseți. După ce am străbătut nenumărate orașe și sate, iată-mă în orașul Kraguievaț, în inima Serbiei, în fața unui monument pe care nimeni nu-l poate contempla fără fiori reci în inimă. Chiar la intrarea în oraș te întîmpină un impresionant parc-monument, un ansamblu viguros și sobru de lespezi funerare. Printre aceste simboluri de granit, unul — cu o deschidere de șaisprezece metri — sugerează un unghi de brațe deschise, ca un țipăt în piatră. Monumentul a fost ridicat în memoria celor căzuți la 21 octombrie 1941. În dimineața aceea de început de toamnă, într-o vîlcea plină de liniște, hitleriștii au ucis, pe lîngă cei șapte mii de locuitori ai orașului, și 300 de copii, elevi ai școlii medii din localitate. Zece dintre ei nu împliniseră nici doisprezece ani. Au murit eroic, în frunte cu profesorii și directorul lor.

Una dintre lespezi poartă săpate stihurile poetei Desanka Maximovici: «Toți au fost de-o vîrstă,/ împreună au învățat și împreună s-au jucat,/ împreună spuneau șoptit aceleași versuri/ și tot împreună au murit.»

Ne continuăm drumul trecînd prin Bor, unul din cele mai pitorești orașe miniere din Iugoslavia. Aici se găsește un bogat zăcămînt de cupru în aer liber. Din acest minereu se extrage ulterior, prin complexe operații de purificare, pulberea minerală necesară atîtor ramuri ale industriei moderne. De altfel, cuprul este una din marile avuții naționale ale Iugoslaviei.

O stradă din Zagreb, al doilea oraș ca mărime după Belgrad.

Străbatem apoi un defileu muntos de o rară și impresionantă măreție — faimoasa Gorniacka Klisura. Legenda spune că prin acele locuri a hălăduit Veliko Haiducul, care îți amintește de Toma Alimoș și de Iancu Jianu din folclorul nostru. Ea povestește că pe cînd Veliko avea 15 ani, satul unde trăia el a fost ars pînă în temelii de dușmani. Doar cîțiva săteni, printre care și flăcăul acesta vînjos și mîndru, au scăpat cu viață fugind în munți. Cu imaginea cruzimilor făptuite de ocupanți adînc gravată în memorie, Veliko a nimerit în ceata unui faimos haiduc al epocii, Stanoie Glavaș. Aici a învățat meseria mînuirii armelor, tactica luptelor pe cărările nepătrunse ale munților. Veliko a murit eroic în apărarea Negotinului, ținutul său natal.

Și iată-ne, în sfîrșit, pe locurile de baștină ale covorului contemplat cu puține zile înainte în sala muzeului belgrădean. La Pirot sîntem călăuziți într-un faimos atelier de covoare, unde maiestre renumite țes cu migală vestitele scoarțe. Formele stilizate, culorile molcome ale acestor țesături, murmură parcă străvechi legende.

Odinioară, această veche fortăreață servea apărării împotriva piraților.

Și acum, pentru cei ce doresc să străbată cu pașii de șapte poște ai imaginației și alte peisaje ale țării vecine și prietene, un fugitiv:

CALEIDOSCOP IUGOSLAV

- **«Autoput» — autostradă în limba sîrbă — trezește rezonanțe de mîndrie în inima fiecărui iugoslav. Este vorba de marea autostradă «Fraternitate și unitate», construită de tineret în timp de zece ani. De-a lungul a 1 300 de kilometri de beton și asfalt, autostrada leagă Europa Centrală de sudul Peninsulei Balcanice.**
- **Ljubljana, capitala Republicii Slovenia, un încîntător oraș modern înălțat la poalele Alpilor, este renumită mai ales ca o «cetate a tinereții». În universitatea de aici învață peste zece mii de studenți.**

Vedere din Dubrovnik.

Mărturii ale unor vechi așezări, scoase la iveală de arheologi.

Podul cel vechi de pe Neretva. Construit din piatră albă în anul 1566, cu o lungime de 29,5 m și înălțimea de 20 m, este unul din cele mai frumoase poduri ale Iugoslaviei.

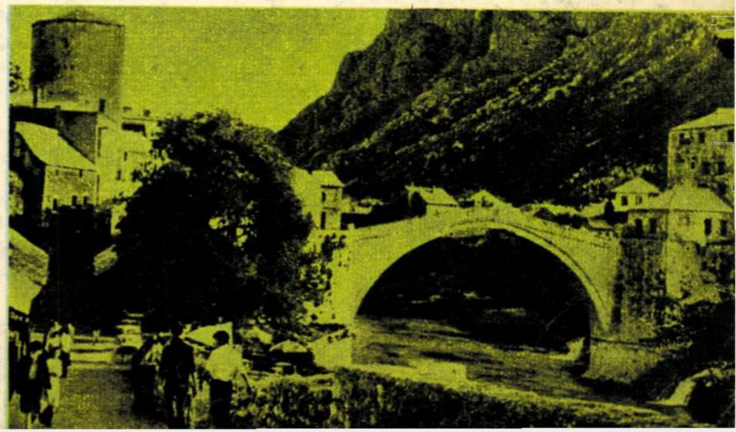

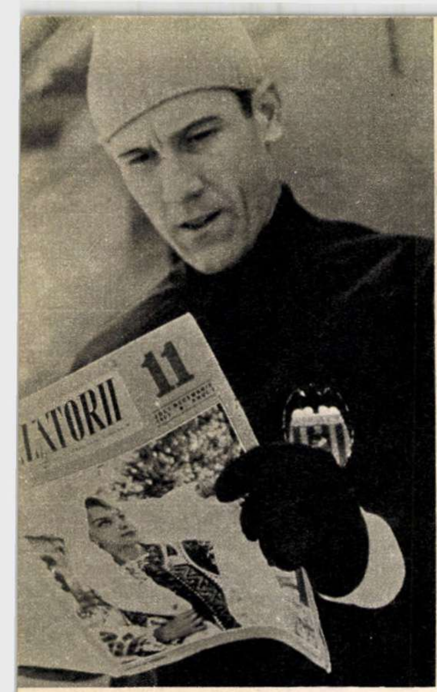

SPECIAL PENTRU REVISTA "CUTEZATORII". SPECIAL PENTRU REVISTA

PAQUITO

ŞI ECHIPA DE FOTBAL F. C. VALENCIA

VĂ SALUTĂ PRIN

OCTAVIAN VINTILĂ

NEOBIŞNUIŢI CU FRIGUL ŞI ZĂPADA, FOTBALIŞTII ECHIPEI SPANIOLE «F.C. VALENCIA» — ADVERSARII ECHIPEI «STEAUA», AU DORIT SĂ FACĂ UN ANTRENAMENT DE... ACOMODARE CU FRIGUL. CÎND AU PLECAT DIN SPANIA, TERMOMETRUL ARĂTA +16°, IAR AICI —4°.

COPIII DIN JURUL STADIONULUI «STEAUA» AU ŞI AFLAT DE ACEST EVENIMENT IMEDIAT DUPĂ CE MAŞINA CU JUCĂTORI A INTRAT PE POARTA STADIONULUI. ŞI CÎT AI CLIPI, ERAU ADUNAŢI ÎN APROPIEREA VESTIARELOR. ECHIPAŢI CU TRENINGURI, MĂNUŞI ŞI CĂCIULIŢE, JUCĂTORII AU IEŞIT DIN VESTIARE.

PAQUITO, UNUL DINTRE CEI MAI VALOROŞI ŞI SIMPATICI JUCĂTORI SPANIOLI, A INTRAT ÎN VORBĂ CU MICII ADMIRATORI. VĂZÎND ÎN MÎNA UNUIA REVISTA «CUTEZĂTORII», A ÎNCEPUT SĂ O RĂSFOIASCĂ. DEODATĂ PAQUITO ÎŞI CHEMĂ COECHIPIERII ŞI LE ARĂTĂ CEVA ÎN REVISTĂ. APOI ÎI ÎNTREBĂ PE COPII:

— UWE SEELER ESTE PRIETENUL VOSTRU?

— DA! — ÎI RĂSPUNSERĂ TOŢI ÎN COR. EL A JUCAT AICI ŞI NE-A DAT UN AUTOGRAF ÎN REVISTĂ!

— CUM, ADICĂ UWE SEELER SĂ AIBĂ PRIETENI ÎN ROMÂNIA PRINTRE VOI, IAR NOI NU? ASTA NU SE POATE!

ŞI NUMAIDECÎT STRÎNSE TOATĂ ECHIPA, CERU UN STILOU ŞI O FOAIE DE HÎRTIE, APOI LE SPUSE:

— UITE, NOI TOŢI, SUBSEMNAŢII, **TRANSMITEM TUTUROR CITITORILOR REVISTEI «CUTEZĂTORII» SUCCES LA ÎNVĂŢĂTURĂ ŞI LA SPORT!**

L. Vilar

Entrenador

Paquito

Guillot

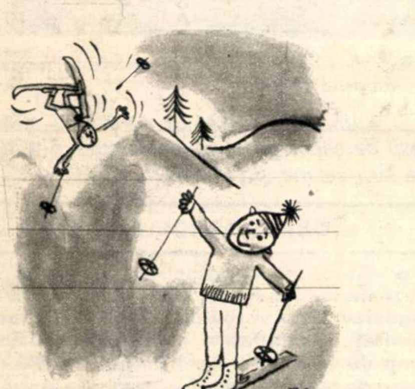

Desen de IOSIF TEODORESCU

— Ha! Ha! Şi mai rîdea astă-vară de mine că nu ştiu să înot!...

ECHIPAJUL ROMÂNESC DE BOB, 4 PERSOANE — CAMPION EUROPEAN — IMEDIAT DUPĂ CURSA VICTORIOASĂ DE PE PÎRTIA DE LA IGLS.

Aur şi argint

De fapt nu e nici o figură de stil. E vorba de aur şi argint, adevărat conţinut în medaliile campionilor români în marile confruntări sportive ale anului, ale continentului şi ale lumii. Deci un popas retrospectiv acum, la începutul unui nou an.

«Cu perdelele lăsate», în vreme ce săniuţa ne aşteaptă afară iar «focul pîlpîie în sobă» să reînviem aievea secvenţele marilor victorii.

La început, bineînţeles, cu o încleştare de basm... «un basm cu pajuri şi cu smei»... Da' de unde!... «Smeul» e simpaticul şi bătăiosul luptător japonez Hanahara, iar voinicul e **Ion Baciu,** campion mondial la lupte. Medalia lui de aur e încadrată de zîmbetul de argint al altor două victorii româneşti.

Şi iată încă o luptă, de astă dată pe arenele romane din «Palazzo dello Sport». «Auzit-aţi de-un oltean, de-un oltean, de-un craiovean?» Mănuşile lui **Nicolae Gîju** s-au înălţat în aplauzele mulţimii ce-i sărbătorea frenetic victoria. Dar acolo ce se vede? «En garde!» Montreal... Aici floretiştii noştri au rostit «en garde!» mai corect decît nepoţii lui D'Artagnan şi toată lumea a aflat despre mica oaste a celor cinci români campioni mondiali.

Şi încă o medalie de aur ne-a adus şi un tînăr (19 ani) scrimer. Cine-o fi? Să citim în revista berlineză «Deutsche Sport Echo» «**Cristian Pongratz,** un spadasin de mare clasă» şi campion mondial de tineret. Oho, vom mai auzi încă mulţi ani rostit totuşi, pe româneşte, «en garde!» Ni se pare, sau acolo, peste o întindere de ape (Duisburg) joacă lucind una, două, trei... Exact şase medalii de aur şi 4 de argint, un adevărat tezaur mărit an de an de flotila noastră de caiacişti şi canoişti. De acum imaginile se precipită şi se amestecă. Un ciclist cu coroană de lauri — **Emil Rusu,** cîştigătorul turului României, o rachetă de tenis proaspăt campioană, Ilie Năstase. Iar acolo, învălmăşeală! Micule rapidist, de ce îţi bate inima? E o secvenţă din filmul «Rapid—Trakia», dar... să oprim filmul aici şi să fim atenţi la fileu. Volei. A doua finală românească în C.C.E. Ce aur frumos şi care a început să ne cunoască!

Şi-acum... o urare: «La anu' şi la... mai multe medalii!»

ILIE TRAIAN

• TABELA DE MARCAJ

O ECHIPĂ DE FOTBAL PE... SCHIURI

Informaţia aceasta — care la-nceput ni s-a părut senzaţională, apoi, după ce-am aflat despre ce-i vorba am găsit-o obişnuită, dar nu mai puţin interesantă — ne-a transmis-o pionierul Boroncoi Mircea, căpitanul reprezentativei de fotbal a uneia dintre şcolile generale din comuna Valea-Viilor, regiunea Braşov.

Unsprezecele condus de el se afla în plină ascensiune pe panta abruptă a victoriilor — 3-0, 3-1, 10-2 cu permanenţii lor adversari, micii fotbalişti de la şcoala din vatra comunei — cînd, ca peste tot, a sosit şi la ei zăpada. Atunci, ca nişte veritabili polisportivi ce sînt şi grijulii cu păstrarea condiţiei fizice, numaidecît au dus la magazie mingiile şi echipamentul uşor, s-au îmbrăcat mai groscior şi cu toţii au urcat pe... schiuri. Şi cred că nu mai e nevoie să vă spun ce fac ei cu schiurile mai ales acum, în vacanţă. Totuşi gîndul celor unsprezece le e tot la fotbal. Cît o ţine iarna vor aluneca pe schiuri şi săniuţe, la vale, dar cum o veni primăvara, vor începe din nou să urce pe pîrtia victoriilor fotbalistice, spre mult rîvnitul titlu de campioni raionali.

În faţa unei aşa ambiţii lăudabile nu ne rămîne decît să le urăm succes!

C.D.

SECRETUL AMFOREI

Scenariu: **ION HOBANA**
Ilustrații: **POMPILIU DUMITRESCU**

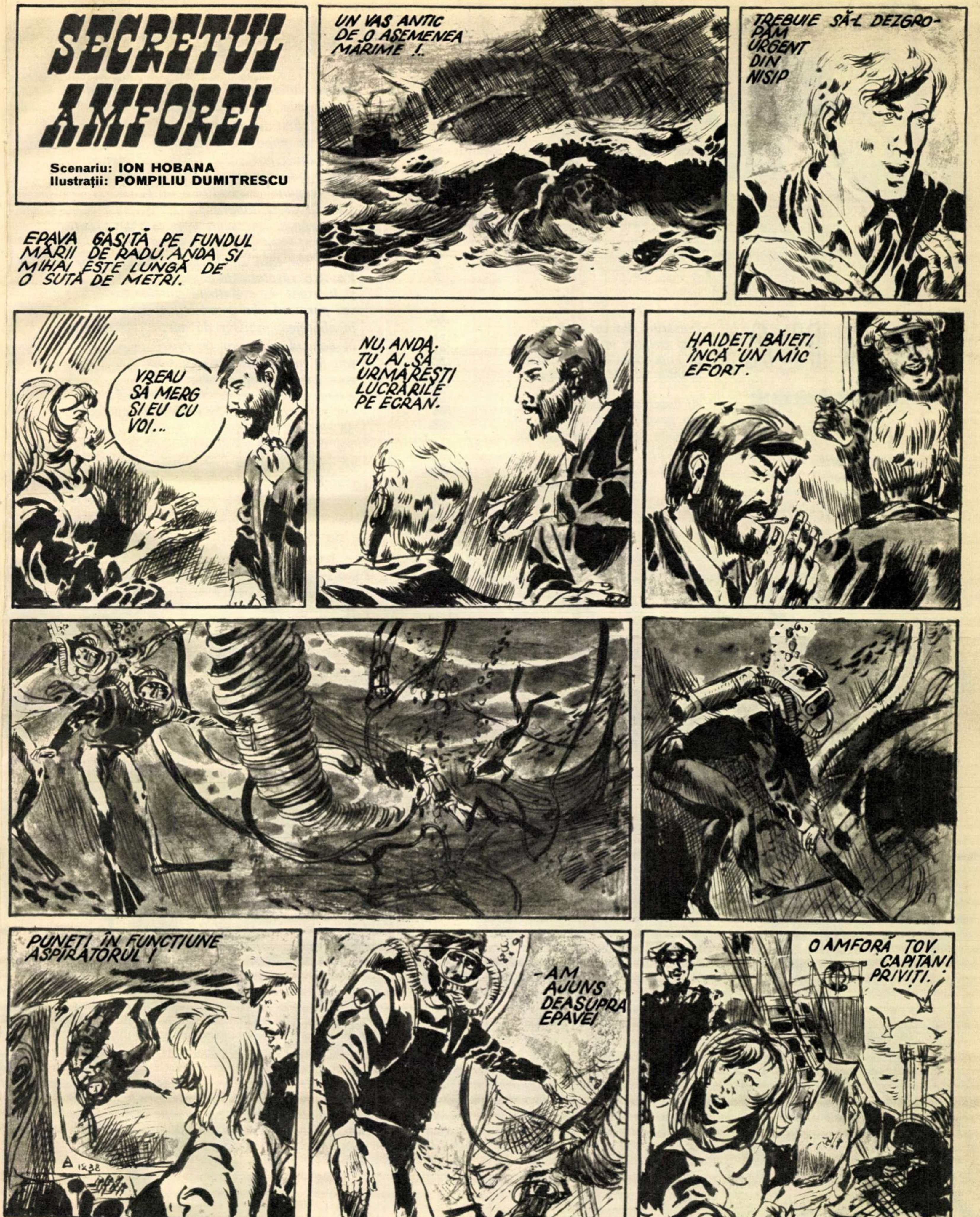
EPAVA GĂSITĂ PE FUNDUL MĂRII DE RADU, ANDA SI MIHAI ESTE LUNGĂ DE O SUTĂ DE METRI.
UN VAS ANTIC DE O ASEMENEA MĂRIME !..
TREBUIE SĂ-L DEZGROPĂM URGENT DIN NISIP
VREAU SĂ MERG ȘI EU CU VOI...
NU, ANDA. TU AI SĂ URMĂREȘTI LUCRĂRILE PE ECRAN.
HAIDEȚI BĂIEȚI. ÎNCĂ UN MIC EFORT.
PUNEȚI ÎN FUNCȚIUNE ASPIRATORUL !
-AM AJUNS DEASUPRA EPAVEI
O AMFORĂ TOV. CAPITAN! PRIVIȚI.

(VA URMA)

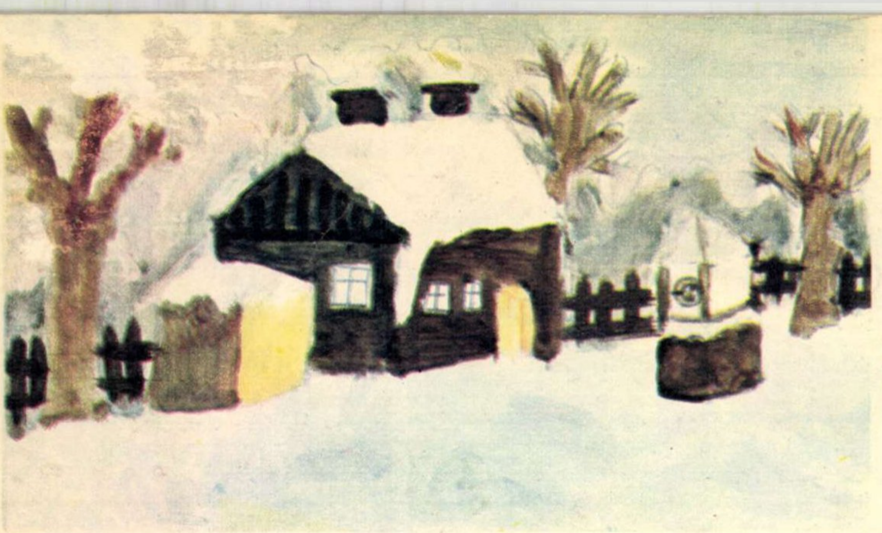

«IARNA» de SZÉKÉLY LASZLO cl.aV-a B, Reghin

Î A R N A

****

Iarnă cu cojoc de zahăr
Şi zefir de frigider,
Ai aprins pe crengi neonul
Şi l-ai întărit de ger.

Presărînd din cer steluțe,
Faci tradiției idilă.
Şi împodobeşti ca-n basme
Mantia lui Moş Gerilă .

Ai deschis din cer o poartă
Cu panglici şi jucării,
Cînd te văd îmi vine-n minte
Iarna lui Alecsandri.

IONIȚĂ GABRIELA
cl. a VII-a C, Liceul nr. 27,
Bucureşti

* * *

MÎINE

Mîine, ciutele mele îşi vor opri galopul
şi vor privi cu ochii înrourați de amintiri
chipul băiatului care s-a făcut mare.
Va fi un popas de o clipă, o întoarcere în timp
spre lumea poveştilor rostite de bunica,
spre rubinele cireşului din grădina vecinului,
spre leagănul freamătului de brazi,
slobozit peste tabără.
Apoi ciutele, cu ochii înrourați de amintiri
vor goni spre alte copilării
şi mă vor lăsa singur la răspîntia anilor mei.
Va fi o răspîntie luminoasă
şi, înaripat de amintirea ciutelor mele,
voi porni să cînt pentru țara mea
în abatajele minelor de aur,
în adîncul pădurilor de brazi
sau în marea albastră ce suie
spre constelațiile cerului.
Atunci, sînt sigur, voi fi un cîntăreț,
un rapsod, un om în marea de oameni,
şi cîntecul meu simplu, înaripat,
Va fi o piatră la temelia luminii şi a țării mele.
O, cît de mult se vor bucura atunci
ciutele mele.

OCTAVIAN NASTA
cl. a VIII-a C,
Şc. generală nr. 178,
Bucureşti

«SATUL MEU» de DOBRESCU MARIA, cl.aVI-aB. Şc. generală Beliu, Ineu, reg. Crişana

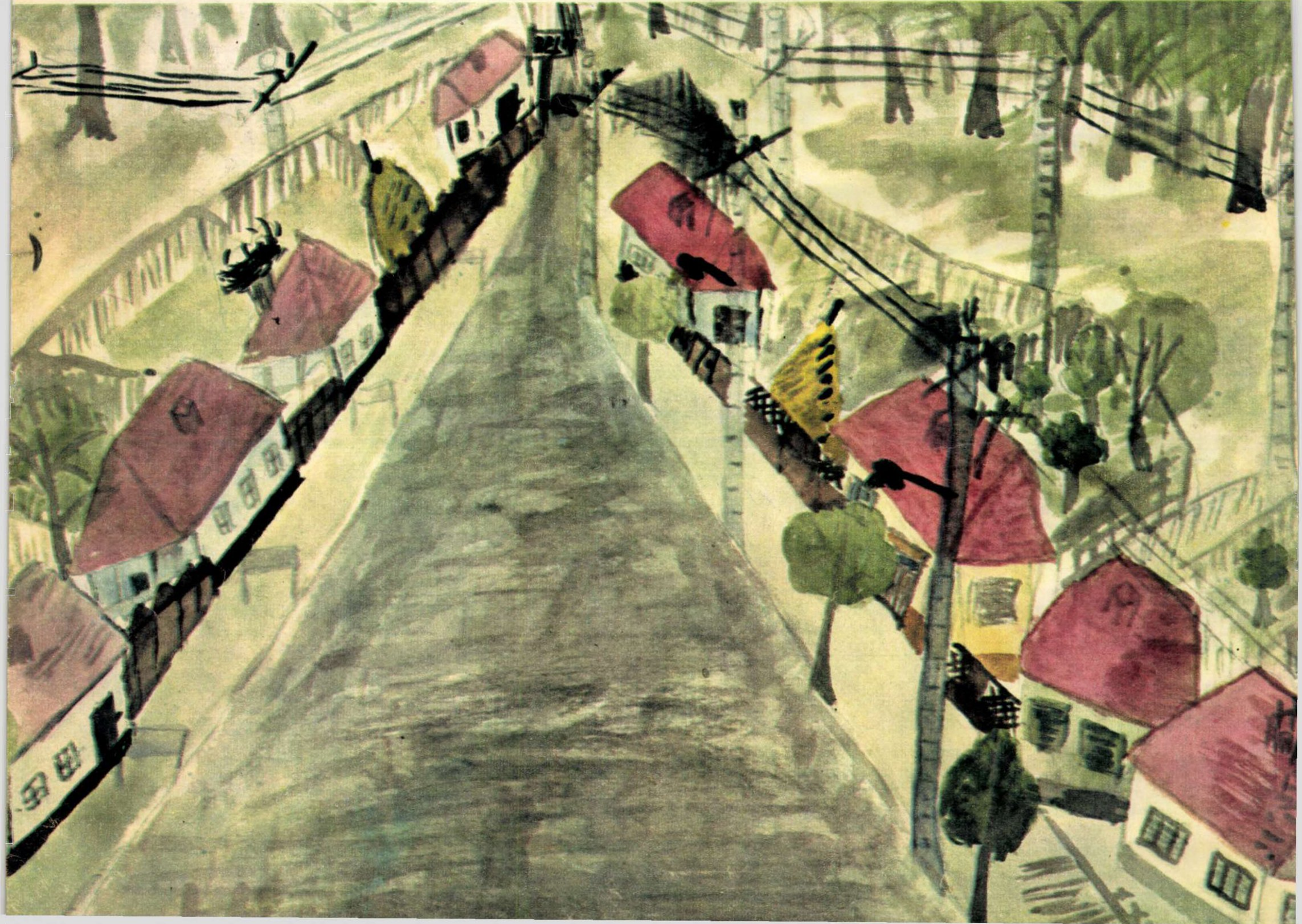

Desen de CRĂIȚA MÎNDRA-VASILE

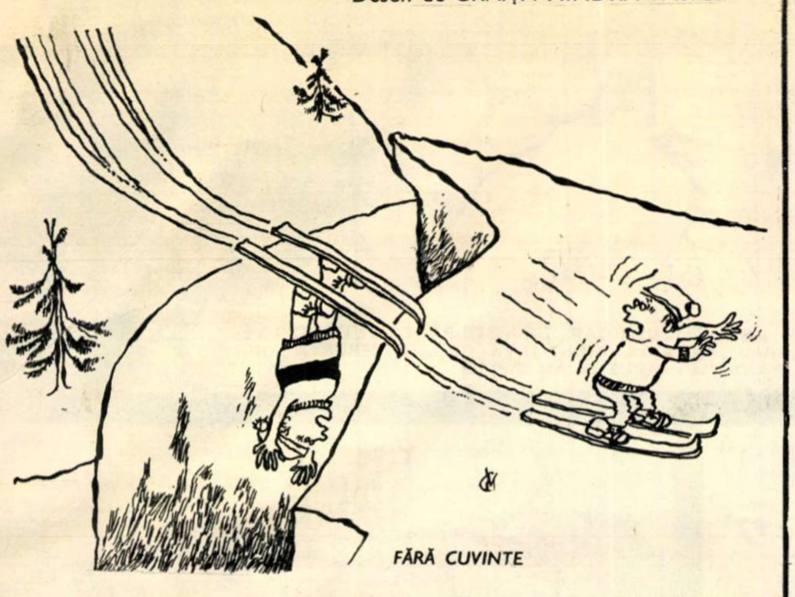

FĂRĂ CUVINTE

Filatelie

40 BANI
55 BANI
1.60 LEI
ROMANIA
POSTA ROMANA

Cea mai nouă serie de mărci poștale reprezentînd stema Republicii Socialiste România.

PROVERBE ROMÂNEȘTI

*

ORIZONTAL: 1) «...e cea mai bună avuție»; 2) Material din care se confecționează firul pentru undiță — «...își schimbă părul, dar năravul ba»; 3) Rinul la «izvoare»! — Își strigă numele prin crînguri și păduri; 4) Nume de fată — «Înțeleptul și-o face vara», spune proverbul; 5) «...e cucoană mare care n-are de mîncare» — Transformarea lînii în fire; 6) Este, dar pe jumătate! — «Nu zice... pînă n-o sări» — «Și c-un... tot sărac»; 7) «Pică... mălăiață în gura lui Nătăfleață» (pl.) — Îi mai trebuie ca să fie urs! — Coș fără fund! 8) Încep unele cîntece populare — «...blîndă zgîrie rău»; 9) A chiui mai pe scurt — «...mai mult aleargă și scumpul mai mult păgubește»; 10) «...de sine nu miroase a bine» — Operă de Verdi.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	I	N	V	A	T	A	T	U	R	A
2	N	A	I	L	O	N	■	L	U	P
3	R	■	R	I	■	C	U	C	■	A
4	E	V	A	■	S	A	N	I	A	■
5	L	E	N	E	A	■	T	O	R	S
6	E	S	■	H	O	P	■	R	A	C
7	P	E	R	E	■	R	S	■	C	O
8	T	L	A	■	M	I	T	A	■	A
9	U	I	■	L	E	N	E	S	U	L
10	L	A	U	D	A	■	A	I	D	A

VERTICAL: 1) «...învață din pățania altora, nesocotitul nici din a sa»; 2) Nea! — «...e brățară de aur»; 3) Teren neîngrădit — Rea! 4) «...Baba și cei 40 de hoți» — Interjecție — Cald la sfîrșit! 5) Aproape tot! — ...Paulo, oraș în Brazilia — Pronume posesiv; 6) Alt nume de fată — Prepoziție; 7) T...! — Astru; 8) «...nu merge de multe ori la apă» — Neîntrecuți; 9) În drum! — Sprijin la vie — Plouat pînă la piele; 10) «...trece, pietrele rămîn» — «...face omul om, iar altoiul pomul pom», spune înțelepciunea populară.

I. ADAM

CÎTE LIMBI SE VORBESC PE GLOB

După cele mai noi date statistice pe planeta noastră trăiesc 1 300 naționalități, în schimb numărul de limbi vorbite de diferite popoare trece de 3 000. Se știe, de pildă, că belgienii vorbesc două limbi: franceza și flamanda, elvețienii vorbesc trei limbi, iar în Sudan se vorbesc 117 limbi diferite, în Indonezia 250, iar în Togo, unde trăiesc numai 1 400 000 locuitori, se vorbesc 40 de limbi cu totul diferite.

MAXIME DESPRE MUNCĂ

- VIAȚA E CA O POVESTIRE: NU IMPORTĂ LUNGIMEA, CI VALOAREA EI.

(SENECA)

- UN OM NU POATE ÎNSEMNA MAI MULT DECÎT ALTUL DACĂ NU LUCREAZĂ MAI MULT DECÎT ALTUL.

(CERVANTES)

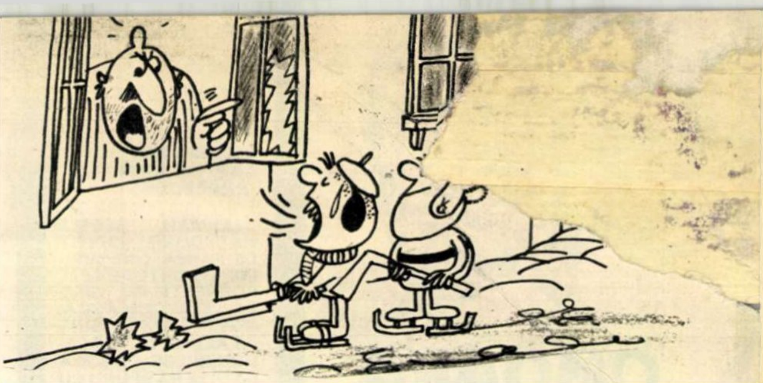

— Nu-nțeleg ce faceți atîta caz pentru un biet puc ricoșat în mantinelă!!

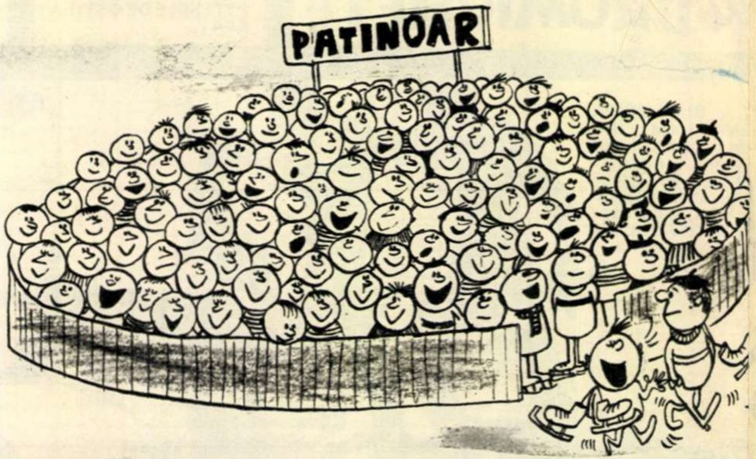

— Trebuie să recunoști că sînt un talent excepțional. Azi la primul patinaj din viața mea, n-am căzut măcar odată!!!

Desene de ADRIAN ANDRONI

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

MAȘINA FANTOMĂ ÎȘI DEZVĂLUIE SECRETUL

Noul automobil de clasă mijlocie cu motor Wankel cu două camere (volumu de două ori 500 cmc) și cu tracțiune frontală este primul autovehicul din lume avîn un motor cu piston rotativ. La viteza de 180 km pe oră, zgomotul motorului de 115 C abia poate fi auzit înăuntrul mașinii. Noul automobil, lung de 4,80 metri, aparțin uzinelor N.S.U. din Neckarsulm (Republica Federală a Germaniei).

O LIMBĂ «NOUĂ»

Benjamin Constant, autorul romanului «Adolphe», a fost un copil cu care profesorii aveau mult de lucru fără să poată ajunge la vreun rezultat. Totuși, unul dintre ei, care observase că acest copil nu era lipsit de calități, reuși să-l învețe ceva.

«El mi-a propus — povestește scriitorul în memoriile sale — să ne facem amîndoi o limbă care să nu fie cunoscută decît de noi și care mai tîrziu să ajungă universală. Propunerea aceasta înflăcără tînăr mea imaginație. Ne puserăn pe lucru și începurăm prin inventa un alfabet. Profesoru a fost acela care a compus li terele noului grai. După liter urmă vocabularul. După puți timp limba «noastră» fu des vîrșită, bogată, colorată etc Limba aceasta — am aflat ma tîrziu — era... greaca!» Pro fesorul izbutise să-l învețe lim ba lui Omer, făcîndu-l să crea dă că e o invenție .

COMOARA lui DROMICHETE

Povestire de VASILE MĂNUCEANU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT

LISIMAH, REGELE MACEDONIEI, ISPITIT DE FAIMA ȚINUTURILOR LOCUITE DE GEȚI, PORNEȘTE CU GÎND SĂ LE CUCEREASCĂ. NENUMĂRATE SÎNT ATACURILE MACEDONENILOR CĂRORA GEȚII LE RĂSPUND CU VITEJIE. NELINIȘTIT, LISIMAH STRÎNGE CĂPETENIILE DE OȘTI LA SFAT.

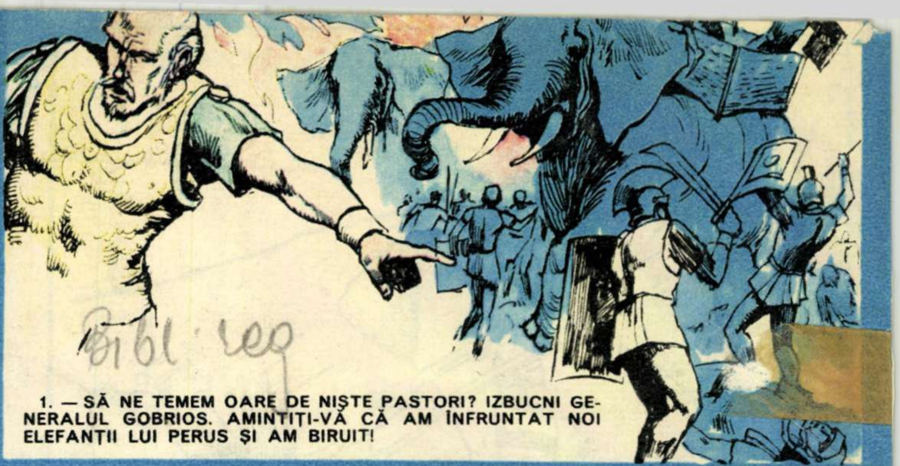

Bibl. leg

1. — SĂ NE TEMEM OARE DE NIȘTE PASTORI? IZBUCNI GENERALUL GOBRIOS. AMINTIȚI-VĂ CĂ AM ÎNFRUNTAT NOI ELEFANȚII LUI PERUS ȘI AM BIRUIT!

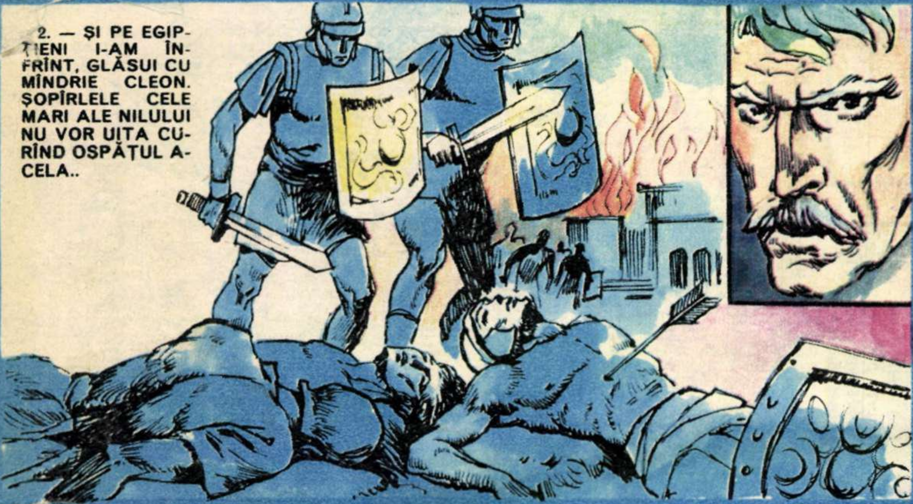

2. — ȘI PE EGIPTIENI I-AM ÎNFRÎNT, GLĂSUI CU MÎNDRIE CLEON. ȘOPÎRLELE CELE MARI ALE NILULUI NU VOR UITA CURÎND OSPĂȚUL ACELA..

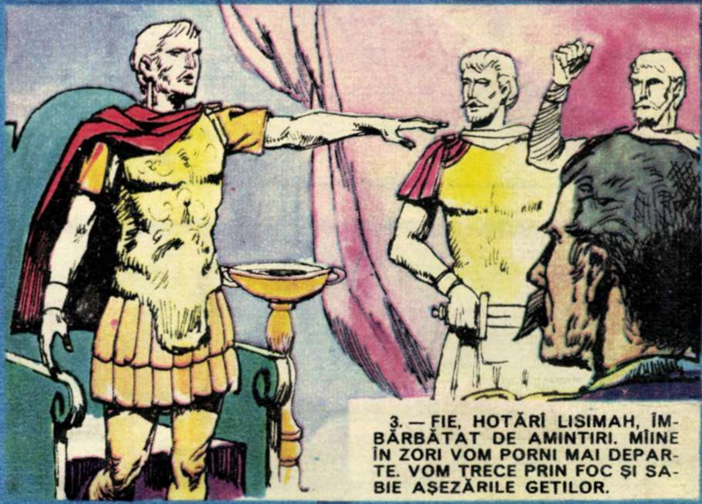

3. — FIE, HOTĂRÎ LISIMAH, ÎMBĂRBĂTAT DE AMINTIRI. MÎINE ÎN ZORI VOM PORNI MAI DEPARTE. VOM TRECE PRIN FOC ȘI SABIE AȘEZĂRILE GEȚILOR.

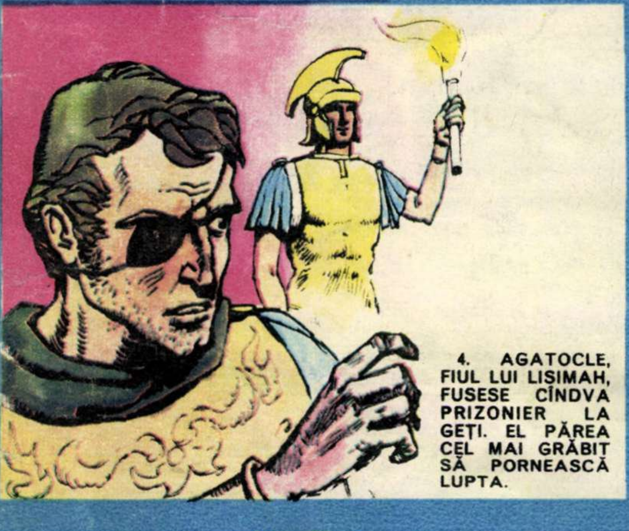

4. AGATOCLE, FIUL LUI LISIMAH, FUSESE CÎNDVA PRIZONIER LA GEȚI. EL PĂREA CEL MAI GRĂBIT SĂ PORNEASCĂ LUPTA.

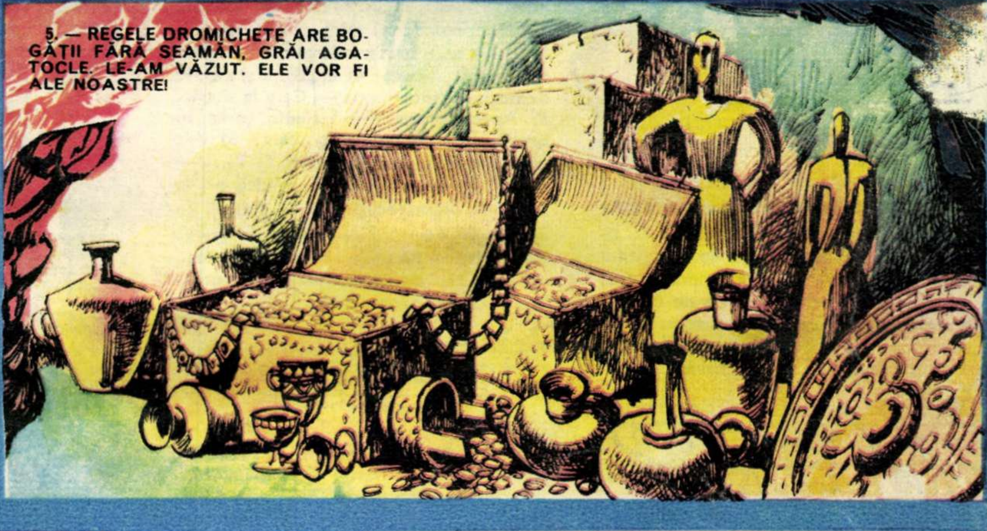

5. — REGELE DROMICHETE ARE BOGĂȚII FĂRĂ SEAMĂN, GRĂI AGATOCLE. LE-AM VĂZUT. ELE VOR FI ALE NOASTRE!

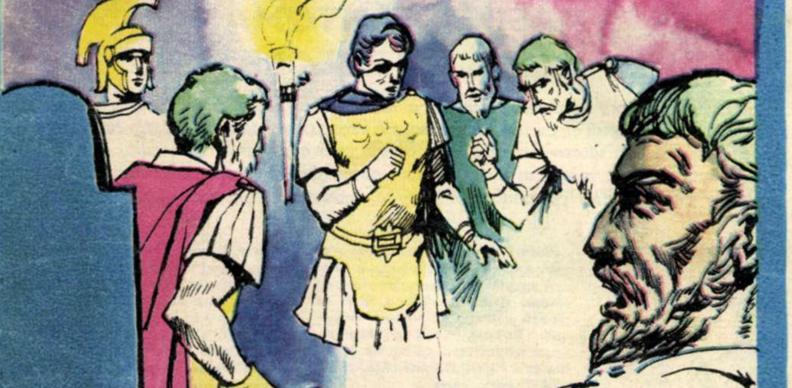

6. — AUR! AUR! AUR! IZBUCNIRĂ CUPRINȘI DE ÎNFRIGURARE GENERALII, ASCULTÎNDU-L PE AGATOCLE.

◀

▶

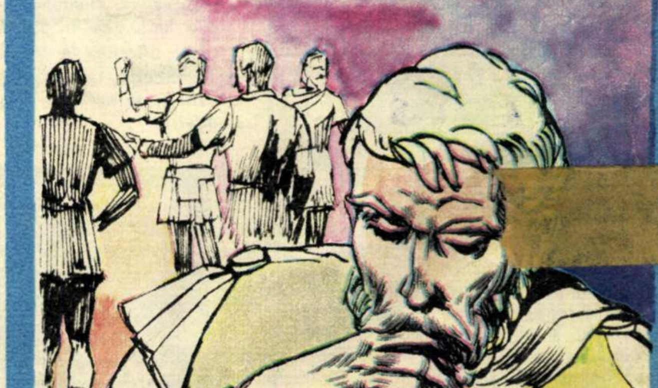

7. — AUR... ȘOPTI ÎNGÎNDURAT BĂTRÎNUL KORIARHOS. VISUL ȘI DEȘERTĂCIUNEA STĂPÎNILOR LUMII...

Ilustrații de GHEO [illegible] ARINESCU

(VA URMA)

«CUTEZĂTORII» REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
Redacția și administrația: București, Piața Scînteii 1, Telefon 17.60.10
Prezentarea grafică: POMPILIU DUMITRESCU ;Tehnoredactarea: ARCADIE DANELIUC
TIPARUL EXECUTAT LA COMBINATUL POLIGRAFIC «CASA SCÎNTEII»

PREȚUL
1 LEU

CUTEZĂTORII

2

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI,
11 IANUARIE
1968
ANUL II

ÎN BIBLIOTECĂ

Foto: Gr. PREPELIȚĂ

OGLINDA SĂPTĂMÎNII

Săptămîna trecută, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, împreună cu tovarăşii Ion Gheorghe Maurer, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Socialiste România, şi Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., au făcut o vizită de prietenie în Iugoslavia, la invitaţia tovarăşului Iosip Broz Tito, preşedintele R.S.F. Iugoslavia.

SEMNE BUNE ANUL ARE!

O nouă şarjă de oţel, un nou mesaj de lumină industriei noastre socialiste din partea oţelarilor de la Hunedoara.

Data mesajului: 1 ianuarie 1968. De fapt, ar putea fi luată în consideraţie o altă zi, de pe la mijlocul lunii decembrie, anul trecut.

Da, nu e nici o încurcătură de date. Oţelarii hunedoreni plămădeau încă de pe atunci prima şarjă din 1968.

Aşa că să nu vă mire un lucru: calendarul siderurgiştilor de la Hunedoara arată acum... sfîrşit de ianuarie!

1 000 000

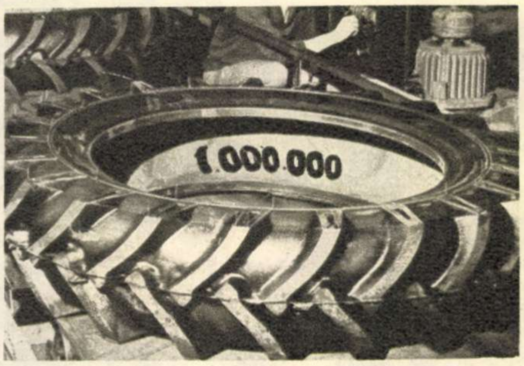

Anvelopele, încălţămintea tractoarelor ce brăzdează ogoarele ţării, pregătind bogăţia recoltelor, încălţămintea durabilă a autocamioanelor, troleibuzelor sau autobuzelor.

Nu de mult, (pe la sfîrşitul lunii decembrie) de la cunoscuta uzină bucureşteană **Danubiana** a ieşit anvelopa cu numărul 1 000 000.

Dar şi 1968 se arată rodnic la Danubiana — aci se fac, zilnic, anvelope pentru aproape şase sute autovehicule!

* * *

IMPRESII

Patria noastră dragă, pămîntul străbun aureolat de culmile semeţe ale Carpaţilor cunosc numeroşi oaspeţi de peste hotare — simpli turişti sau personalităţi de seamă.

La rubrica pe care o inaugurăm acum o să găsiţi spicuiri din mărturiile unor oaspeţi despre România. Iată cîteva:

Jens Otto Krag, prim-ministru al Danemarcei: «*Minunatele peisaje ale Carpaţilor, pe care le-am traversat, cîmpiile mănoase ale Munteniei şi largul litoral însorit al Mării Negre ne-au creat o impresie puternică despre natura foarte variată a ţării dumneavoastră. Valoarea artistică a muzeelor dumneavoastră şi activitatea culturală sînt pentru noi o mărturie a grijii pe care o aveţi pentru dezvoltarea mai departe a culturii ca o contribuţie la menţinerea identităţii dumneavoastră naţionale. Dar mai presus de orice, noi am constatat, în urma numeroaselor vizite, dezvoltarea impresionantă a economiei ţării dumneavoastre*».

Torsten Nilsson, ministrul Afacerilor Externe al Suediei: «*Am vizitat Capitala dumneavoastră şi am putut vedea că aici construiţi cartiere noi şi reconstruiţi cu deosebită insistenţă. Am remarcat activitatea multilaterală şi spiritul dinamic care caracterizează acţiunile dumneavoastră, societatea dumneavoastră*».

Patrick Blackett, fizician englez, laureat al Premiului Nobel: «*Sînt încîntat de posibilitatea care mi-a fost oferită de a vizita România, de a cunoaşte vasta activitate de cercetare ştiinţifică a specialiştilor ei. Am fost entuziasmat de prietenia şi ospitalitatea poporului român. Sînt convins că vizita mea va fi continuată de multe altele. Însăşi prezenţa mea aici relevă interesul oamenilor de ştiinţă englezi pentru lucrările colegilor de specialitate români*».

Din nou la şcoală

A început trimestrul doi...

Copiii se duc la ore, cu servietele şi ghiozdanele doldora de cărţi. Ei sînt doar cîţiva dintre şcolarii care au primit (şi au primit toţi) anul trecut, gratuit, 28 000 000 manuale şcolare.

Acum, o noutate din acest an. Pe şcolari îi aşteaptă numeroase şcoli noi, însumînd circa 1 100 săli de clasă, înzestrate cu mobilier confortabil, săli de sport sau pentru prezentarea de spectacole artistice.

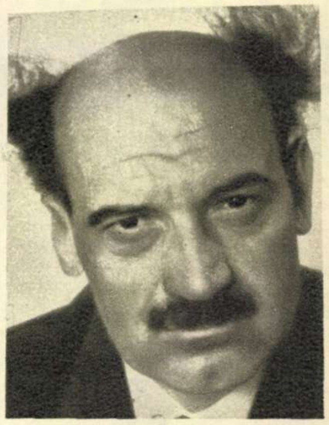

NIŞTE CUVINTE PENTRU «CUTEZĂTORII»

În fiecare om există — chiar dacă nemărturisit — un gînd de a realiza ceva deosebit în lume, un vis, un fel de plan de perspectivă. Şi fiecare an aduce înfăptuirea măcar a unei părţi din acest plan.

În programul meu de muncă se vor afla — fără doar şi poate — în anul care urmează, şi însemnări lirice pentru acei cutezători în rîndurile cărora, la timpul meu, m-am înscris şi în care am rămas.

Salut, iubind, Cutezătorii,
destram, cu ei, abisul, norii...

În veac de soare şi avînturi
îi duc în steaguri şi în gînduri.

Ion Bănuţă

UN NOU MARE CONCURS • UN NOU MARE CONCURS • UN NOU MARE CONCURS

În numărul 3 al revistei, citiți condițiile de participare la concurs.

ÎN NUMĂRUL VIITOR AL REVISTEI NOASTRE: competiția MÎINILOR ÎNDEMÎNATICE: MINI TEHNICUS

UN MARE CONCURS DE CONSTRUCȚII

Alertă în cercurile tehnice din școli;

* * * * * * * * *

VOM AVEA O COMISIE PENTRU BREVETAREA INVENȚIILOR REALIZATE DE PIONIERI? DA!

S-a încheiat prima etapă a concursului

„COMORILE PATRIEI“

• Peste 9 000 de participanți. 586 răspunsuri au intrat în tragerea la sorți.

• Emoțiile tragerii la sorți.

• 23 de cîștigători din toate colțurile țării.

• Cititorii revistei se pregătesc pentru cea de a II-a etapă.

Joi 28 decembrie 1967, în sala de teatru a Palatului pionierilor din București, a avut loc tragerea la sorți a cîștigătorilor primei etape a concursului «Comorile patriei».

De la bun început, pionierii și școlarii invitați au avut o plăcută surpriză. Pe fiecare scaun se afla cîte un exemplar din numărul 14 al revistei noastre, număr festiv închinat celei de a XX-a aniversări a Republicii Socialiste România.

La masa juriului au luat loc poeți, scriitori și ziariști cunoscuți de cititori prin lucrările lor.

După salutul adus de redacție, a urmat momentul emoționant al tragerii la sorți. Alegerea celor care aveau să extragă buletinele de concurs din sacul sigilat s-a făcut prin aruncarea unei mingi în sală. Spre marea bucurie a asistenței primul buletin cîștigător a fost cel al unui bucureștean: Pop Florin din clasa a VII-a D a Școlii generale nr. 74, raionul Tudor Vladimirescu. Astfel Pop, împreună cu Vuta Teodor din Ogra, Luduș, regiunea Mureș Autonomă-Maghiară, cel de al doilea cîștigător al premiului I, vor pleca într-o tabără pionierească internațională, peste hotare.

Rînd pe rînd, au fost scoase cele 23 de buletine cîștigătoare.

După tragerea la sorți a urmat un frumos spectacol cu baletul «Spărgătorul de nuci» pregătit de ansamblul de balet al Palatului pionierilor din București.

CONCURENȚII DESPRE CONCURS

O dată cu cele peste 9 000 de fișe trimise de participanți la prima etapă a concursului, mulți dintre ei au ținut să-și exprime părerea și gîndurile în legătură cu concursul. Spicuim:

«Acest concurs este el însuși o comoară întrucît mi-a dat prilejul să-mi îmbogățesc cunoștințele cu privire la vestigiile și realizările de azi ale patriei noastre socialiste. A fost o adevărată plăcere să particip la acest concurs deosebit de interesant și instructiv».

Dragomir N. Mihai
Șc. gen. nr. 13. Craiova

«Doresc să nu fi greșit. Dar dacă fișa mea va fi anulată consider că timpul nu a fost pierdut pentru că am învățat multe lucruri. Aștept cu nerăbdare viitoarea etapă a concursului».

Mateescu Dragoș
Șc. gen. nr. 168, București

«Nu știu dacă toate răspunsurile mele sînt bune sau nu. Chiar dacă am greșit, totuși nu-mi pierd speranța pentru că sînt hotărît să particip și la etapa viitoare».

Grigore C. Emil
comuna Merii, Satul Nuci
raionul Urziceni

Tuturor celor care ne-au scris precum și în general tuturor cititorilor noștri, le adresăm îndemnul:

PREGĂTIȚI-VĂ!

ÎN PRIMELE NUMERE ALE REVISTEI NOASTRE DIN LUNA FEBRUARIE 1968 ÎNCEPE CEA DE A II-A ETAPĂ A CONCURSULUI „COMORILE PATRIEI“.

Un moment emoționant: tragerea la sorți.

LISTA COMPLETĂ A CÎȘTIGĂTORILOR ETAPEI I

Premiul I **(cîte un loc la o tabără pionierească internațională, peste hotare): Pop FLORIN — Șc. gen. nr. 74 — București — Raion T. Vladimirescu — cl. a VII-a D; VUTA TEODOR — Șc. gen. Ogra — Luduș — Reg. Mureș Autonomă-Maghiară — cl. a V-a A.**

Premiul II **(cîte o bicicletă) AVĂDANEI CRISTIAN, Șc. gen. nr. 13 — Galați — cl. a V-a; BOIER MARIANA — Șc. gen. Bonț — Gherla — reg. Cluj — cl. a VI-a.**

Premiul III **(aparate foto, mingi de fotbal și volei, echipament sportiv) TOMA NICOLAE — Șc. gen. nr. 14 — Oradea — cl. a VIII-a A; WOCH HELMUT — Șc. gen. nr. 8 — Timișoara — cl. a V-a; LUCA GEORGETA — Liceul «Al. Papiu Ilarian» — Tg. Mureș — cl. a VIII-a C; BOB MIHAELA — Șc. gen. nr. 8 — Roman — cl. a VII-a A.**

Mențiuni **(cărți, stilouri, abonamente la revistă) MARCU CONSTANTIN — Șc. gen. nr. 4 — Petroșeni — cl. a VII-a A; ROIBAN NATALIA IRINA — Șc. gen. nr. 40 — București — raionul 1 Mai — cl. a VII-a C; IONESCU E. NICOLAE — Șc. gen. nr. 12 — Craiova — cl. a VII-a D; ȘERBĂNOIU DUMITRU — Șc. gen. nr. 5 — Reșița — cl. a V-a B; BĂRBUCEANU OCTAVIAN — Șc. gen. nr. 78 — București — raion 23 August — cl. a VII-a; SILEA ADRIAN — Șc. gen. — Orașul Victoria — cl. a VI-a E; ILIEȘ SORIN — Șc. gen. nr. 25 — Oradea — cl. a VI-a B; TZVETANOVICI CARMEN — Șc. gen. nr. 132 — București — raion Lenin — cl. a V-a A; DUMITRU ADRIAN — Șc. gen. nr. 7 — Brașov — cl. a V-a F; IORGA MARIAN — Șc. gen. nr. 103 — București — raion N. Bălcescu; GHIDUC GABRIELA — Liceul Al. Ion Cuza — Fălticeni — cl. a VI-a B; NICOLAU ALEXANDRU — Șc. gen. nr. 3 — Pitești — cl. a VII-a A; CĂLIMAN MARIUS — Liceul nr. 5 — Iași — cl. a VII-a A; BALAȘ NICOLAE — Șc. gen. nr. 5 — Mediaș — cl. a VIII-a A; VÎRTEJ I. MARIETA — Șc. gen. — comuna Boldu — raionul Rîmnicu Sărat — reg. Ploiești.**

PREMIILE VOR FI ÎNMÎNATE ÎN CADRUL ȘCOLII DE CĂTRE DELEGAȚI AI REDACȚIEI NOASTRE, SAU PRIN COLET POȘTAL, ÎN CURSUL LUNII IANUARIE 1968.

Prietenia așa cum o văd eu

Acum cîtva timp mi-a căzut în mîini, din întîmplare, un caiet în care erau trecute aproape o sută de proverbe, toate, de la primul la ultimul, avînd o aceeași temă: «Prietenia». Țin minte cîteva din nestematele consemnate în paginile acelui caiet. Iată-le: *«Prietenul la nevoie se cunoaște»*, *«Cu prieteni răi, rău te faci, cu cei de omenie mînci colaci»*, *«Cuvîntul mîngîios la întristare e ca leacul doctorului la zăcare»*, *«Ferește-mă, doamne, de prieteni, că de dușmani mă feresc singur»*, *«Cămașa e mai aproape de piele decît haina»* etc.

Și mai țin minte încă ceva: proverbele erau caligrafiate frumos, în fruntea fiecărei pagini, ca titlurile unor scurte povestiri ce urmau însă să fie scrise. Intrigat de acest fapt l-am întrebat pe posesorul caietului (un foarte tînăr amic), de ce a procedat așa. Mi-a răspuns fără prea multe ezitări că sub proverbul respectiv intenționează să așeze cîte o povestioară reală culeasă din viața lui și a prietenilor lui, potrivită proverbului în cauză.

Deoarece consider mai mult decît interesantă o asemenea trudă, îmi permit să-i vin în ajutor temerarului meu amic cu cîteva întîmplări pe care mi le-au relatat prietenii mei de la Școala generală nr. 27 din Constanța. Poate că ele sînt ceea ce îi trebuie. În cazul acesta îl rog să le consemneze în caietul său, acolo unde ele își cer dreptul.

BREBAN TIBERIU (clasa a VI-a C): Brad Gheorghe e cel mai bun prieten al meu deși el e în clasa a VIII-a. Prietenia dintre noi e veche: durează din ziua cînd ne-am trezit amîndoi în aceeași curte. Faptul că locuim împreună nu ar fi un motiv care să ne atragă neapărat unul spre altul! Motivul e altul: Brad are multă voință, dar din păcate numai într-o singură direcție: îl pasionează sportul. La campionatele de juniori de anul trecut a obținut locul III pe țară la maraton și asta după ce multă vreme a zăcut cu un picior în ghips. Și mie îmi place marșul. Am făcut antrenamente împreună la un club sportiv din Constanța. Antrenorul însă mi-a dat de înțeles că sînt bondoc și nu am ce căuta în lotul lui. M-am făcut foc: mi-am strîns bagajele și am plecat. Ca să mă consoleze, Brad mi-a demonstrat că antrenorul are vederi... înguste! Mă mințea ca să mă simt eu bine! Pricepeam din tonul cu care-mi vorbea că era în stare să-mi împrumute propriile lui picioare numai să nu mă mai vadă trist! Din ziua aceea facem antrenamente împreună în... secret! Brad susține că am făcut progrese uluitoare și că într-o zi o să ne întoarcem amîndoi victorioși pe stadion.

Despre toate acestea am scris o povestire. Brad zice că e grozavă. Dar cum poate el să-și dea seama că e grozavă atîta vreme cît are... 4 (cu indulgență) la gramatică?! Am să i-o spun într-o nouă povestire, pe șleau. Sper că n-o să se supere. Și dacă o să se supere o să fac în așa fel încît să redevenim ceea ce sîntem și azi: buni prieteni!

NICOLAESCU VASILICA (clasa a VI-a D): Am foarte multe prietene. Dintre toate cea mai apropiată îmi e Năparu Eugenia, deși ea a venit doar anul trecut la noi în școală. Nu știu ce ne-a apropiat așa de repede. Țin minte că atunci cînd a fost scoasă prima oară la lecție m-am trezit că-i țin... pumnii strînși! Și ea a procedat la fel cînd mi-a venit mie rîndul să răspund. Povestea asta cu pumnii strînși se mai repetă și azi... Să nu care cumva să credeți că sîntem superstițioase! Nu! Odată am stat mai mult în compania lui Aznavour și am uitat să ne mai facem lecțiile. A doua zi am strîns noi pumnii ca de obicei dar... în zadar.

A... uitasem să vă spun: și mie și Eugeniei ne plac tare mult geografia și muzica.

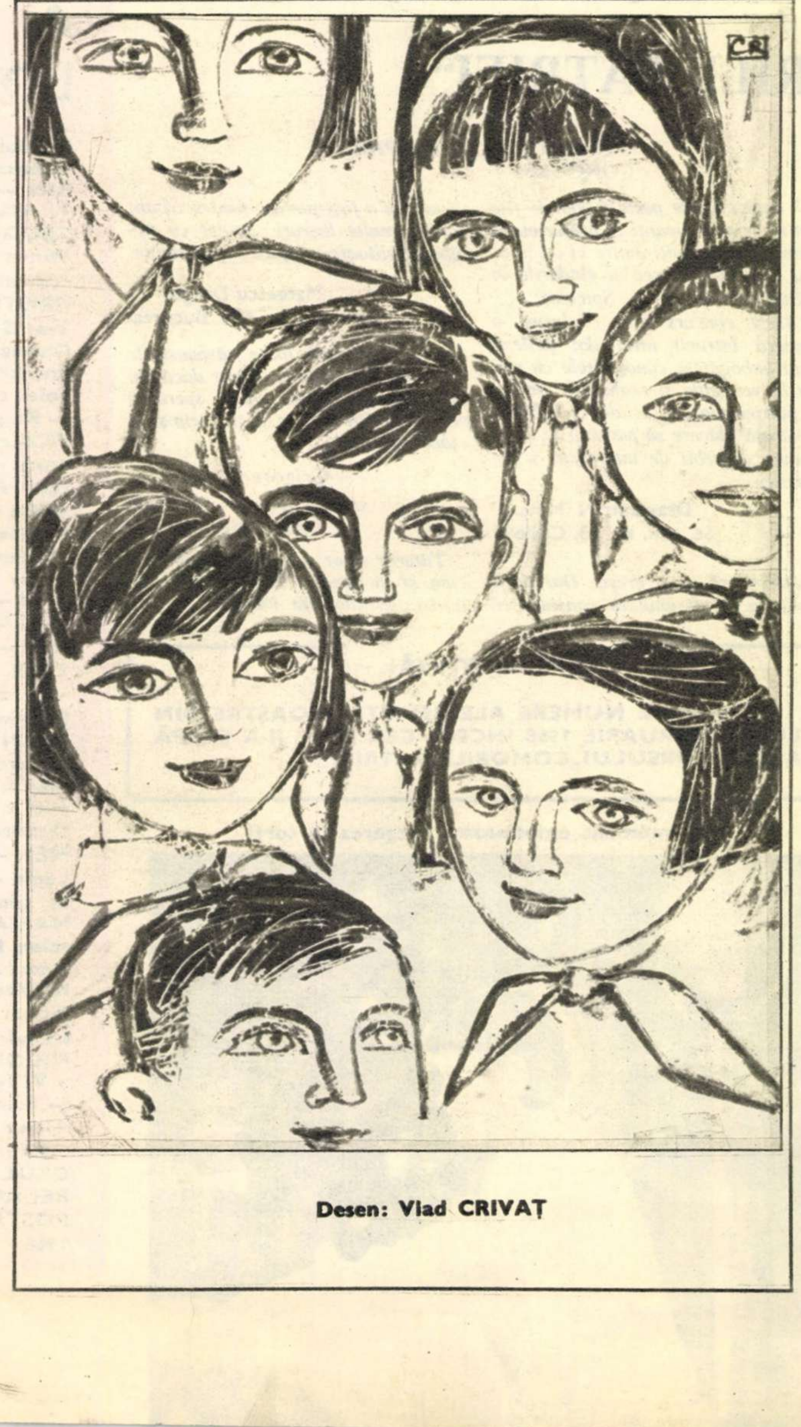

Desen: Vlad CRIVAȚ

MUNTEANU LUCIA (clasa a V-a C): Cu Șarica mă văd doar vara, cînd plec la Brașov, la mătușa mea, în vacanță. Ne-am cunoscut într-o poiană din preajma casei. Ne jucam acolo mai mulți copii și mie mi-a sărit în ochi o coajă de la un ou de pasăre. Șarica mi-a sărit în ajutor, mi-a împrumutat batista ei. Apoi m-a dus acasă la ea și mi-a picurat în ochi, cu pipeta, cîteva picături de acid boric. De atunci am rămas prietene. Eu am învățat-o să facă împletituri pentru sticle, ea m-a învățat să spun poezii! Dacă stau să mă gîndesc mai bine, în fiecare vacanță mare mă duc la Brașov, mai mult pentru Șarica! Dar să nu-i spuneți mătușii mele: s-ar putea să se supere! Și n-aș vrea... E atîta de bună! Oricum, Șarica e Șarica. Și ce-mi place mie mai mult la fata asta e că deși crește, e mereu la fel: dulce, ca în ziua cînd mi-a împrumutat batista!

MUȘCHETARII (Moise Dumitru, Bordeianu Raul, Ene Marian, Garabețian Ardaș firește, toți în aceeași clasă, a VI-a D).

Toți sînt prieteni de la vîrsta de 4 ani. Nici unul dintre ei nu știe cum s-a petrecut fenomenul, dar cu toții știu și pot să jure pe săbiile nevăzute ale cavalerismului că de la patru ani sînt mereu pe-un loc și la bucurie, și la necaz. Toți patru iubesc fotbalul, filmele cu haiduci, romanele istorice... Toți patru au note de 9 și 10. Cîte o dată se mai întîmplă și cîte o dramă: atunci cînd vreunul din ei încasează un... 7 sau un... 8, ori cînd ratează un șut pe poartă! În acele clipe mușchetarii sînt în doliu și se uită unul la altul cu suspiciune: cine a trădat?! Doliul durează un... sfert de oră. După un sfert de oră soarele prieteniei își arată din nou chipul și în toată școala se vorbește de mere ionatane!

*

De bună seamă că prietenii mei din Constanța mi-au povestit mult mai multe întîmplări despre ei și prietenii lor. Dar mai mult ca sigur că amicul meu, posesorul caietului cu proverbe, le știe, le-a auzit și poate că le-a și consemnat în spațiile albe ale caietului său, pentru că prieteniile adevărate circulă ca... proverbele. Și devin proverbe!

Vintilă ORNARU

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

În timpul acesta, Scatiul şi Babuşcă înaintau grăbiţi prin păpurişuri. Barca rămăsese în urmă. Deodată, ajungînd la marginea unei întinderi de apă, care se desfăcea brusc în faţa lor, Scatiul făcu un semn cu mîna.

— Ce-i Scatiule? întrebă Babuşcă care dîrdîia uşor de frig stînd ghemuit în apă lîngă celălalt… Ce-ai văzut?

Scatiul nu-i răspunse. Privi lung, încordat, revărsarea de ape din faţa lui presărată ici-colo de sălcii uscate, carbonizate parcă. Nici o pasăre. Nici o mişcare. Apa părea neagră, de sticlă.

— E mlaştină, spuse Scatiul… Dacă mai facem un pas ne înghite…

Două detunături răsunară pe neaşteptate undeva, departe, în spatele băieţilor. Ei se întoarseră fulgerător.

— Ia te uită, Scatiule! spuse Babuşcă clănţănind din dinţi şi arătînd cu mîna un nouraş alb care se ridicase în vînt deasupra şuvoiului… Cred că au scufundat barca…

— Şi ne caută, adăugă Scatiul. Vin după noi… Îi vezi?

Într-adevăr, băieţii ascunşi în păpuriş vedeau pe cei doi răufăcători înaintînd spre ei, culcînd în stînga şi în dreapta tufele de papură care le aţineau calea.

Din cînd în cînd, Vînătorul şi Bărbosul se despărţeau, cotrobăiau prin păpurişuri şi făcînd fiecare cîte un ocol larg se întîlneau din nou, oprindu-se pentru o clipă să scruteze cu luare aminte întinderea de apă şi de iarbă. Apoi porneau mai departe. Distanţa dintre ei şi băieţi se micşora văzînd cu ochii.

— Ce facem? întrebă Babuşcă fixîndu-l pe Scatiu cu privirea lui verde şi somnoroasă… O luăm prin mlaştină?

— Da… răspunse Scatiul. N-avem încotro… Trebuie să facem «broasca», adăugă el, dîndu-şi drumul uşor în apă… Eşti gata, Babuşcă?

Babuşcă tăcea, dîrdîind uşor. Privea întinderea de apă din faţa lui şi părea să ezite.

Chiar pentru băieţii din Pradina, care cunosc foarte bine balta, broasca este o figură extrem de periculoasă. Un acrobat care execută un triplu salt mortal în cupola circului, legat la ochi şi fără plasă dedesubtul lui se poate socoti mai în siguranţă decît Babuşcă şi Scatiul, sau oricare băiat care face broasca.

Închipuiţi-vă o mlaştină cu mîl negru şi vîscos peste care Dunărea, revărsîndu-se, a azvîrlit o pînză subţire şi înşelătoare de apă şi în această pînză de apă, adîncă de cîteva degete, trebuie să înoţi ca o broască, cu mişcări fulgerătoare şi precise, fără să te opreşti sau să atingi mîlul. Dacă te-ai oprit măcar o frîntură de secundă sau ai scăpat o mînă sau un picior în mîl, eşti pierdut. Nu mai există nici o scăpare.

— Hai, Babuşcă! strigă Scatiul şi în clipa următoare îşi dădu drumul în mlaştină; o clipă păru că rămîne în loc, cu mîinile şi picioarele desfăcute, ca o uriaşă broască albă; apoi cu mişcări zvîcnite şi precise, de păpuşă mecanică, începu să înainteze lăsînd în urma lui o dîră neagră şi tulbure de mîl. Babuşcă îl urmă şi în curînd cele două «broaşte» se îndepărtară de păpuriş în largul apei, înotînd printre sălciile uscate şi încremenite.

— Uite-i! strigă bucuros Vînătorul, descoperindu-i. Şi oprindu-se brusc în loc, arătă cu ţeava puştii capetele celor doi băieţi care înaintau prin apă. În clipa următoare, Bărbosul se repezi după băieţi, sărind din apă peste tufele de papură, căzînd în mîini, ridicîndu-se şi strigînd cît îl ţineau plămînii:

— Stai! Stai că trag!… Stai! Duse chiar revolverul la ochi, pregătindu-se să tragă în cei doi băieţi, dar se răzgîndi şi o luă din nou la fugă după ei. Deodată piciorul îi scăpă ca într-o fîntînă.

Încercă să se tragă înapoi, dar zadarnic. Gheara neagră şi vîscoasă a mlaştinei îl înhăţase şi-acum îl trăgea spre ea.

Urlînd, Bărbosul se agăţă de o tufă de papură, dar frunzele fragede se rupseră, şi el simţi cum alunecă în adînc.

— Agaţă-te de puşcă! auzi el strigătul Vînătorului, la spatele lui, şi răsucindu-se, prinse din zbor, în ultima clipă, ţeava armei pe care i-o întinsese celălalt. Din nou simţi că se scufundă. Reapăru peste cîteva clipe, orbit şi înecat de mîl, bolborosind cuvinte neînţelese, în timp ce Vînătorul, încordat, cu dinţii încleştaţi, îl scotea din mlaştină încet, încet, trăgîndu-l spre păpuriş. Ajuns aici, Bărbosul se prăbuşi fără vlagă într-o tufă de papură, gemînd încetişor.

— Hai, încet, calmează-te… spuse Vînătorul, ştergînd ţeava armei cu pulpana vestonului… Poţi să socoteşti că astăzi te-ai mai născut o dată…

Bărbosul îl privea năucit, fără să scoată un cuvînt.

— Spală-te pe ochi şi să mergem… continuă Vînătorul, azvîrlind cu ciudă puşca pe umeri… Diavolii ne-au scăpat… Nu mai avem ce face aici… O să găsim noi ceva, ca să-i lichidăm…

Şi Vînătorul o porni înapoi prin păpuriş. Azvîrlind cîţiva pumni de apă pe faţă şi scuturînd de cîteva ori din cap, Bărbosul se ridică şi o porni bolborosind ceva printre dinţi. Dar Vînătorul se înşelase. Cei doi băieţi nu scăpaseră încă.

În timp ce Vînătorul şi Bărbosul se îndepărtau prin păpuriş spre barca cu motor ascunsă pe malul Dunării, cei doi băieţi înaintau înotînd

---

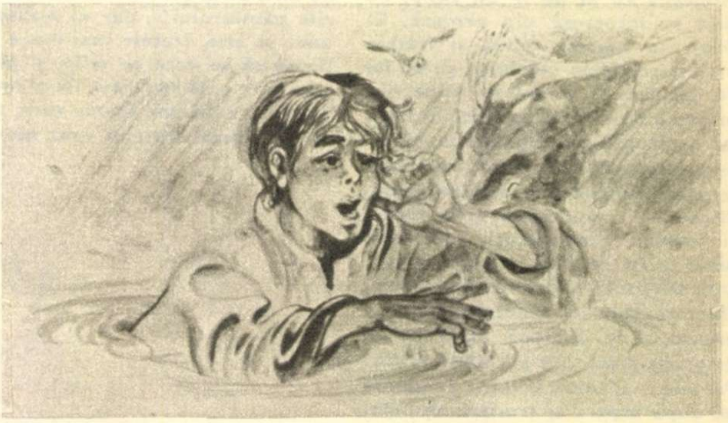

prin mlaştină la cîţiva paşi depărtare unul de celălalt, printre sălciile încremenite şi mute, privindu-se din cînd în cînd cu coada ochiului.

— Babuşcă… am trecut! îi strigă bucuros Scatiul lui Babuşcă, care înota de zor în apropierea lui. Încă puţin şi intrăm printre trestii şi de-acolo ajungem la Dunăre…

Dar deodată Scatiul văzu cum Babuşcă se opreşte şi rămîne în urmă.

— Babuşcă!… strigă el, speriat, continuînd să înoate şi neîndrăznind să întoarcă capul… Ce s-a întîmplat, Babuşcă?!

Nimeni nu îi răspunse.

— Babuşcă! strigă din nou Scatiul, cu un glas subţire şi nefiresc. De ce nu răspunzi, Babuşcă? Unde eşti?

Sălciile uscate din jur se uitau zbîrlite, cu ochi răi, spre băiatul care striga tulburîndu-le liniştea.

(VA URMA)

Plecarea fratelui mai mare

Povestire de **CONSTANTIN STOICIU**

De-acum ar fi trebuit să se oprească, își simțea tîmplele zvicnind repezite și încheieturile mîinilor plesnind parcă de o durere mică, șovăitoare, dar n-o făcu, continuă să alerge cu pumnii încleștați, cu brațele ușor îndoite din cot, cu gura cumva întredeschisă, așa cum auzise că respiră atleții în clipele de suprem efort —, iar lumea rămînea în urma lui, el aluneca pentru prima oară prin mijlocul acelei lumi știute dintotdeauna, o despărțea cu pieptul și cu fruntea, o părăsea pentru a o regăsi atunci cînd ochii întîlneau un crîmpei de culoare roșie sau galbenă sau verde sau neagră, și culorile se amestecau, se topeau, curgeau un timp, se pierdeau, avea să le redescopere din nou pe fiecare în parte, la nesfîrșit. Credea că nu va mai ajunge niciodată. Dar văzu de departe gardul de șipci verzui împletite cu grijă, nu prea înalt, văzu și cocoșul de tablă neagră legănîndu-se leneș, fără strigăt, pe marginea de sus a porții de fier, și atunci știu deodată că fuga lui nu avusese nici un rost, că lucrurile se aranjaseră fără el, în lipsa lui, că totul fusese altfel plănuit, încît el să nu fie de față la plecarea fratelui mai mare. Și se opri. Fratele mai mare era un lungan negricios, parcă umbla toată vremea cu capul în nori, parcă îți fugea printre degete felul lui de a fi, nimeni nu se mai înțelegea cu el de la un timp, de cînd se întorsese din armată. El chiar i-o spusese odată și fratele mai mare rîsese îndelung, cu un fel de plăcere și întinsese mîna și-l prinsese de ciuf și-l sgîlțîise în fugă, iar de atunci, din clipa aceea, sfîrșiseră plimbările lungi pe lîngă linia ferată, ascultînd și urmărind goana disperată a trenurilor spre locuri și oameni necunoscuți, spre altă lume la fel de mare ca lumea lor; cum sfîrșiseră și drumurile la gară, chinuitoarele lor încercări de a se amesteca cu oamenii aceia prinși de graba plecărilor și întoarcerilor. Fratele mai mare îl ținea cu palma pe după umeri, și treceau amîndoi prin forfota mulțimii, și la un timp începeau să glumească, tu în ce parte pleci? se întrebau și-și dădeau cele mai năstrușnice adrese, Polul Nord sau Polul Sud, sau Ecuatorul, sau Oceanul Pacific, stăteau foarte bine amîndoi cu imaginația, și pe neștiute se pomeneau plecînd cu adevărat în acele locuri îndepărtate și curînd se împotmoleau din cine știe ce pricină, de obicei din pricini mărunte pe care nu le țineau niciodată minte, astfel că puteau porni de fiecare dată undeva și de fiecare dată se întorceau și încercau să zîmbească, dar lucrurile nu mai erau ca-nainte, parcă se rupea ceva în ei, simțeau asta unul pentru celălalt, se cercetau cu pleoapele lăsate si porneau spre casă fără vorbă, nu mai vorbeau toată seara. Și tot din clipa aceea luaseră sfîrșit și alergăturile spre casa fetei aceleia fără nume — el nu aflase cum o cheamă, era o fată subțirică, cu părul purtat coadă de cal, cu gîtul lung și obrazul albicios, cu unghii rotunde și mici, lipite parcă de cineva pe degetele ei boante, el nu pricepuse de loc cum fratele mai mare o place și o tot bombardează cu bilete împăturite într-un anumit fel, deși el nu era cîtuși de puțin curios ce-și scriu de cîteva ori pe zi cei doi, iar adevărul era că el iubea grozav casa fetei aceleia, o casă mare, cu etaj și boltă de viță de vie, cu leagăn dublu în fundul curții, cu o cușcă din care apărea mereu capul alb al unui cîine, încolo el n-ar fi știut să explice de ce iubește atît de mult casa fetei fără nume. Cum n-ar fi știut să explice ce se întîmplă cu fratele mai mare, cu felul lui de a fi, cu munca lui de electrician, pentru că odată fusese o zi întreagă alături de fratele mai mare, îl văzuse cățărîndu-se pe stîlpii de beton, împingîndu-și centura de siguranță pînă în dreptul pieptului, aducîndu-și apoi picioarele mai sus pe luciul mat al betonului, prinzînd firele grele și legîndu-le grăbit pe paharele răsturnate de porțelan, stînd acolo, sus, aproape de vîrful stîlpului și strigînd: «Măi, fratele meu mai mic, de-ai știi ce grozavă e lumea privită de aici, de-ai știi că văd toate culorile pămîntului!», dar el n-avea de unde să știe, fratele mai mare nu-l lăsase să se urce pe stîlp, și plecaseră spre casă supărați. Pe el întîmplarea îl supărase foarte tare, avea să i-o spună fratelui mai mare a doua zi. Adică atunci cînd fata fără nume a venit în casa lor, mai bine-zis s-a oprit la poartă, a ciocănit cu o pietricică în tabla cocoșului negru, el abia se întorsese de la școală, și fratele mai mare a ieșit la poartă, i-a spus cîteva cuvinte fetei, fata și-a clătinat coada de cal, a încercat să rîdă și a plecat, n-a mai întors capul. Fratele mai mare întîrzia în poartă, cocoșul negru se mișca încet, fără sunet și, după aceea, după ce fratele mai mare a intrat în casă și a spus: «Fir-ar să fie de întîmplare, trebuia să fi înțeles mai de mult că nu mă iubește!», el a izbucnit în rîs, a chicotit prostește, și-a dat seama imediat de asta, chiar dacă n-ar fi primit o palmă peste umăr de la fratele mai mare, tot și-ar fi dat seama. De aceea i-a și strigat: «Ești un mincinos, ești cel mai mare mincinos de pe pămînt, degeaba te-ai urcat în vîrful stîlpului dacă ești mincinos, degeaba!» Și din clipa aceea se sfîrșiseră pentru totdeauna toate, parcă ei doi nu mai aveau ce să-și spună, își atingeau mîinile în treacăt și murmurau scuze, zeci și zeci de scuze, la tot pasul, umpluseră casa cu vorbe de iertăciune, încît mama și tata îi priveau cu ochi mari, nu le venea să creadă sau își închipuiau cine știe ce, el nu aflase ce gîndesc părinții despre ei doi și despre tot. Apoi fratele mai mare începuse să se pregătească de plecare, pleca spre nordul țării, se ridica acolo un oraș nou și trebuia să aibă lumină electrică, așa spusese tata, așa e peste tot doar, iar pînă la ziua adevăratei plecări mai era, și fratele mai mare se pregătea în fel și chip pentru drumul ăsta, spunea tuturor despre plecarea lui și despre plimbările lui pe vîrful stîlpilor de beton, dar ei doi nu-și mai vorbeau. Iar ziua adevăratei plecări venise, el simțise asta în urmă cu cîteva ore, și timpul trecuse mai încet ca altădată, el ar fi vrut să fie de față la plecarea fratelui mai mare, să-l întrebe din nou în ce parte o ia, ce are de gînd să facă în lumea aceea în care va ajunge, să-l descoasă despre o mulțime de lucruri legate de drumul lung ce-l aștepta, pentru că era, fără îndoială, vorba de un drum lung și formidabil de grozav, fratele mai mare nu s-ar fi hotărît pentru nimic în lume la altceva, asta era sigur! Și cînd orele de școală se sfîrșiseră, alergase spre casă și după primii pași văzuse toate culorile pămîntului înconjurîndu-l, ieșindu-i în cale, chemîndu-l în felul lor, verdele ca verde, albastru ca albastru, roșu ca roșu... și lumea aceea de el știută dintotdeauna rămînea în urmă, o despărțea cu pieptul și cu fruntea și se grăbea să-și întîlnească fratele mai mare înainte de a pleca.

Iar acum, stînd la un pas de cocoșul negru de tablă, îl văzu legănîndu-se leneș și știu că a deschis poarta fratele mai mare, și ridică ochii, și-l văzu pe lunganul acela negricios cu o valiză în mînă, cu haina pe umeri, zîmbindu-i, chemîndu-l:

— Să mergem, fratele meu mai mic.

Desen: **G. COMĂNESCU**

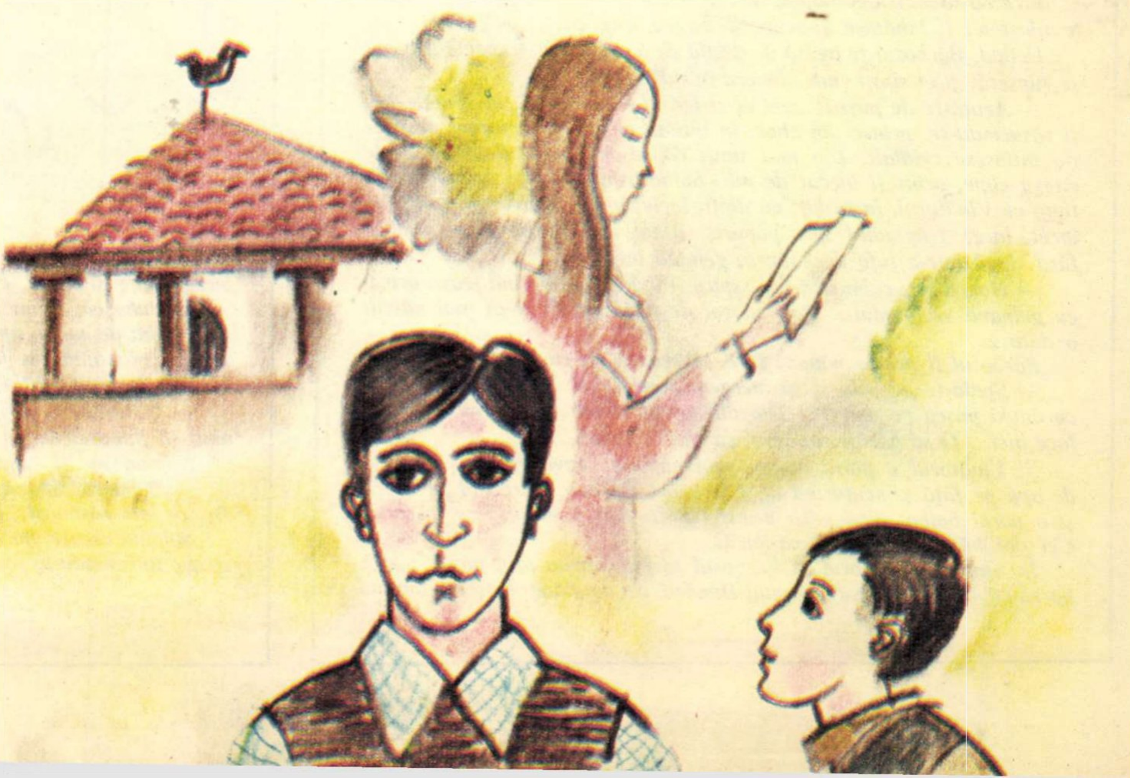

COLECȚIA LYCEUM

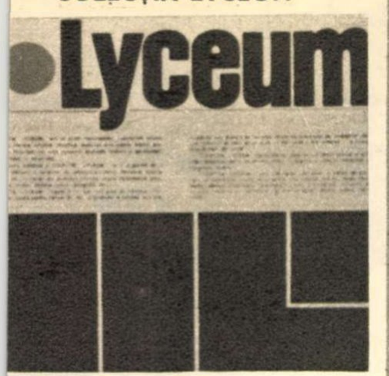

În rafturile librăriilor a apărut nu de mult *Colecția Lyceum*, cuprinzînd volume menite să dea cunoștințe din literatura română și universală. Nu vor lipsi din colecție nici lucrări din domeniul muzicii, istoriei sau al artelor plastice. Pentru a veni cît mai temeinic în ajutorul elevilor, pentru o cît mai bună informare a lor, textele sînt întovărășite de introduceri, note explicative, planșe, desene.

Vă recomandăm cîteva cărți din *Colecția Lyceum* care vor apărea în curînd:

Proza latină, ediția îngrijită de profesorul *Dumitru Crăciun*, va cuprinde pagini ale unor străluciți scriitori ai antichității latine, scriitori pe care îi studiați în școală. Astfel, veți găsi fragmente din «Filipicele» lui Cicero, din «Războiul împotriva galilor» de Cezar, din «De la întemeierea Romei», opera lui Titus Livius, din «Analele» lui Tacitus.

Un om în toată firea de I.A. BASARABESCU. Cartea este alcătuită din cele mai reprezentative schițe și nuvele ale autorului. «Domnul Tanu», «Emma», «Moș Stan», «Un om în toată firea» sînt cîteva titluri de scrieri în care I.A. BASARABESCU surprinde oameni și situații de odinioară. Lectura acestei cărți vă va ajuta să cunoașteți locul acestui scriitor în literatura noastră.

Nicoară Potcoavă de MIHAIL SADOVEANU și *Moara cu noroc* de ION SLAVICI sînt două apariții viitoare care, sîntem siguri, se vor bucura de interesul vostru.

ASCULTÎND
MUZICĂ

Scena se învăluie treptat în penumbră. Formația orchestrală așteaptă un semn. În sală s-a așternut liniștea. Concertul poate începe. Ambianța necesară pentru a asculta muzica s-a creat. Auditorii prezenți sînt elevi de la cîteva licee din București care participă la concertele educative organizate de Filarmonica «George Enescu» — fie în sălile de festivități ale liceelor, acolo unde este posibil, fie în sala mică a Palatului R.S.R.

Despre aceste concerte ne informează secretarul muzical al Filarmonicii, Neagu Nicolae:

— Facem tot posibilul ca aceste concerte să fie atractive, să formeze gustul pentru muzică al celor foarte tineri. Invităm soliști și balerini de la «Teatrul de operă și balet», alegem conferențiari buni și adeseori folosim proiecțiile. Astfel concertul intitulat «Capodopere ale literaturii oglindite în muzică» — partea I-a, s-a bucurat de prezența multor școlari și a fost deosebit de reușit.

— Ce concerte vor urma?

— Spicuim din programul nostru viitor doar cîteva titluri: «Muzica corală românească», «Din cîntecele și dansurile popoarelor», «Muzica de operă» etc... În încheiere aș dori ca prin paginile revistei «Cutezătorii», să adresez o invitație școlilor din Capitală, dar și celor din provincie (socotesc că în fiecare oraș există posibilități) să ia legătură cu secretariatul nostru pentru a putea participa la concertele educative. Vrem să-i convingem pe toți elevii că ceea ce ei numesc muzică grea se poate audia cu plăcere și interes!

ȘTIAȚI CĂ...

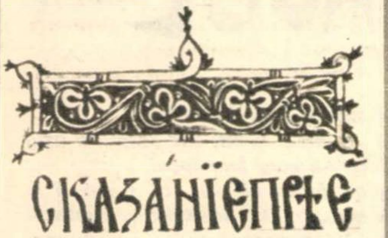

...astfel a fost înfrumusețată de către un caligraf al vremii Evanghelia scrisă în mănăstirea Neamțului (1429).

...pe ușa bibliotecii din *Memfis*, fondată de faraonul *Osymandias*, în anul 2000 î.e.n. se află această inscripție: «Leacuri sufletești»?

...cuvîntul dicționar îl întîlnim prima oară în istorie pe vremea regelui *Assurbanipal*, fondatorul bibliotecii din *Ninive?*

...sistemul împrumutului de cărți la domiciliu îl găsim pentru prima dată folosit în anul 1922, la biblioteca *Sorbona*, din Paris?

Iată cîteva date interesante despre Biblioteca Academiei R.S.R.: Ea a inclus, în decursul timpului, cîteva biblioteci istorice ca de pildă: biblioteca *Colegiului Sf. Sava*, bibliotecile lui *Al. Papiu Ilarian*, *Al. Odobescu*, *D. Sturdza Scheianul* ș.a. În Biblioteca Academiei se află primele manuscrise românești ale cronicelor lui *Gr. Ureche*, *M. Costin*, *I. Neculce*, *Radu Popescu*. Se mai află, de asemenea, manuscrisele lui *V. Alecsandri*, *M. Eminescu*, *I. Creangă*, *G. Coșbuc*, *I.L. Caragiale*.

VORBE ÎNȚELEPTE

- **Că nu este alta și mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă, decît cetitul cărților.**

(MIRON COSTIN)

- **O cameră fără cărți e un trup fără suflet**

(CICERO)

- **O carte bună — ce bun prieten!**

(ALEXANDRU VLAHUȚĂ)

Pagină realizată de B. CARAGIALE

SCRIITORUL MARINAR

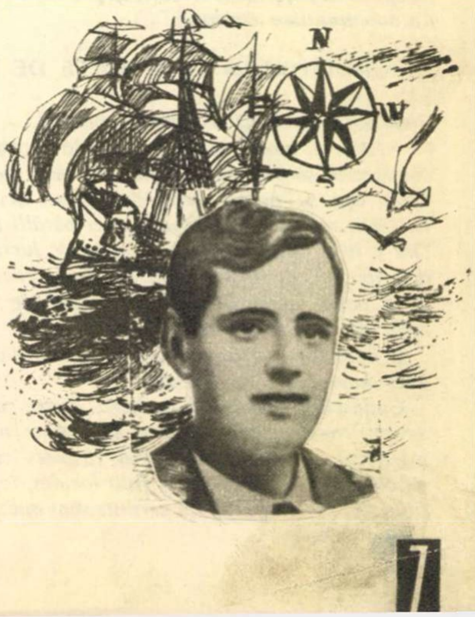

Într-o dimineață din vara anului 1886, în fața bibliotecii publice din Oakland (California) un băiețel îmbrăcat în haine zdrențăroase, cu un teanc de ziare sub braț, privea plin de uimire, prin ușa întredeschisă, la șirurile de cărți. Bibliotecara i-a văzut strălucirea din ochi, l-a chemat înăuntru și l-a întrebat ce cărți ar vrea să citească. «Cu corăbii și cu marinari îndrăzneți», răspunse însuflețit copilul. A plecat cu brațele încărcate, iar bibliotecara a notat în registru numele noului cititor: Jack London, *în vîrstă de zece ani, elev în clasa a IV-a primară și — în timpul liber — vînzător de ziare.*

Cît de ocupat era băiatul cu școala și cu vînzarea ziarelor, tot îi mai rămînea timp să citească minunatele aventuri ale căpitanului Ahab în urmărirea balenei albe, Moby-Dick, ale piraților din Insula Comorii și despre multe alte călătorii îndrăznețe.

Cu gîndul la cele citite, rătăcea adesea prin port și visa la clipa cînd se va îmbarca și el pe o corabie.

Nu împlinise încă unsprezece ani cînd, cu cițiva bani strînși cu greu, a cumpărat o barcă veche, i-a pus o pînză peticită și a ieșit în largul golfului San-Francisco. A învățat singur să navigheze printre puternicii curenți ai golfului. Curînd deveni cel mai cutezător și mai priceput barcagiu și pescuitor de stridii din Oakland.

Dar rada portului nu-l mulțumea, voia să pornească pe întinsul oceanului, spre țărmurile îndepărtate care-l chemau.

La 17 ani s-a angajat ca marinar pe o balenieră care se îndrepta spre mările Japoniei. La 19 ani a străbătut continentul american de la un ocean la altul, iar la 20, plecînd în Alaska, cu căutătorii de aur, a petrecut o iarnă în regiunile înghețate.

Interesul pentru călătorii l-a făcut pe Jack London să cunoască locuri și oameni, să treacă prin peripeții extraordinare. A povestit totul în cărțile sale, transmițînd și cititorilor o parte din marea sa pasiune.

I. STANCIU

Moment emoționant: tăierea parîmelor.

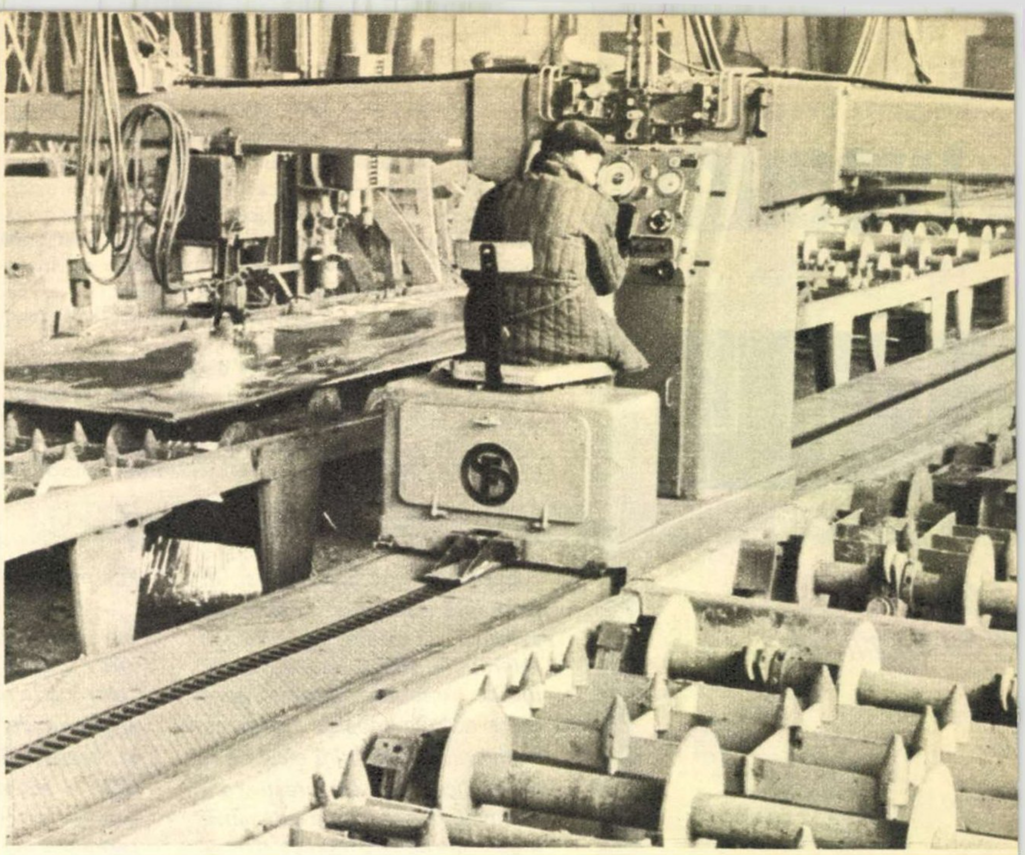

«Croitorul» cu degete de foc.

„CUTEZĂTORII" ÎN VIZITĂ LA ȘANTIERUL NAVAL GALATI

O NAVĂ ÎȘI AȘTEAPTĂ ECHIPAJUL

Zece-douăsprezece topoare...

Aerul își frînge răsuflarea rece în tăișul lor.

Secundele se consumă greu, mai încet decît atîtea zile și săptămîni de muncă încordată.

Undeva, pe platoșa navei enorme, se zărește, proaspătă, urma exploziei albe a sticlei de șampanie.

Deodată, un fluier scurt: semnalul.

Țaaac!...

Cele zece-douăsprezece topoare izbesc năpraznic în dunga parîmelor. Otgoanele încolăcite ca niște șerpi se desfac, spintecate. Slobozită de legături, nava lunecă cu niște sănii uriașe, pe ghețușul special din seu de oaie.

Fluviul bubuie și-și retrage apele să-i facă loc pe spinarea puternică, verzuie, își primește oaspetele cu solemnitatea cuvenită.

«CROITORUL» CU DEGETE DE FOC

O nouă navă își așteaptă echipajul...

— Așa e, spune inginerul Vasile Novac *de la cunoscutul șantier naval gălățean, unde ne aflăm. Cam așa se petrec lucrurile. Clipa aceasta, a lansării, reprezintă apoteoza unei bătălii cîștigate (nu e însă bătălia finală, o serie de lucrări, mai ales de finisaj, se fac după lansare), grandioase: la o navă lucrează vreo două sute de oameni, timp de un an de zile!*

O întrebare se pune în mod firesc: care e drumul unei nave pînă la lansare?

Cunoscînd cutezanța multora dintre voi de a deveni constructori de nave sau chiar marinari, inginerul Vasile Novac *ne-a răspuns cu multă amabilitate arătîndu-ne, la fața locului, întregul... film, din care (spațiul nu permite mai mult) redăm cîteva secvențe.*

— O să facem cunoștință mai întîi cu... «croitorul», spune gazda cu seriozitate.

O hală imensă. Două lame albastre de flacără, țîșnind din degetele *unei mașini automate, avînd brațele deschise larg într-o parte și alta, taie stofa metalică, așa cum cere măsura. Operatorul, așezat comod pe scaun, dinaintea unui tablou de comandă cu ochi scăpărători de beculețe, îl are dinaintea ochilor, sub un mic ecran. Omul îi încredințează comanda (schița) mașinii, și aceasta o execută cu precizie matematică.*

— Groasă, foaia de oțel, are trei degete...

— Da. «Croitorul» o taie însă cu destulă ușurință: din degetele lui curg... 3 000 de grade!

AUTOCAMIONUL DIN... ELICE

Pe cheiul dunărean, zăpadă groasă, cu răni de arsură ici-colo. Ger criță, frige.

Cala de montaj, cala de lansare. Nave felurite, unele încleștate în arabescurile schelăriei gigantice de metal, altele în stadiu și mai avansat.

— O ocazie rară! spune inginerul. Desigur, nu pentru șantier. Tocmai se montează o elice. O s-o vedem de aproape. Dar mai întîi...

Pe peretele înalt al vasului lîngă care ne aflăm acum se deslușesc dungi lungi, verticale sau orizontale.

— Acestea or fi cusăturile?...

— Exact, chiar așa li se spune. Ața de metal, sudura, leagă la un loc compartimentele de navă (sala mașinilor, cabinele marinarilor — făcute separat), așa cum se îngemănează camerele într-un bloc din prefabricate.

— Dar nitul de aur?!... Care se bate, simbolic, la primul vas dintr-o serie de același tip...

Răspunde un sudor, fost nituitor:

— O fi aurul un metal nobil, dar cusătura asta trainică de sudură i-a cam luat locul.

Ne-am apropiat de un alt vas, ce spintecă în pupă vălătuci de nor alb. Sus, la axul care cuplează motorul principal, se montează elicea. Cu ajutorul unei macarale. Elicea e din alamă specială, masivă — să poată sfredeli mările și oceanele. Cei care o montează, — printre ei și flăcăi de șaptesprezece-optsprezece ani — se cațără pe elice ca pe un trunchi rămuros din codri de... alamă, monumental; și nu-i de mirare: cuprinde în fibrele-i de metal greutatea unui mare autocamion!

*

— N-am prins un moment solemn: cînd se sparge sticla cu șampanie, după tradiție.

— Ar fi trebuitatunci să-l întîlnim pe șantier și pe maistrul Dumitru Cazacu *— și nu e! N-a lipsit niciodată de la un astfel de eveniment. E unul dintre cei mai vechi constructori de nave, el conduce toate lansările.*

— Dar unde se află?

— La Oltenița. A fost chemat să asiste la o premieră: lansarea la apă a primei motonave de cinci mii de tone construită acolo.

Așadar, și pe celălalt șantier naval dunărean, la Oltenița, de unde a pornit cel dintîi spărgător de gheață românesc, «Voinicul», o nouă navă își așteaptă acum echipajul...

Reportaj de Al. Dinu IFRIM
Fotografiile Gr. PREPELIȚĂ

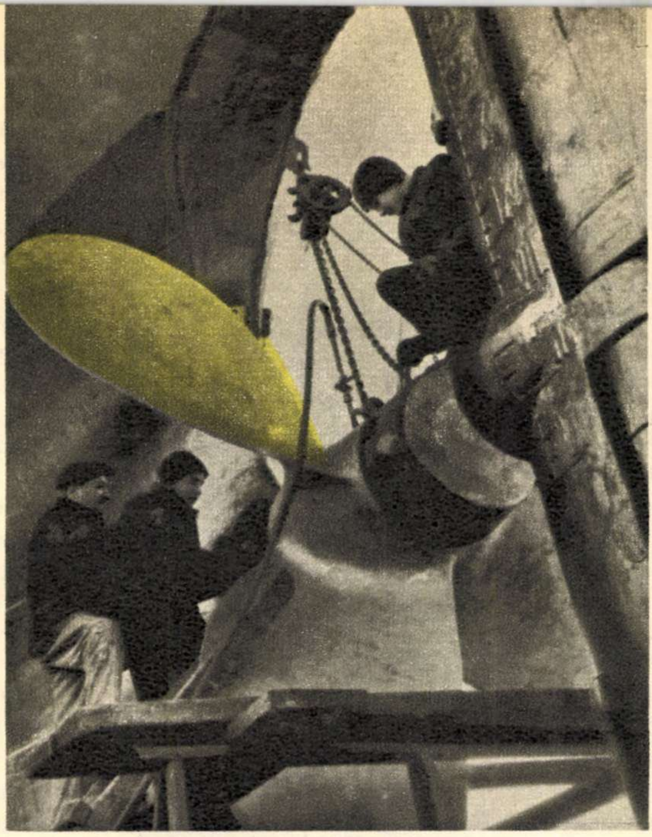

Sus, flăcăilor, sus!...

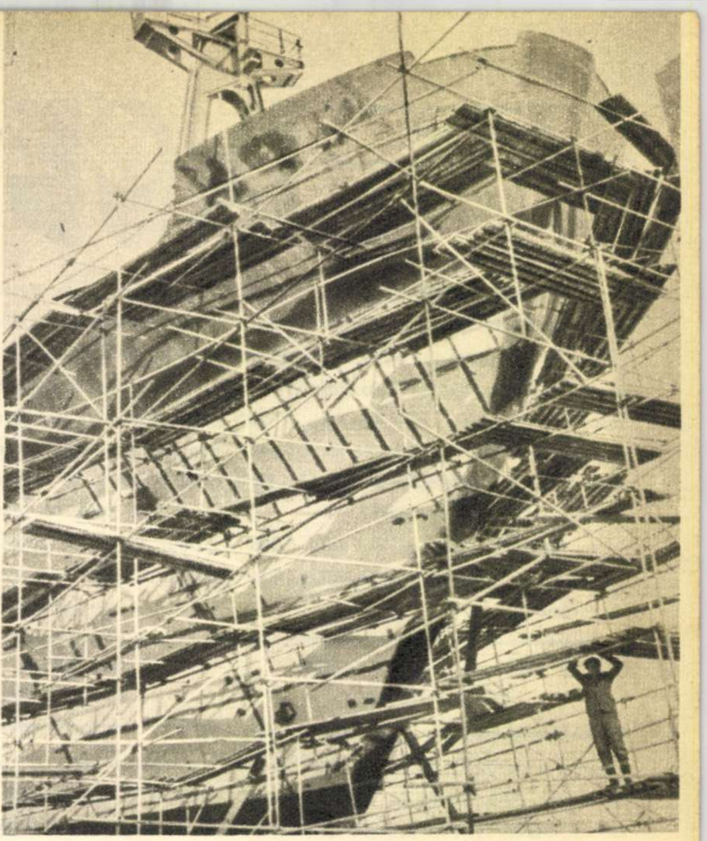

Arabescuri de metal.

Cască de cosmonaut? Nu, busolă.

De multe ori, cînd se lansează un nou vas la apă, i se dă un nume și se sparge, cu această ocazie, o sticlă de șampanie. De multe ori, dar nu întotdeauna. Acest moment se sărbătorește diferit.

● În Japonia, el este însoțit de o reprezentație muzicală. O frînghie simbolică, de care este atîrnată, în apropiere de proră, o sticlă de șampanie, leagă vasul de o mare cupolă de mătase. Cînd sticla se sparge de bord, din cupolă încep să curgă confete, să zboare zeci de porumbei.

● În India, această tradiție se desfășoară altfel. O nucă de cocos înlocuiește sticla de șampanie, iar nava este stropită cu... apă de trandafiri.

● În multe țări, în special în Norvegia, echipajul păstrează ca talisman o sticluță de lichid din cel folosit la lansarea noii nave.

● Originalul armator danez Lauritzen și-a «botezat» un cargobot destinat transportului de fructe ciocnind de vas o sticlă cu suc de portocale, iar o navă polară cu... un sloi de gheață.

Actualul ceremonial de stropire a vaselor cu șampanie se practică în Europa din anul 1860.

Cutezanță împlinită a navomodeliștilor de la Casa pionierilor din Galați: motonavă miniaturală telegh

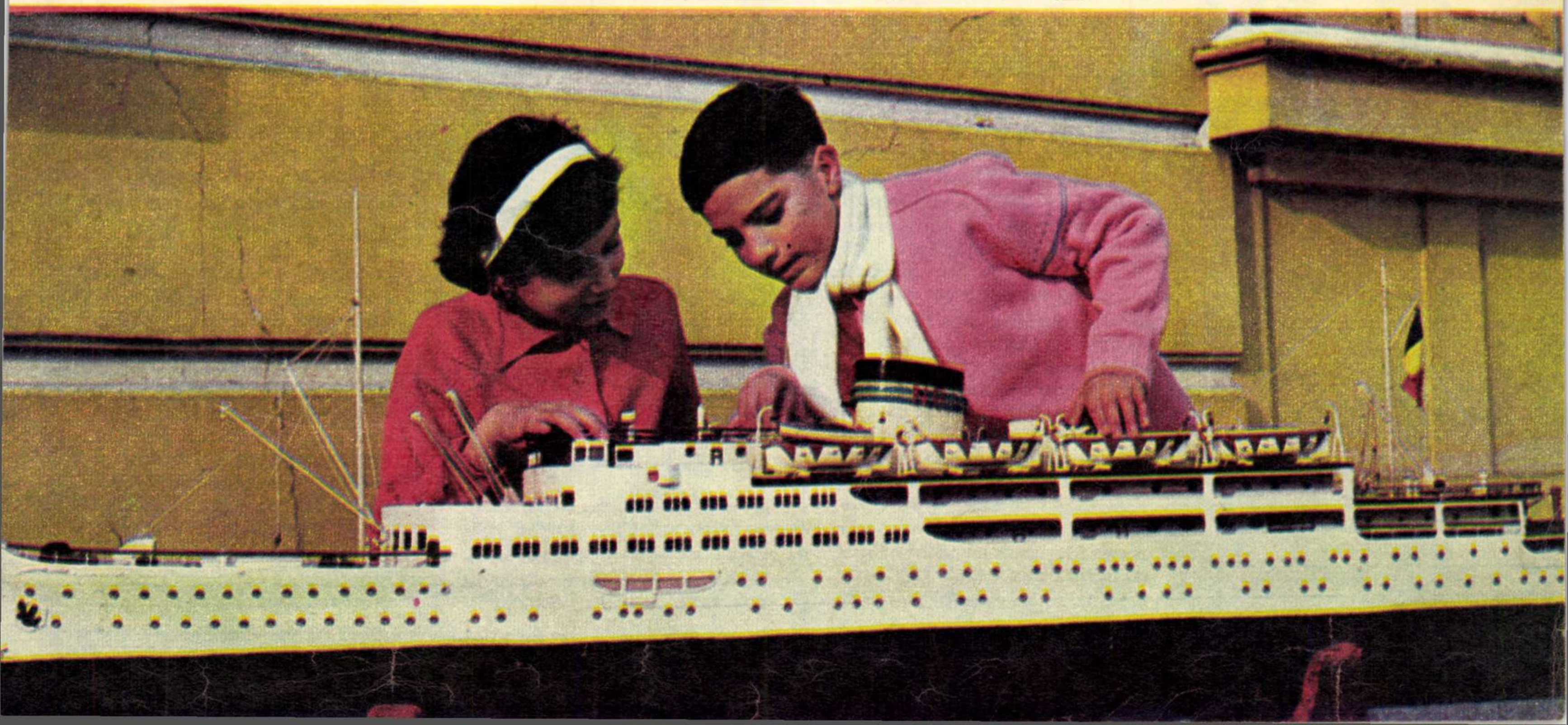

RADU NOR

ÎNCEPE CĂLĂTORIA SPRE CENTRUL

Dacă ar fi să-l credem pe Jules Verne, prima călătorie spre centrul Pămîntului a avut loc în urmă cu un secol și ceva. În anul 1863, profesorul Otto Lidenbrock însoțit de nepotul său Axel și avînd drept călăuză pe Hans Bjeeke au coborît prin craterul Sneffelsului și după un șir de peripeții extraordinare...

În realitate chiar și în anul 1968 oamenii sînt încă departe de înfăptuirea temerarei expediții.

O SIMPLĂ ZGÎRIETURĂ DE UNGHIE

Cînd e vorba de foraje la mari adîncimi, îmi vine în minte o comparație foarte sugestivă, citită undeva. Cunoștințele noastre despre lumea adîncurilor, spunea autorul, pot fi comparate cu ceea ce vede un observator instalat pe vîrful unui turn înalt și care privește o zgîrietură făcută cu unghia în pămîntul de la picioarele turnului.

Într-adevăr, cam așa stau lucrurile. Raza planetei noastre este de 6 378 km la ecuator și de 6 356 km la pol, iar cele mai adînci foraje realizate pînă în prezent nu depășesc nici zece kilometri.

Dacă ne gîndim că avioanele se ridică azi în mod curent la 20—30 km, că sateliții înconjură Pămîntul la cîteva sute de kilometri înălțime, că rachetele cosmice străbat sute de mii de kilometri, ne dăm seama cu cît e mai ușor să cucerești cerul decît Pămîntul.

Așadar, de circa 10 km este adîncimea maximă pe care au izbutit s-o atingă cele mai perfecționate sisteme de sondaj. În mod obișnuit se forează însă la numai 7—8 km, ceea ce, dacă ne închipuim globul terestru ca pe o sferă cu un diametru de 2 m, reprezintă o înțepătură de 1 mm adîncime.

ASCENSORUL COBOARĂ LA ETAJUL 6 370

Înseamnă asta că nu știm nimic din ceea ce se află mai jos de nivelul atins de foreze? Nu, căci s-au găsit mesageri care ne aduc vești despre structura internă a planetei. Mesagerii aceștia destoinici sînt în primul rînd undele seismice — rezultat al cutremurelor naturale sau artificiale — care străbat adîncurile pe felurite căi și cu felurite viteze. Trecînd prin straturi de natură diferită, undele seismice își modifică viteza și direcția de propagare și aceste modificări furnizează oamenilor de știință informații prețioase.

Ca rezultat al acestor investigații, s-a ajuns la concluzia că Pămîntul este alcătuit din trei mari învelișuri concentrice: *scoarța*, *mantia* și *nucleul*.

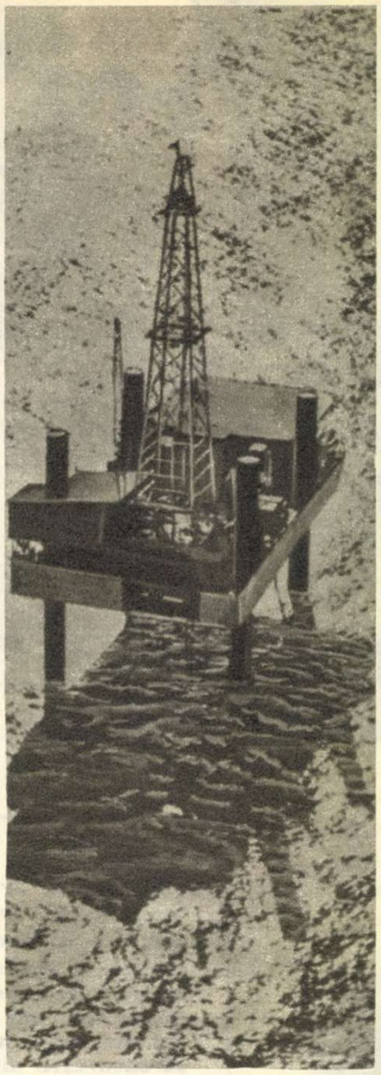

Să ne urcăm acum într-un ascensor special și să coborîm spre primul înveliș al globului terestru, la fel ca eroii lui Jules Verne. Ca să străpungem scoarța sau, cum se mai numește ea, *litosfera*, va trebui să străbatem 5—15 km dacă pornim de pe fundul oceanului, 70—80 km dacă ne luăm startul de pe vîrful unui munte. La capătul drumului ajungem la așa-zisa *discontinuitate a lui Mohorovičić*, după ce am trecut mai întîi printr-o zonă alcătuită mai ales din siliciu și aluminiu și apoi printr-o altă zonă, formată din siliciu și magneziu. Acest strat de la limita inferioară a litosferei a fost denumit astfel în cinstea geofizicianului iugoslav care, în 1909, a observat aci schimbarea direcției de propagare a undelor seismice și creșterea vitezei lor de la 6,5 la 8,5 km pe secundă. Acest fenomen aducea dovada că la adîncimile respective rocile au alte proprietăți decît cele de la suprafață.

Continuîndu-ne drumul cu ascensorul, ajungem la un «etaj» în care densitatea este mai mare decît cea a scoarței. Ne aflăm în *mantia* sau *mezosfera* Pămîntului, a cărei grosime este de 2 900 km. Aici rocile nu mai sînt solide, ci semilichide, purtînd numele de magmă; magma urcă adesea spre zonele superioare și, croindu-și drum printre crăpăturile scoarței, ajunge la suprafață. Lava care se revarsă din craterele vulcanilor nu este altceva decît masa magmatică, incandescentă, provenită din mezosferă.

Am depășit și adîncimea de 2 900 km și am pătruns cu ascensorul nostru în *nucleul* Pămîntului. La limita nucleului, materia este topită și suportă o presiune extraordinară, de 1,35 milioane kg/cm^2; cînd vom ajunge în centrul globului ea va fi de 3,5 milioane kg/cm^2. Dacă n-am

REALIZĂRI ROMÂNEȘTI

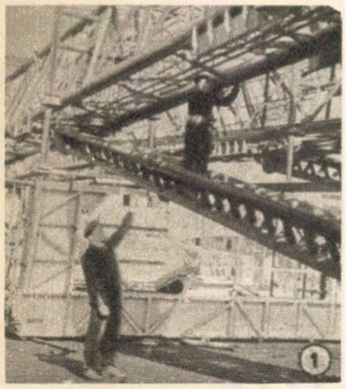

România are o tradiție de peste 100 de ani în industria petrolieră. În paralel cu extracția petrolului s-a dezvoltat, în special în ultimul sfert de veac, o puternică industrie constructoare de utilaj petrolier. În această perioadă proiectanții români, alături de constructorii din uzinele noastre, au pus la punct instalații din ce în ce mai perfecționate, care și-au cucerit un binemeritat prestigiu peste hotare. În ultimii ani România s-a făcut cunoscută pe plan mondial prin realizarea a șase tipuri de instalații de foraj cu comandă termică, adică cu aburi. Construcția acestor instalații este originală, iar performanțele lor ating adîncimi între 1 200 și 7 000 m. Elementele specifice, care nu pot fi întîlnite la realizările comparabile din alte țări, sînt: 1) Sistemul-macara este rabatabil. 2) Grupurile de motoare care asigură forarea nu depind de alte instalații. 3) Comenzile pneumatice sînt centralizate la pupitrul sondorului-șef. 4) Instalațiile dispun de pompe speciale pentru debite de lichide și presiuni ridicate. 5) Caracteristicile de lucru sînt superioare instalațiilor realizate peste hotare.

Să facem cunoștință cu trei dintre cele mai noi tipuri de instalații de foraj românești.

Instalația 4 LD-150 **(foto 1) este destinată forajului rezervelor de țiței și gaze. Adîncimea de foraj este de 3 500 m, iar motoarele, însumînd 1 400 cai putere, asigură o funcționare continuă și cu viteze mari.**

uitat să luăm cu noi un termometru, vom vedea că temperatura, care imediat sub scoarţă fusese de 600—1 000°C, este, în centrul Pămîntului, de cîteva mii de grade. După ultimele cercetări, s-a ajuns la concluzia că temperaturile uriaşe din adîncuri s-ar datora îndeosebi dezagregării substanţelor radioactive. Potrivit autorilor acestei teorii, la limita superioară a mantiei temperatura ar fi de 6 000°C, iar în nucleu de 12 000°C.

INSULELE PLUTITOARE ASALTEAZĂ ADÎNCURILE

Condiţiile sînt, după cum s-a văzut, destul de neprielnice unei expediţii ca aceea imaginată de Jules Verne. Şi totuşi, savanţii nu se dau bătuţi! Pînă una alta, ei se străduiesc să cerceteze prin sondaje măcar litosfera şi să atingă stratul lui Mohorovičić. În momentul de faţă se pun la punct două proiecte: unul care prevede forajul pe uscat, în peninsula Kola, la adîncimea de 10—15 km; cu ajutorul unui sistem de tuburi, urmează să se trimită în adîncime jeturi de gaze fierbinţi care să volatilizeze rocile. Al doilea proiect a eşuat din păcate la prima încercare. În oceanul Pacific, la 100 km de coasta Californiei, se montase, pe o platformă plutitoare ancorată pe fundul oceanului la 3 600 m adîncime, sonda CUSS-I. Instalaţia nu a reuşit să foreze decît 400 m în stratul de bazalt, căci o furtună şi valurile mari au deplasat-o.

În curînd experienţa va fi reluată. De data aceasta se va folosi o platformă de foraj montată pe două submarine ancorate. Locul ales se află la 200 km de insula Movi din arhipelagul hawaian. Cu această sondă se speră că va fi atinsă adîncimea de 17 km. Va fi destul de dificil, deoarece la 15 000 m temperatura ar putea să atingă 400°C.

UPPER-MANTLE-PROJECT

În urma experienţei dobîndite cu prilejul Anului geofizic internaţional, s-a propus un program larg de cercetare a adîncurilor, program la care participă peste 50 de naţiuni. *Upper-Mantle-Project* (proiectul mantiei superioare) prevede clarificarea, pînă în anul 1970, a relaţiilor dintre scoarţă şi mantia superioară. În afara metodelor geologice şi geofizice se preconizează şi foraje pe uscat şi pe mare.

Aceste cercetări sînt de mare însemnătate, deoarece se crede că procesele din mantia superioară determină atît mişcările tectonice, cît şi procesele magmatice de la adîncime, care se reflectă la suprafaţa Pămîntului prin cutremure şi erupţii vulcanice. De asemenea, studiile efectuate în cadrul programului U.M.P. vor aduce dovezi privind istoria geologică a Pămîntului, ca şi informaţii preţioase asupra unor zăcăminte de metale şi minerale.

MISTERIOSUL CORP GEOLOGIC DIN CARPAŢII MERIDIONALI

Printre problemele cele mai importante legate de cercetarea adîncurilor se numără şi cea a găsirii locurilor celor mai potrivite pentru foraje, adică a punctelor unde scoarţa terestră este mai subţire. Geologii din ţara noastră, în urma unor cercetări îndelungate, au stabilit că grosimea litosferei este, pe suprafaţa ţării noastre, de 50—60 km în Cîmpia Română, de 70—75 km sub Munţii Vrancei şi de numai 25 km în Moldova. S-a descoperit, de asemenea, că între Valea Sebeşului şi Valea Bîsca Mică (Întorsura Buzăului) există un corp geologic necunoscut cu o lungime de 200 km; el a fost denumit *Fundamentul domeniului getic*. Vechimea acestei formaţiuni se apreciază a fi de 4 miliarde de ani! Această masă foarte densă din zona de sub scoarţă s-a ridicat probabil în decursul timpului către suprafaţă şi de aceea cercetarea ei este mult mai lesnicioasă.

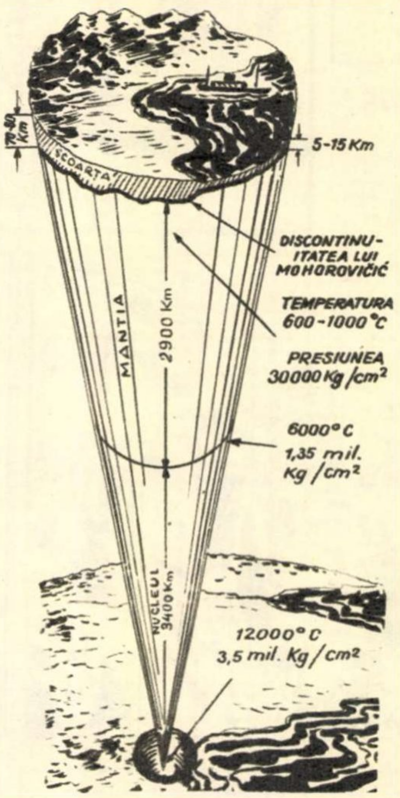

Prin foraje de mare adîncime şi prin scoaterea de probe din Fundamentul domeniului getic s-ar putea dobîndi informaţii de cea mai mare valoare asupra compoziţiei mult disputatei discontinuităţi a lui Mohorovičić, care de peste o jumătate de secol înflăcărează imaginaţia geologilor şi geofizicienilor.

*

Expediţiile în adîncurile Pămîntului vor semăna, desigur, prea puţin cu cea a profesorului Lidenbrock. Prea puternici sînt păzitorii lui Vulcan — temperaturile şi presiunile uriaşe — care pun stavilă încercărilor omului de a pătrunde în împărăţia zeului focului. Dar omul are în ştiinţă şi în tehnică aliaţi de nădejde care, prin cercetaşi cu ochi şi cu urechi artificiale, vor şti să iscodească strania lume subterană şi să-i dezvăluie, încetul cu încetul, tainele.

PĂMÎNTULUI

Etna nu pare deosebit de primitoare. Şi cînd te gîndeşti că Jules Verne propunea vulcanii drept căi de acces către centrul Pămîntului...

Instalaţia 3 DH-200 (foto 2) **serveşte la forajul rezervelor de ţiţei şi gaze pînă la adîncimi de 5 000 m. Puterea mare a motoarelor (2100 cai putere), sistemul de transmisie a comenzilor, înzestrarea cu pompe puternice asigură condiţii foarte economice de exploatare.**

Instalaţia 4 DH-315 (foto 3) **reprezintă cea mai recentă realizare a tehnicii româneşti. Datorită concepţiei constructive moderne, instalaţia poate fora pînă la 7 000 m, fiind** prima instalaţie pentru asemenea adîncimi realizată în Europa. **Cele 4 motoare Diesel însumează 2 800 cai putere. Comanda întregii instalaţii este centralizată.**

Modernizarea instalaţiilor de foraj este o preocupare permanentă a constructorilor noştri. Ei se pregătesc pentru realizarea unor instalaţii care să străpungă scoarţa Pămîntului pînă la 8 500 m.

③

SECRETUL AMFOREI

Scenariu de ION HOBANA
Desene de
POMPILIU DUMITRESCU

PE BORDUL EPAVEI A FOST GĂSITĂ O CIUDATĂ AMFORĂ SFERICĂ, DE CULOARE GALBENĂ, CA ȘI GALIONUL DESCOPERIT MAI ÎNAINTE.

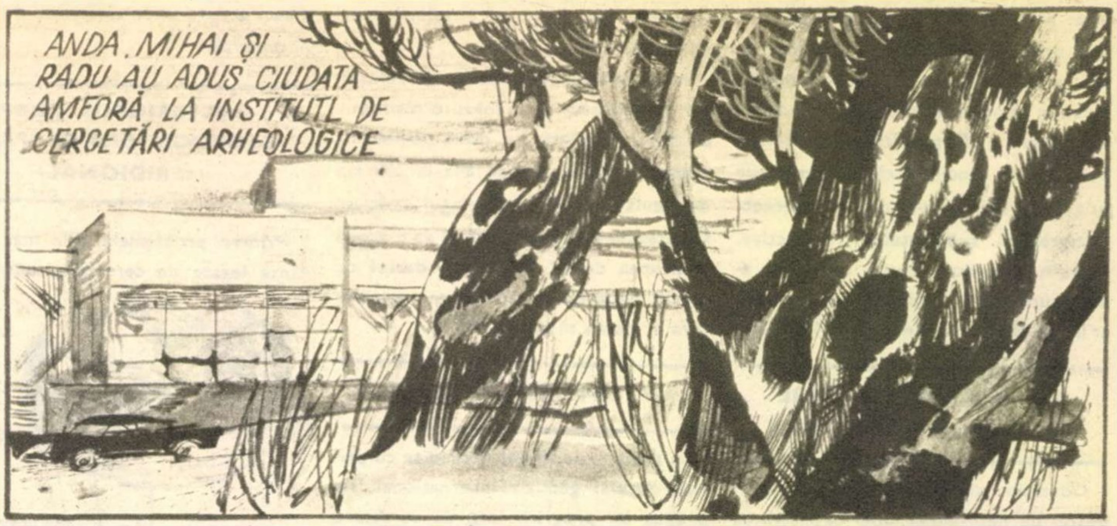
ANDA, MIHAI ȘI RADU AU ADUS CIUDATA AMFORĂ LA INSTITUTL DE CERCETĂRI ARHEOLOGICE

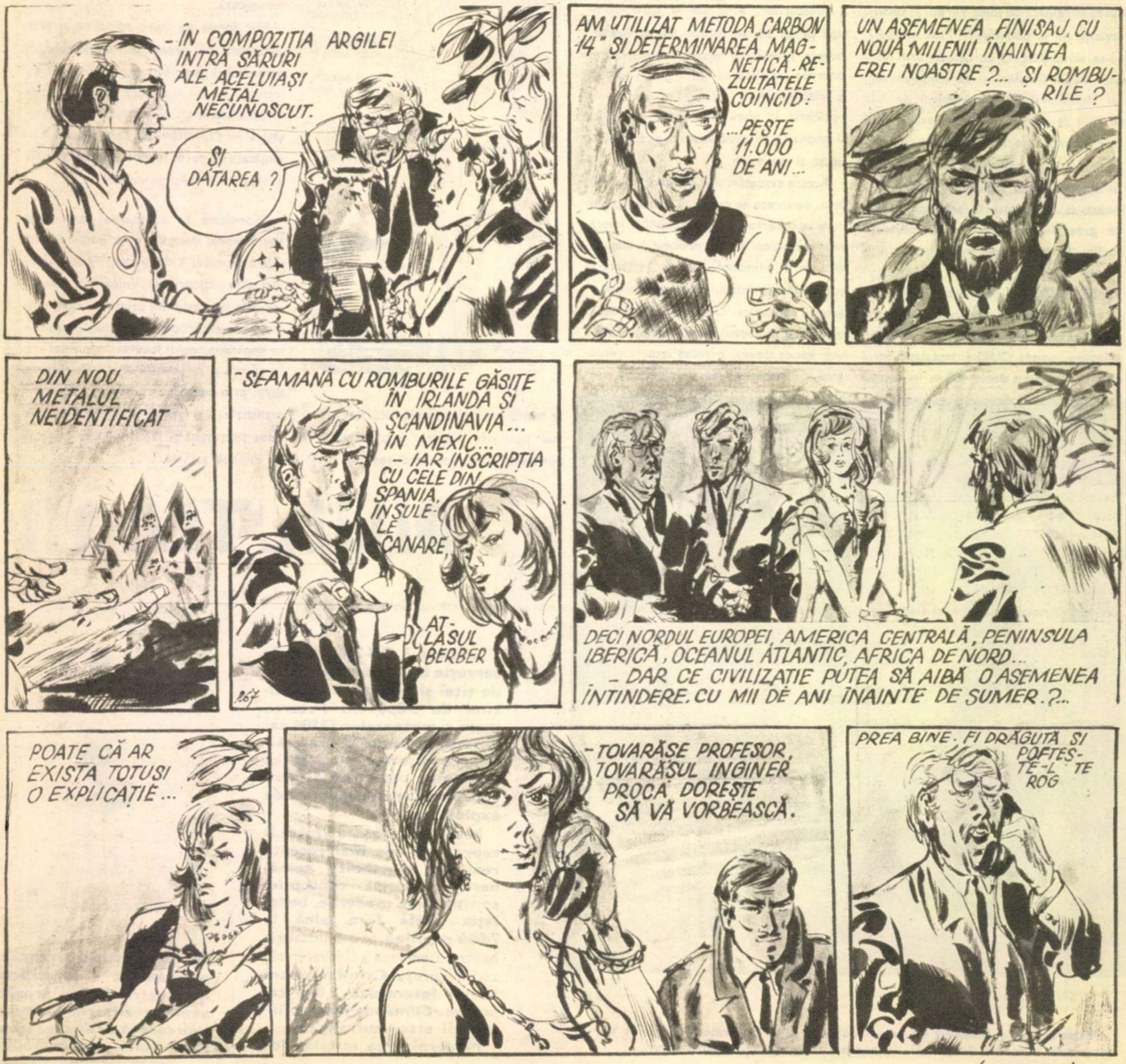
– ÎN COMPOZIȚIA ARGILEI INTRĂ SĂRURI ALE ACELUIAȘI METAL NECUNOSCUT.
ȘI DATAREA ?
AM UTILIZAT METODA „CARBON 14" ȘI DETERMINAREA MAGNETICĂ. REZULTATELE COINCID: ...PESTE 11.000 DE ANI...
UN ASEMENEA FINISAJ, CU NOUĂ MILENII ÎNAINTEA EREI NOASTRE ?... ȘI ROMBURILE ?
DIN NOU METALUL NEIDENTIFICAT
– SEAMANĂ CU ROMBURILE GĂSITE ÎN IRLANDA ȘI SCANDINAVIA... ÎN MEXIC... – IAR INSCRIPȚIA CU CELE DIN SPANIA, INSULELE CANARE
ATLASUL BERBER
DECI NORDUL EUROPEI, AMERICA CENTRALĂ, PENINSULA IBERICĂ, OCEANUL ATLANTIC, AFRICA DE NORD... – DAR CE CIVILIZAȚIE PUTEA SĂ AIBĂ O ASEMENEA ÎNTINDERE, CU MII DE ANI ÎNAINTE DE SUMER ?...
POATE CĂ AR EXISTA TOTUȘI O EXPLICAȚIE...
– TOVARĂȘE PROFESOR, TOVARĂȘUL INGINER PROCA DOREȘTE SĂ VĂ VORBEASCĂ.
PREA BINE. FI DRĂGUȚĂ ȘI POFTEȘTE-L TE ROG

(VA URMA)

CARE VREȚI, CARE PUTEȚI

De fapt, dacă stau și mă gîndesc, toți vreți și vă puteți juca. Numai că pentru niște copii ca voi, obișnuiți să «vînați» fiece secundă și dacă-i vorba de joacă doriți să vă veseliți cît mai bine, nu strică să vă sfătuim noi cum anume ar fi mai potrivit s-o faceți. Într-unul din numerele trecute v-am recomandat un joc de iarnă. Dar cum proverbul spune că nu se face primăvară cu o singură floare, ne grăbim să vă mai învățăm unul. Cît nu se ia zăpada. Iată-l:

CUCERIREA FANIONULUI

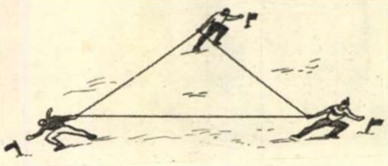

Aveți nevoie de o sfoară mai groasă, lungă de 6—9 m și înnodată la capete. Sfoara e prinsă de trei jucători la distanțe egale între ei, astfel încît să fie bine întinsă în forma unui triunghi. Jucătorii sînt așezați cu fața spre centrul acestui triunghi! În spatele fiecărui jucător, la 2 m distanță, se află înfipt în zăpadă cîte un steguleț. La un semnal, fiecare dintre cei trei jucători se întoarce cu fața spre steguleț și, trăgînd de sfoară, încearcă să prindă cu mîna liberă stegulețul. *Cîștigă cel care reușește să prindă stegulețul, după care jocul se reia. (Se poate juca și în patru).*

DAR de prea multă joacă pe-afară se mai întîmplă uneori să vă înghețe... nasul și picioarele. Si parcă vă văd căutînd căldurica, dar părăsind cu părere de rău joaca de-afară. Totuși nu pricep de ce sînteți triști. Vă puteți juca foarte bine și-n sălile de gimnastică,ba și în alte încăperi - e adevărat, ceva mai mari, în care să vă puteți mișca fără pericol de lovire. Nu știți cum? Cel puțin în două feluri

UNDIȚA

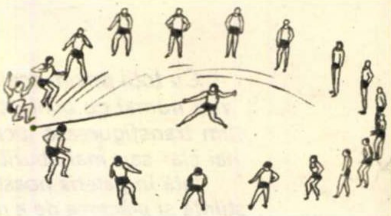

Materialul folosit: o minge legată de capătul unei sfori de 3 m lungime. Jucătorii formează un cerc cu fața spre centrul cercului, la 1 m interval între ei. Un jucător în mijlocul cercului ține într-o mînă capătul liber al sforii și se învîrtește în jurul lui, trecînd mingea legată de sfoară pe sub picioarele jucătorilor de pe cerc. Aceștia, pentru a nu fi atinși de sfoară sau de minge, vor sări cît mai sus, cu picioarele întise sau îndoite la piept.

Jucătorul atins schimbă locul cu cel din centru. Mingea trebuie învîrtită cît mai aproape de suprafața solului.

AL TREILEA FUGE

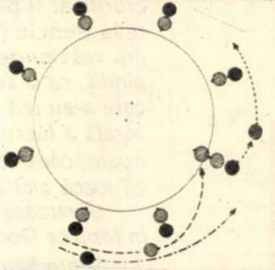

Jucătorii sînt așezați doi cîte doi, în cerc, ambii cu fața spre centrul cercului. Doi jucători aleargă unul după altul în jurul cercului, în exterior, înconjurîndu-l o dată sau de mai multe ori. Jucătorul fugărit se salvează cotind brusc spre interior și se oprește în fața primei perechi. Cel care a devenit «al treilea» (cel din cercul exterior) începe alergarea prin exterior în același sens, pentru a nu fi prins de urmăritor.

Rolurile se schimbă dacă cel fugărit este prins.

Pentru a păstra circumferința cercului, perechea nou formată va face un pas înapoi.

LA DOUĂ ZILE... UN CAMPION ȘI UN RECORD

Cîțiva dintre campionii anului trecut la patinaj. Printre ei: Huștiu Beatrice și Fazecaș Gheorghe...

Dacă cercetăm statisticile (încă nedefinitivate la ora la care scriem), aflăm că la copiii și juniorii mici s-au realizat în 1967 aproximativ 0,50 campioni și 0,50 recordmeni republicani pe... zi! De adunat, se-nțelege, nu putem aduna aceste zecimale de... campioni și recordmeni, că am obține același rezultat ca și atunci cînd am aduna o jumătate de pară cu o jumătate de măr, adică tot o jumătate de pară și o jumătate de măr. Dar ca să dăm cîteva exemple de campioni și recordmeni republicani răsăriți din rîndurile celor pînă la 16 ani, asta da, se poate:

Natație HOHOIU Mircea **(Reșița, juniori mici), dublu record republican — 100 și 200 m spate;** CERBEANU Georgeta, **juniori mici, record republican la 200 m (și locul II și IV la probele de delfin într-un concurs internațional desfășurat în Suedia).**

Tenis de cîmp: BRANEA Radu **(Cluj — 14 ani) campion republican absolut la individual compus și locul I la bară, sol și cal.** DORNEA Felicia **(Bacău — 14 ani), campioană republicană la individual compus și locul I la bîrnă și sol.**

Și tot așa am putea să-i remarcăm și pe cei din atletism, și pe cei de la tenis de masă, și pe cei de la patinaj... Ne oprim însă aici, dorind tuturor micilor sportivi și mai mari succese în 1968, în așa fel încît la sfîrșitul noului an să putem spune că au apărut cel puțin cîte un campion și cîte un recordmen pe zi, să nu ne mai încurcăm în zecimale cînd o fi să socotim din nou.

Pagină realizată de Ioana NIȚU asistent I.C.E.F. Constantin DIACONU și Ilie TRAIAN

TABELA DE MARCAJ

Podium în finalul «Maratonului celor 16»

Vă mai amintiți?

Cu puțin timp în urmă începuse în Capitală competiția de handbal și tenis organizată de Consiliul orășenesc al pionierilor și Consiliul orășenesc pentru educație fizică și sport, la capătul căreia strălucea trofeul «Cupa 30 Decembrie». Și iată: cei mai harnici dintre participanți și-au și spulberat adversarii. Priviți numai, un scor de finală: Liceul 24 — Școala generală 109 (handbal fete) 25-4! La handbal băieți tot Liceul 24 cîștigă cu 23-18 în dauna Școlii generale nr. 53. La tenis, comentariile merg pe aceeași linie: raionul Nicolae Bălcescu cîștigă și la fete, și la băieți. Ba mai mult: la băieți o singură școală (nr. 114) a dat pe toți cei trei coechipieri victorioși: Walter, Mitruț, Mihai.

Noroc? Cum s-ar zice, norocul își caută și el cuib, și îl găsește acolo unde mai înainte a locuit «priceperea și dorința de-a învinge».

152 DE DIPLOME

Într-o duminică dimineața, cu vreo cîteva săptămîni în urmă, la Liceul «Gheorghe Șincai» din Capitală, 152 de pionieri și elevi de la Școlile generale din raionul Nicolae Bălcescu au primit fiecare cîte o diplomă de... campion. E vorba despre învingătorii din faza raională a Campionatului republican al școlilor generale organizat de către Ministerul Învățămîntului în colaborare cu Consiliul raional al pionierilor. Și-au mai fost și 32 de cupe, cîte una pentru fiecare echipă cîștigătoare. Și-au mai fost de față și Oaidă, și Cornel Nedelcu (ruibist), și Țucă Liviu (șahist) care i-au felicitat pe micii sportivi și le-au vorbit despre frumusețea și foloasele sportului.

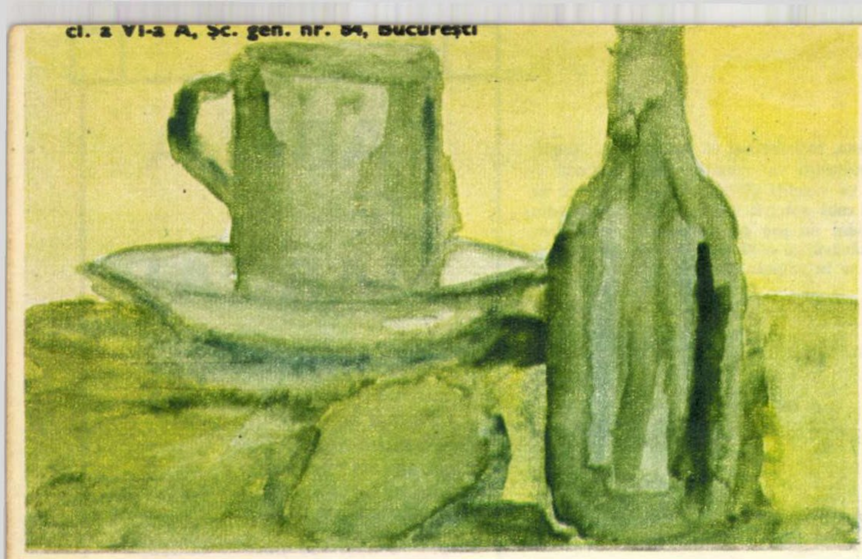

cl. a VI-a A, Şc. gen. nr. 84, Bucureşti

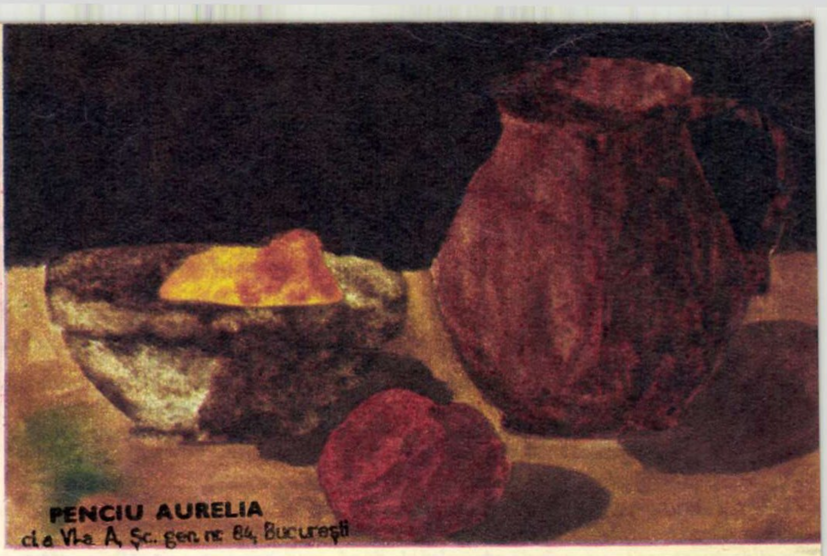

PENCIU AURELIA
cl. a VI-a A, Şc. gen. nr. 84, Bucureşti

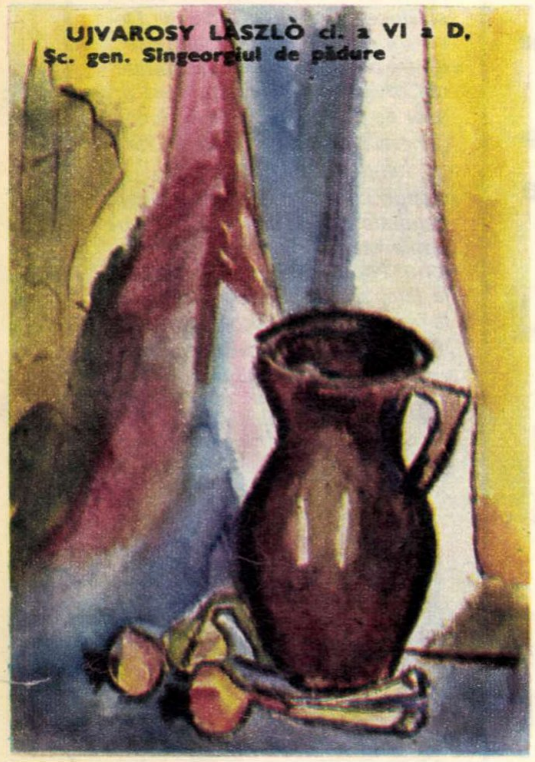

UJVAROSY LÀSZLÒ cl. a VI a D,
Şc. gen. Sîngeorgiul de pădure

galeriile de artă CUTEZĂTORII

NOI ŞI CULORILE

Cu toţii privim aceleaşi lucruri, dar nu le vedem cu toţii în acelaşi fel: pentru că de fapt nu privim numai cu ochii, ci şi cu puterea de înţelegere, cu firea şi mintea. Ceea ce simţim şi ceea ce ştim transfigurează lucrurile. Nici măcar aparatul de fotografiat nu-i nepăsător în faţa lor: le redă mai clar sau mai aburit, mai precis sau mai misterios, după lumină şi sensibilitatea diafragmei.

Iată în galeria noastră o temă de desen lucrată de mai mulţi elevi, asemănători prin vîrstă, prin ştiinţă şi plăcerea de a mînui culorile. Un ulcior, un blid, un fruct. Liliana Popa *(clasa a VI-a) a colorat totul cu acelaşi ton roşu, în diferite valori ale lui: mai palid, mai intens, mai luminos, mai întunecat. Ne dăm seama că ea a pictat de fapt nu atît modelele, cît mai ales culoarea roşie care ia formă de vas, de măr, de masă. Imaginaţia şi privirea s-au împletit strîns, făcîndu-ne să credem că lucrurile* ar fi putut fi *şi aşa, că există o împărăţie a culorii unde lucrurile* sînt aşa. *În schimb, la* Aurelia Penciu *(clasa a VI-a), aceleaşi obiecte trezesc amintirea merelor muşcate din plin şi a rotunjirii vaselor de lut. Lucrurile au relief, adîncime, imaginea descrie spaţiul real. Dar în toate s-a răspîndit, ca o sevă aromată, culoarea brun-aurie, imaginată poetic, ca o aureolă a acelui pămînt din care s-au ivit şi mărul şi ulciorul.* Gheorghe Cărăşel *(clasa a VI-a)vrea să descrie înfăţişarea adevărată a lucrurilor, dar îngăduie imaginaţiei să transpună culoarea într-o armonie de galben şi cenuşiu, ceea ce ne atrage atenţia că aceste obiecte nu sînt cele naturale, pe care le folosim zilnic, şi că joacă aici anume roluri într-o poveste a culorilor pe care a inventat-o el. omul.*

Ujvarossy Laszlo (clasa a VI a) redă lumina care scaldă lucrurile şi tulbură precizia contururelor. În timp ce Godra Éva (clasa a VI a) aminteşte mozaicul de mici forme colorate dintr-un caleidoscop.

Schimbăm aşadar între noi rodul privirilor noastre, aşa cum schimbăm frazele cînd stăm de vorbă: ca să ne cunoaştem mai bine, pe noi, între noi şi lucrurile dimprejur.

Anca ARGHIR

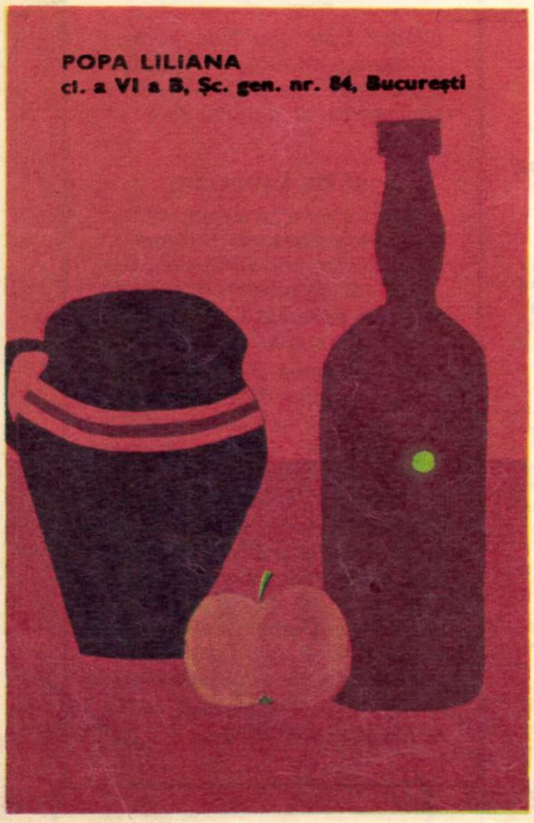

POPA LILIANA
cl. a VI a B, Şc. gen. nr. 84, Bucureşti

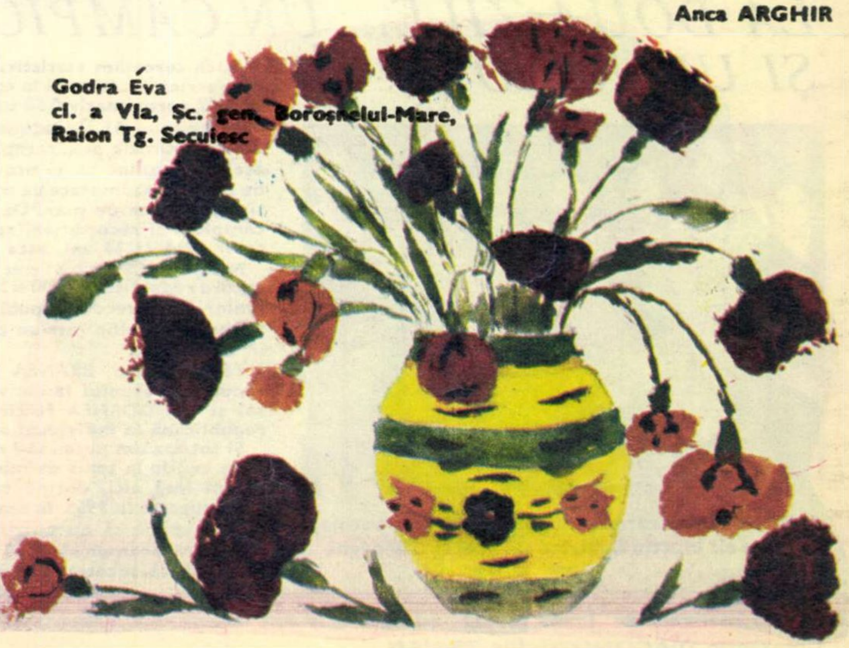

Godra Éva
cl. a VIa, Şc. gen. Boroşneul-Mare,
Raion Tg. Secuiesc

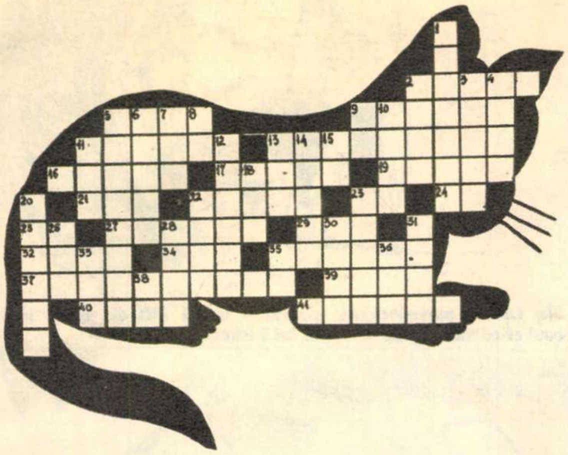

PISICA

ORIZONTAL. 2) Numele motanului prin Banat și Transilvania. 5) Echivalentul lui «zît» pentru cățel. 9) Întețește torsul pisicii și frigul de afară. 11) «Pisica rîzgîiată nu prinde șoareci» (Anton Pann). 13) Pisici pentru... vînători. 16) Motanul din basmele lui Ispirescu. 17) Ghemul pentru orice pisică. 19) Manifestare de dragoste părintească. 21) Am în mînă. 22) «Pisica» de fier care servește la împiedicat căruța. 23) Coadă de pisică! 24) Bețe! 25) Subsemnatul 27) Cea mai mare pasăre (pl.). 29) A se cățăra. 32) Corabia argonauților. 34) Oraș mexican. 35) Are la spate un... «ochi de pisică». 37) Unealtă de tăiat ale cărei brațe se numesc «cotoi». 39) Trib patagonez emigrat în Țara de Foc. 40) Animale sălbatice înrudite cu pisica. 41) Măiestria de a... împăca șoarecii cu pisica.

VERTICAL 1) «Mița blîndă zgîrie rău». 2) Pisica lui.. Creangă. 3) Motan (fig.). 4) «Ceva» cu care s-a pălit pisica hoață (dintr-o zicală moldovenească). 5) Pui de pisici alintați. 6) Plată parțială 7) «Au gheare» (fig.). 8) Peleș! 9) Simbolul colombiului. 10) Angora sau siameză, vorbind de pisici. 11) Pentru gonit pisicile. 12) Ceea ce ar însemna «miau» cînd tragi pisica de coadă. 13) Servește la furat... mița! (numai să nu-l prindă!). 14) «Cînd pisica nu-i... șoarecii joacă pe masă» spune altă zicală. 15) Notă muzicală. 18) «Înmulțit». 20) N-a pățit nimic. 22) Fapta pisicii prinsă la oala cu smîntînă. 23) În veșnică discordie cu pisica. 26) A dușmăni. 28) Eventual de invidie... (pl.) 30) Pas de pisică. 31) Estrada de «dans» pentru șoareci, cînd pisica face serenadă pe acoperiș. 33) Cînd nu mai poți scoate pisica de după cuptor. 35) Mustăți... de abia mijite! 36) Îi vestește pisicii «vizita» șoarecilor. 38) Da de unde!

Cuvinte rare: ORO, ONAS

Mihai PĂTRAȘCU

Maxime

— Foamea se uită la poarta omului muncitor și nu îndrăznește să intre.

ANTON PANN

— În fericirea obștii ne vom găsi fieșcare în parte și pe a sa.

DINICU GOLESCU

— Mintea în om ca steagul în mijlocul oștirii.

NEAGOE BASARAB

— Pierderea vremii bune este maica și sămînța vremii rele.

DIMITRIE CANTEMIR

BIVERB (8,5)

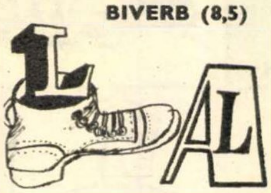

COPERTĂ LITERARĂ

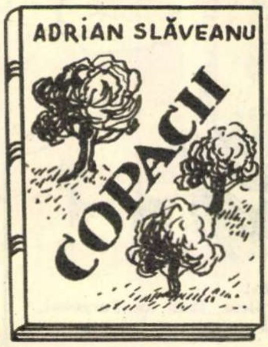

DRUM ASCUNS

C A S N I I M
E R A E M H A
T E R S E L I
A L L C U P E
R U A E D N U
A N A C A O V
J E D A R T A

Dacă veți porni de la una din literele ultimului rînd al acestui pătrat și veți parcurge un drum ascuns, dar în șir, la capătul lui veți afla numele unui mare poet român și primul vers al uneia dintre binecunoscutele sale poezii.

UMOR

O «perlă»

Printre elevi:

— Ni s-a spus la școală că Pămîntul se învîrtește în jurul Soarelui.

— Și noaptea cînd nu există Soare ce face Pămîntul?

— Doarme.

Sinceritate

Tatăl, înainte de a pleca de acasă, l-a chemat pe Dănuț și i-a spus:

— Ascultă, Dănuțule, dacă vei fi cuminte cît timp voi lipsi de acasă, la înapoiere îți voi da 5 lei.

La întoarcere tatăl întrebă:

— Spune-mi, Dănuțule, adevărul, meriți să-ți dau 5 lei?

Și Dănuț:

— Ascultă, tăticule... Vorba multă, sărăcia omului. Dă-mi 1 leu și să lichidăm socotelile.

Vînătorul fricos (legendă indiană).

Un vînător care umbla după un leu a întrebat pe un tăietor de lemne dacă poate să-i arate urmele leului.

— Leul, spuse el ca să pară grozav, a răpit multe oi și a păgubit pe foarte mulți dintre prietenii mei. De aceea dacă-mi vei arăta urmele lui, voi omorî leul.

Atunci tăietorul de lemne îi spuse:

— Dacă vrei îți voi arăta și leul.

Vînătorul a înghețat de frică și a răspuns:

— Nu. Arată-mi numai urmele lui. N-am nevoie de leu.

Versuri amestecate

Marele maestru al pastelului, Vasile Alecsandri, a zugrăvit frumusețile și bucuriile iernii în cîteva cunoscute poezii. Noi am vrut să vă prezentăm aici cîte o strofă din două poezii, dar la tipar s-au amestecat cele 8 versuri, așa cum le puteți citi mai jos:

«Stelele par înghețate, cerul pare oțelit.
Caii scutură prin aer sunătoarele lor salbe,
În păduri trosnesc stejarii! E un ger cumplit!
Răpind sania ușoară care lasă urme albe.

Surugiul chiuiește; caii zboară ca doi zmei
Prin o pulbere de raze, prin un nour de scîntei.
Iar zăpada cristalină pe cîmpii strălucitoare
Pare-un lan de diamante ce scîrțîie sub picioare.»

Puteți voi oare să refaceți corect cele două strofe și să aflați care este titlul poeziilor din care face parte fiecare?

I	II	III	IV	V
1	2	4	8	16
3	3	5	9	17
5	6	6	10	18
7	7	7	11	19
9	10	12	12	20
11	11	13	13	21
13	14	14	14	22
15	15	15	15	23
17	18	20	24	24
19	19	21	25	25
21	22	22	26	26
23	23	23	27	27
25	26	28	28	28
27	27	29	29	29
29	30	30	30	30
31	31	31	31	31

CIFRELE MAGICE

Înscrieți pe o foaie de hîrtie cifrele de la 1 la *31* sub forma următoarelor *5* coloane.

Rugați apoi pe orice coleg să-și aleagă o cifră oarecare, în gînd, și asigurați-l că o veți ghici, cu condiția să vă spună în care coloane se găsește înscrisă.

Fiți sigur că nu veți da greș. Veți avea numai de adunat, tot în gînd, cifrele de pe primul rînd al coloanelor ce vă vor fi indicate.

De exemplu, dacă cineva a ales cifra *14*, vă va spune că numărul ales se găsește în coloanele II, III și IV. Veți aduna deci $2+4+8 = 14$. Alt exemplu: cifra *23*. Ea se găsește înscrisă în coloanele I, II, III și V, deci veți aduna $1+2+4+16=23$.

Claudiu VODĂ

VESTIMENTARĂ

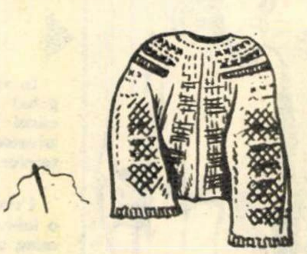

Dezlegarea se face foarte simplu. În paranteză se indică prin cifre numărul de litere al fiecărui cuvînt ce formează proverbul, zicala, expresia etc. În ajutor mai vine și determinarea (indicația) din titlu.

Bibl Reg

Comoara lui Dromichete

REZUMAT

Lisimah, regele macedonenilor, ispitit de bogățiile geților, pornește război împotriva lor. Vitejii geți răspund fără teamă acestor atacuri. Neliniștit, Lisimah strînge la sfat căpeteniile de oști, care-l sfătuiesc să continuie lupta amintindu-i victoriile dobîndite de el — falnic rege — în alte părți ale pămîntului. Numai bătrînul și înțeleptul general Koriarhos îi atrage atenția asupra primejdiei.

Povestire de
VASILE MĂNUCEANU

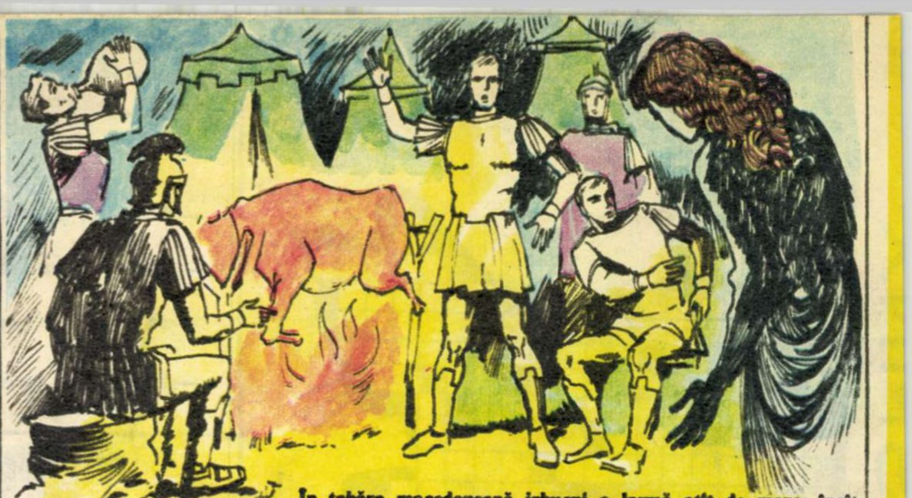

În tabăra macedoneană izbucni o larmă atît de mare, încît ecoul ei pătrunse pînă în cortul lui Lisimah.

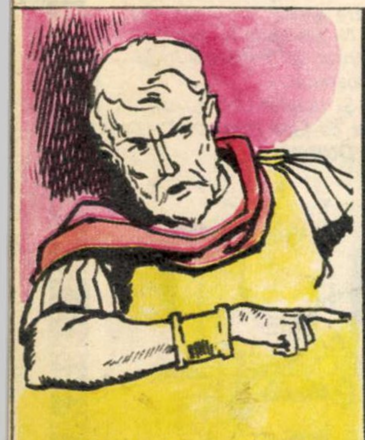

— Cine îndrăznește să tulbure liniștea sfatului regesc? Să-mi fie înfățișat făptașul! tună Lisimah.

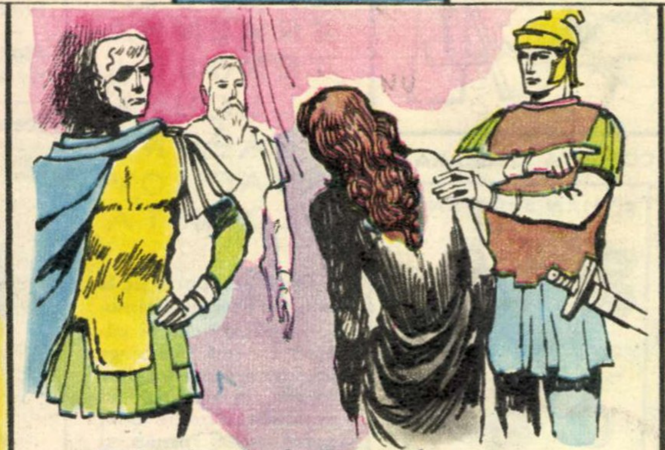

— Stăpîne, vinovată e femeia aceasta!

— O recunosc! strigă Agatocle. E Sicia, fiica lui Turgobal, unul dintre conducătorii geți. A venit să ne spioneze!

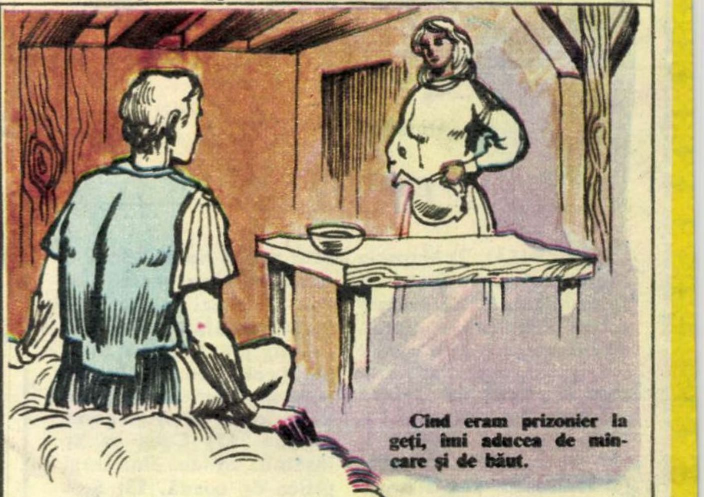

Cînd eram prizonier la geți, îmi aducea de mîncare și de băut.

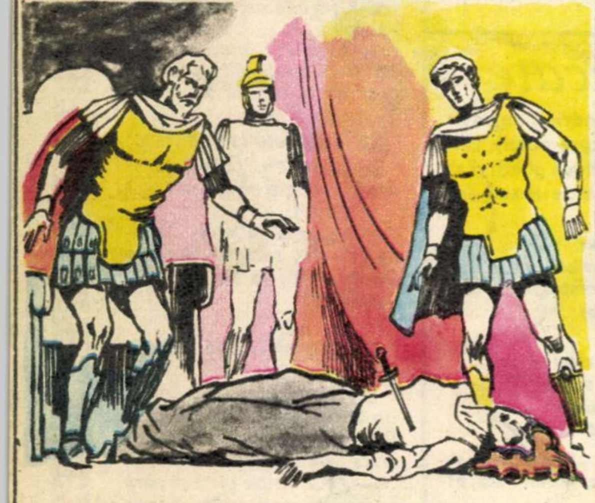

Înțelegînd că nu mai poate scăpa, viteaza Sicia smulse fără veste pumnalul unui macedonean și împlîntîndu-și-l în piept, se prăbuși moartă.

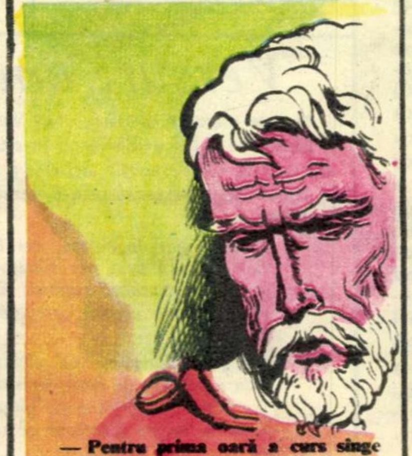

— Pentru prima oară a curs sînge în cortul lui Lisimah, rosti Koriarhos. Nu e semn bun...

Așa cum poruncise Lisimah, a doua zi în zori oștile macedonene își urmară drumul. «Veți fi bogați cu toții!» le făgădui Agatocle.

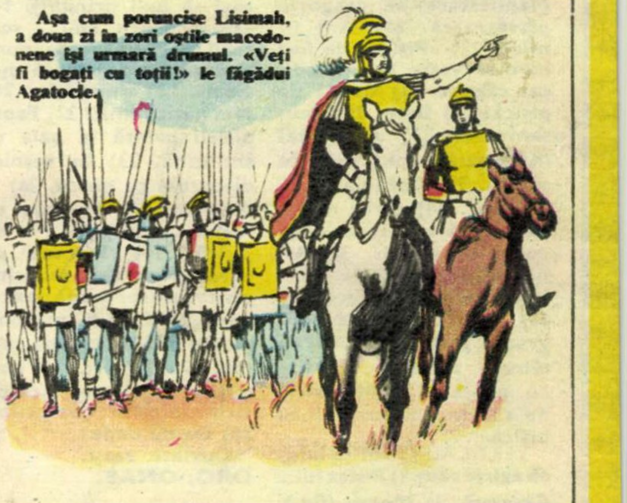

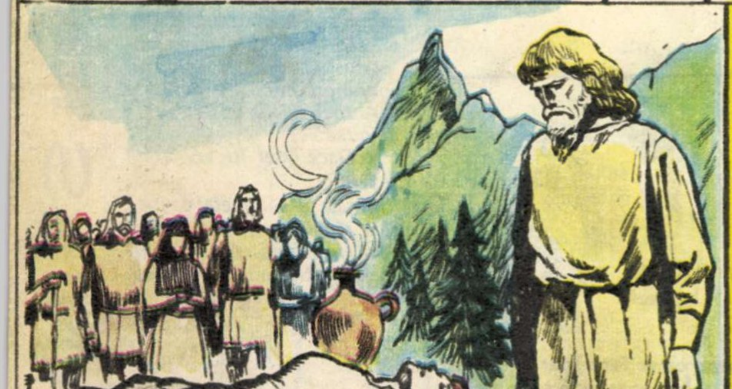

În vremea aceasta, Turgobal își veghea fiica, al cărui trup neînsuflețit i-l aduseseră păstorii pe cărări tainice.

Uriașul Varex, cel care o iubise pe Sicia ca pe lumina ochilor, jură s-o răzbune cumplit.

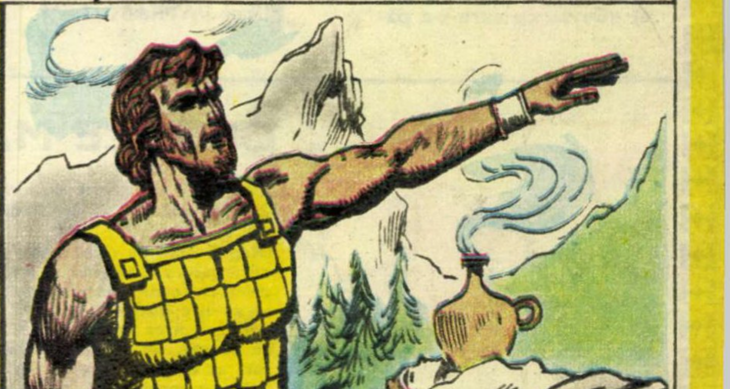

(VA URMA)

«CUTEZĂTORII» REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
Redacția și administrația: București, Piața Scînteii 1, Telefon 17.60.10
Prezentarea grafică: ANCA ARGHIR; Tehnoredactarea: BARANY ROZALIA
TIPARUL EXECUTAT LA COMBINATUL POLIGRAFIC «CASA SCÎNTEII»

PREȚUL
1 LEU

Cutezătorii

3

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 18 IANUARIE
1968 • ANUL II

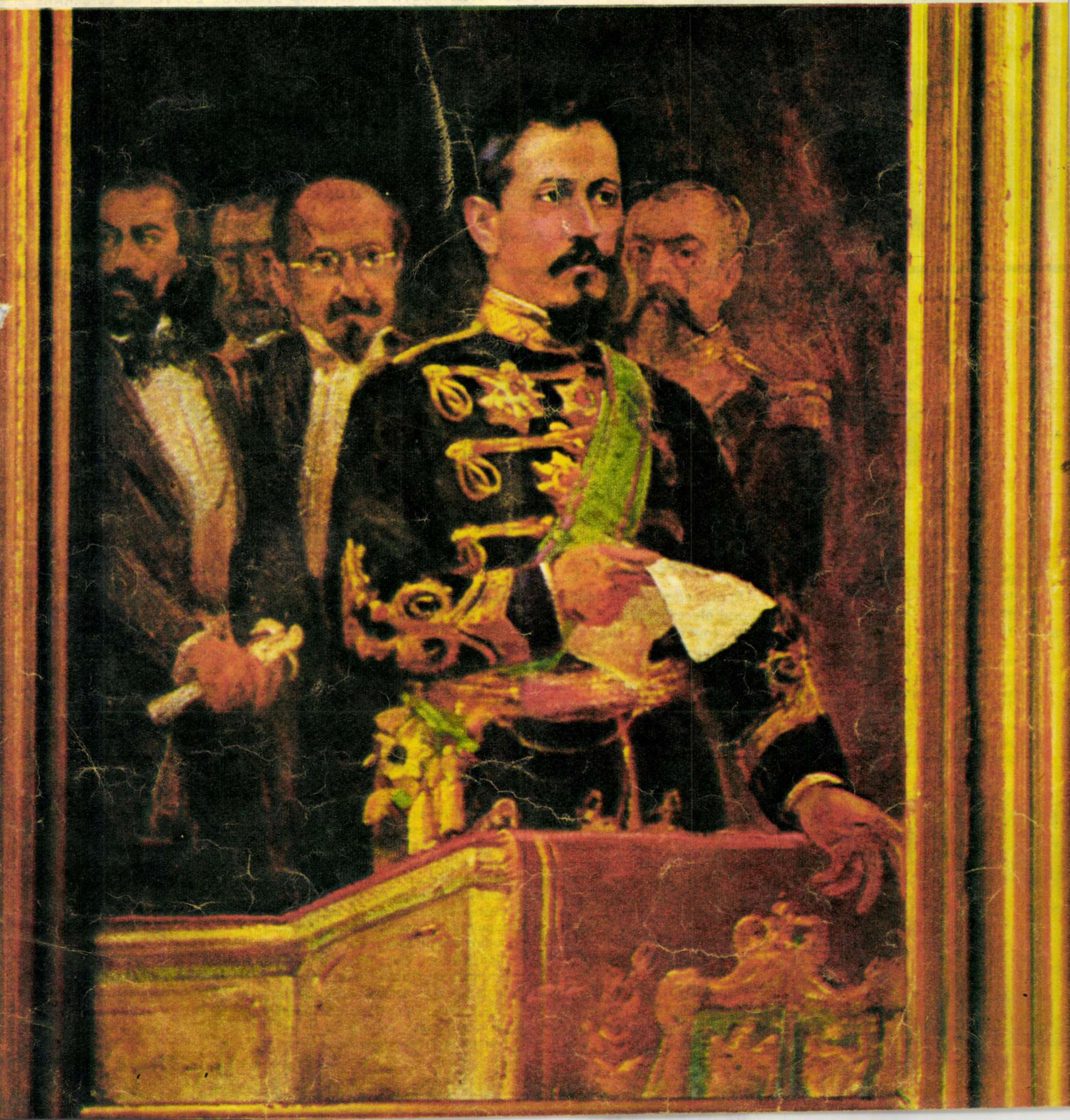

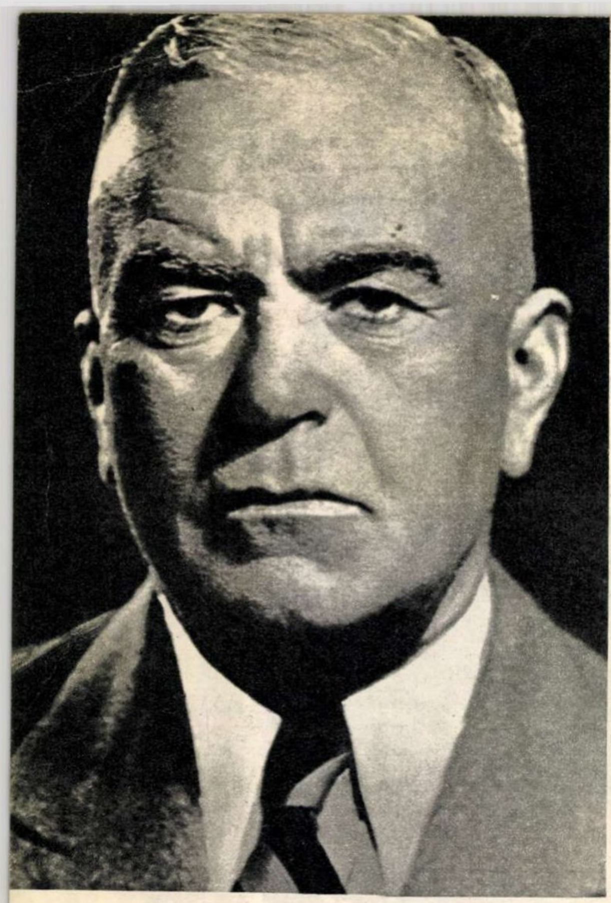

UN EMINENT FIU AL POPORULUI

Luna aceasta s-au împlinit zece ani de la moartea unui mare fiu al poporului român, doctorul Petru Groza.

Deținînd funcții de înaltă răspundere, mai întîi ca președinte al primului guvern democrat din istoria țării noastre (ales la 6 martie 1945), apoi al Prezidiului Marii Adunări Naționale, doctorul Petru Groza, eminent om de stat, a dat dovadă de un înalt și fierbinte patriotism. El a militat pentru afirmarea continuă a patriei noastre pe arena internațională, pentru promovarea unor relații bazate pe egalitate și respect reciproc între state, pentru coexistență pașnică, prosperitate și progres.

- **«PARTIDUL COMUNIST ROMÂN, RIDICÎND STEAGUL LUPTEI DE ELIBERARE DE SUB EXPLOATARE, A ȘTIUT SĂ ADUNE SUB STEAGUL LUI, ALĂTURI DE MIȘCAREA MUNCITOREASCĂ, TOATE MIȘCĂRILE ȚĂRĂNEȘTI CARE AU URMAT SÎNGEROSULUI AN 1907... AVEM MEREU, NOI, CEI MAI VÎRSTNICI, IMAGINEA VIE A ÎNTREGII EPOPEI A LUPTEI CONDUSE DE PARTIDUL CLASEI MUNCITOARE PENTRU DREPTATE SOCIALĂ ȘI O VIAȚĂ MAI BUNĂ».**

- **«STATUL NOSTRU DEMOCRAT-POPULAR, ÎN CARE PUTEREA APARȚINE CELOR CE MUNCESC DE LA ORAȘE ȘI SATE, A DESCĂTUȘAT TOATE FORȚELE CREATOARE, ENERGIA NESECATĂ A POPORULUI MUNCITOR, DÎND ASTFEL VIAȚĂ MARILOR REALIZĂRI DE CARE PE DREPT CUVÎNT PUTEM FI MÎNDRI.**

  LUPTÎND ȘI MUNCIND CU ENTUZIASMUL CLOCOTITOR PE CARE ÎL DAU CONȘTIINȚA LIBERTĂȚII, CONȘTIINȚA CĂ SÎNT STĂPÎNI PE ROADELE MUNCII LOR, OAMENII MUNCII TRANSFORMĂ ZI DE ZI FAȚA ȚĂRII, CARE DEVINE TOT MAI BOGATĂ, MAI FRUMOASĂ».

(*Din articolele și cuvîntările doctorului* PETRU GROZA)

OGLINDA SĂPTĂMÎNII

Aceste mașini uriașe pe care le vedeți în fotografia de jos pornesc din țara noastră și pot fi întîlnite pe multe drumuri europene, în Elveția, Franța, Cehoslovacia, Iugoslavia și Suedia.

Transportînd mărfuri pe piețele internaționale, ele sînt adevărate mesagere ale colaborării între state. Mercur, zeul comerțului, poate să le invidieze. Echipate cu tot utilajul modern, aceste adevărate depozite pe pneuri, își îndeplinesc misiunea chiar mai bine decît el!

INVENȚIE ROMÂNEASCĂ

Un procedeu tehnic nou în domeniul electroeroziunii se datorează inginerului **Ilie Isarie**, doctorand la catedra de tehnologie mecanică a Institutului politehnic din Timișoara. Dispozitivul creat pe această bază își găsește aplicare în industria constructoare de mașini și aduce îmbunătățiri procesului de prelucrare cu ajutorul energiei electrice a unor metale cu rezistență mecanică mare. Această realizare a tehnicii noastre, confirmată și de către Institutul Internațional de Brevete de la Haga, a fost brevetată în Franța și a primit aviz de brevetare în 11 țări, printre care: S.U.A., Anglia, Japonia, R.F. a Germaniei, Italia, Cehoslovacia și Spania.

Dispozitivul poate fi adaptat la aproape toate tipurile de mașini de electroeroziune existente astăzi în lume.

SPECIAL PENTRU REVISTA «CUTEZĂTORII»

Copiii Angolei

ÎNTRE CONGO ȘI AFRICA DE SUD-VEST, DE-A LUNGUL COASTEI ATLANTICULUI SE ÎNTINDE VASTUL TERITORIU AL ANGOLEI, AFLAT SUB DOMINAȚIA COLONIALĂ PORTUGHEZĂ. AMPLOAREA ACȚIUNILOR DESFĂȘURATE DE FORMAȚIILE DE PARTIZANI PENTRU OBȚINEREA INDEPENDENȚEI NAȚIONALE A CRESCUT DE LA AN LA AN. DESPRE LUPTA TINERETULUI ÎMPOTRIVA COTROPITORILOR, NE-A VORBIT, SPECIAL PENTRU CITITORII REVISTEI «CUTEZĂTORII», DANIEL CHIPENDA», **RESPONSABIL CU PROBLEMELE TINERETULUI DIN CONDUCEREA MIȘCĂRII POPULARE PENTRU ELIBERAREA ANGOLEI (MPLA), CARE S-A AFLAT RECENT LA BUCUREȘTI.**

— A duce lupta împotriva dușmanului într-o țară ca Angola, cu o suprafață cît a Franței, Spaniei și Italiei la un loc, constituie un lucru extrem de greu pentru luptătorii noștri.

Copiii ne ajută în toate împrejurările. Amintesc mai întîi că în toate zonele eliberate de partizani, și unde a fost instaurată administrației populară au fost înființate detașamente de pionieri. Unele dintre acestea participă alături de miliția populară la paza satelor împotriva raidurilor tîlhărești ale invadatorilor; alte detașamente de pionieri sprijină construcția unor localuri de școli, aprovizionarea ori acțiunile sanitare. Uneori copiii săvîrșesc adevărate fapte de eroism. Într-o vreme, gara Kijipoque se transformase într-o bază portugheză de necucerit. Întregul nostru tranzit din această zonă era paralizat. De mai multe ori am încercat să luăm cu asalt gara, însă colonialiștii se apărau cu îndîrjire. În cele din urmă am decis să folosim sprijinul pe care ni-l ofereau niște pionieri. Doi copii, avînd la ei grenade, au izbutit să se strecoare prin canal pînă în gară. Acolo au detonat grenadele și au distrus principalul cuib de mitralieră. Acesta a fost și semnalul de atac. Imediat a intrat în acțiune detașamentul partizanilor care, printr-o luptă corp la corp cu soldații și ofițerii portughezi, i-a învins, făcînd mulți prizonieri. Astfel a fost eliberată gara.

Aș vrea să folosesc prilejul ce mi se oferă de revista «Cutezătorii», de a transmite pionierilor și școlarilor din România un cald salut prietenesc; sînt sigur că ei urmăresc cu simpatie lupta noastră nobilă pentru independența națională, pentru un viitor mai bun.

Convorbire realizată
de C. ROMAN

La săniuș
Foto: Gr. PREPELIȚĂ

Important!

ÎNVĂȚĂTORI ȘI PROFESORI, COMANDANȚI DE PIONIERI! ÎN CURÎND APARE NR. 1 AL REVISTEI «EDUCAȚIA PIONIEREASCĂ». LUNAR, ÎN PAGINILE REVISTEI VOR FI TRATATE CELE MAI VARIATE ASPECTE ALE ACTIVITĂȚII EXTRAȘCOLARE, PIONIEREȘTI. ABONAMENTELE SE FAC LA OFICIILE P.T.T.R. ȘI FACTORII POȘTALI. ABONAMENTUL PE 3 LUNI — 9 LEI; PE 6 LUNI — 18 LEI; PE UN AN — 36 DE LEI.

Uff... gheața!
Foto: I. OSMULIKEVICI

TELEFOTO Cutezătorii

La ora cînd doream să pornim după fotografiile acestor pionieri fruntași, afară se dezlănțuise un viscol cumplit. Cum să ajungem în școli? Iată că Telefoto — Cutezătorii ne-a scos din impas. Ne-a transmis imaginile elevilor MICULIȚA DELIA, clasa a V-a, Școala generală nr. 8, PĂUNESCU FELIX, clasa a VII-a, Școala generală nr. 1, BUGARIU MARIA, clasa a V-a, Școala generală nr. 14, toți pionieri fruntași din orașul ARAD, prieteni ai revistei noastre. A știut aparatul nostru ce alege!

***

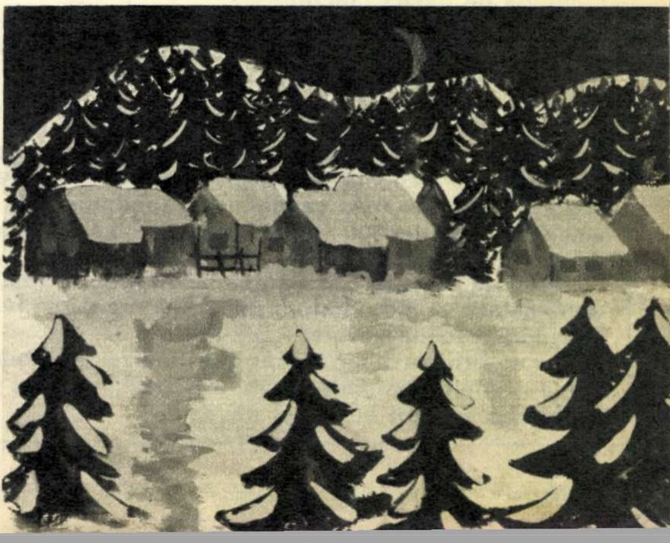

«Noapte de iarnă»
HOȚA ELENA, *clasa a VI-a, Școala generală nr. 12, Tg. Mureș.*

Octav Pancu-Iași vă întreabă:

Voi N-aveți nic

De obicei mi se întîmplă astfel: mă urmărește ceea ce se numește o «temă», o problemă despre existența căreia știu, ca să zic așa, «în principiu» (de pildă: știu că destui elevi reduc la frecventarea cinematografului, întreaga gamă de posibilități pe care le au la dispoziție pentru a-și forma cultura artistică) și plecînd de la această idee încep să strîng materialul necesar unei anchete, adică întreb pe unii și pe alții, le cer părerea în chestiunea respectivă și, în sfîrșit, mă hotărăsc să public rezultatele unui atare nemijlocit sondaj în opinia publică școlărească, supunîndu-le, prin revistă, dezbaterii mai largi a cititorilor.

Pagina de față este prima care nu s-a născut astfel. Întrebarea din titlu: «Voi n-aveți nici o vină, fetelor?» mi-a apărut nu ca o premisă pentru o anchetă ce urma s-o întreprind, ci ca o concluzie firească, mi se pare mie, la un șir de fapte ce s-au adunat singure și care, o dată strînse la un loc, prin înrudirea dintre ele și prin volumul ce-l alcătuiau, mi-au permis să le socotesc tot atîtea fișe de anchetă.

Le fac unora loc aici, într-o ordine care nu presupune nici un fel de erarhizare, aceasta lăsînd-o pe seama cititorului.

● O scrisoare din Suceava ne relatează: «În clasa noastră (a VIII-a a unei școli generale din oraș, n.n.) adeseori, în recreații, se forma cîte un grup de băieți gata să ofere un spectacol distractiv colegelor. Acestea se așezau pe băncile de lîngă gard, una lîngă alta, ca la teatrul de vară, și cu toate că nu li se înmîna un program tipărit, știau dinainte ce vor vedea și cine vor fi interpreții, fapt pentru care, de cum își ocupau locurile, nerăbdătoare, începeau să aplaude, să bată din picioare și să strige ca spectacolul să înceapă mai repede. Și li se făcea pe plac. Într-o zi rolul grupului de «artiști» era să prindă pe cîte un băiețel din clasa întîia, să-i înfunde șapca ori căciula peste ochi și să-i facă mustăți și barbă cu creion chimic sau cu cerneală. «Sala» rîdea de se prăpădea. În altă zi, toți cei care treceau prin fața băncilor ocupate de spectatoare primeau din partea «actorilor», după cum se stabilise în prealabil, fie două palme și un ghiont, fie două ghionturi și o «subțirică», fie... «Sala» era în culmea entuziasmului. «Spectacolele» acestea au făcut o lungă serie, pînă cînd, aflînd despre ele, conducerea școlii a chemat și a tras la răspundere pe vinovați. Adică pe cei care alcătuiau grupul «acto-

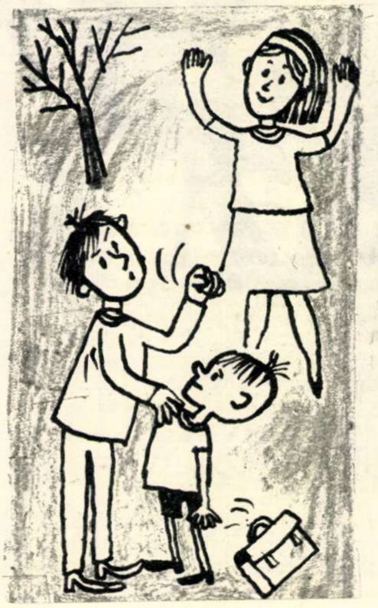

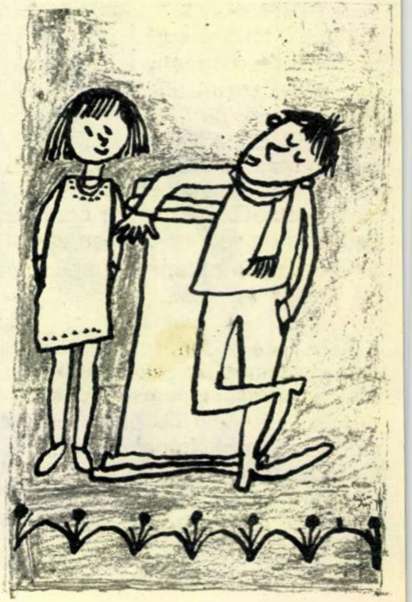

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

— Babușcă! strigă din nou Scatiul în timp ce înota, făcînd un ocol larg după sălciile uscate care îi ațineau calea... unde ești Babușcă?!

— Aici... Aici... Scatiule, auzi el, în sfîrșit, glasul lui Babușcă și în clipa următoare îl zări pe acesta, înotînd parcă în gol în mijlocul mlaștinei. Babușcă «eșuase» pe un banc de mîl, abia acoperit cu apă și deși continua să înoate, devenise de fapt prizonierul mlaștinei.

Scatiul porni spre el ca o săgeată, lăsînd în urma lui o dîră prelungă de bășici clocotitoare.

— Nu te apropia, Scatiule! strigă Babușcă, continuînd să înoate în apa tulbure și vîscoasă. Înapoi! M-auzi? Înapoi!

Dar Scatiul nu îl ascultă. Ajuns la cîțiva pași de el, o coti brusc și începu să se învîrtă în jurul lui Babușcă în cercuri din ce în ce mai mici. Deodată el simți gheara rece și vîscoasă a mîlului înhățîndu-l de picior, și sări fulgerător într-o parte. Scăpase.

În schimb Babușcă părea pierdut. Scatiul îl vedea cum obosește și gîfîie din ce în ce mai greu, zbătîndu-se în coca neagră și vîscoasă a mîlului. Cu răbdare, mlaștina îl aștepta să obosească — ca să-l înghită apoi dintr-o singură sorbitură.

Deodată, în aerul încremenit al mlaștinei, răsună un zumzet rece, metalic, și în curînd un punct mic verde se ivi, departe, sus, deasupra sălciilor uscate. Apoi, în timp ce punctul creștea văzînd cu ochii, pădurea moartă începu să vibreze. O bolboroseală ciudată surdă se înălța din pîntecul gol al sălciilor, fîlfîind printre crengile uscate ca un stol de lilieci nevăzuți.

• OSTROVUL LUPILOR •

66

— Nu te lăsa Babușcă! strigă Scatiul cu ochii ațintiți spre uriașa insectă de metal care acum zbura huruind asurzitor deasupra pădurii. Vine nenea Panait... Vine spre noi... Privește... Elicopterul... Vine elicopterul!

Într-adevăr, gigantica libelulă verde, pe care o cunoaștem, se apropia cu repeziciune, învăluită într-un nor de fulgere argintii.

— Aici sîntem! Aici... strigau cei doi băieți biciuind apa cu mîinile și cu picioarele. Aici... Aici, nene Panait... Aici!

Cu un vuiet asurzitor, care păru să cutremure din rădăcini sălciile uscate risipite prin mlaștină, elicopterul trecu pe deasupra bălților, acoperindu-i o clipă, cu umbra lui de cerneală și apoi se îndepărtă prinzînd înălțime.

— Nu ne-a auzit... gemu Scatiul, înotînd deznădăjduit în jurul lui Babușcă.

Ajuns deasupra șuvoiului, pilotul privi în jos prin geamul de plexiglas al carlingii și tresări — zărise o barcă pe jumătate scufundată în apă.

— Dar bine, — gîndi el, cu glas tare, în timp ce apăsa pe maneta de comandă, coborînd spre păpurișuri — asta e barca Scatiului și a lui Babușcă.

Elicopterul cobora.

— Uite! Ne caută! urlă de bucurie Scatiul. A văzut barca... Ține-te bine Babușcă! Vine nenea Panait! Vine!

Și într-adevăr, de data aceasta, Panait îi zărise pe băieți. Uriașa libelulă verde cobora lin și pieziș spre ei, din înălțimi. Băieții zăreau acum capul pilotului, în casca lui de piele neagră cu căștile radio pe urechi, ușor aplecat în carlingă spre ei. Într-un vîrtej amețitor de aer, elicopterul plutea deasupra bălților. Ușa carlingii se deschise, și Panait se aplecă înafară.

— Hei, Scatiule, strigă el cu putere ca să acopere vuietul motorului. Ce dracu faceți aici, băieți? adăugă el, azvîrlind în jos o scară de frînghie... Sus! Sus! draci împielițați ce sînteți!

Scatiul prinse scara de frînghie din zbor, și se agăță cu amîndouă mîinile de ea. Elicopterul făcu un salt, și-l smulse pur și simplu din apă, purtîndu-l ca pe un fulg spre Babușcă. Scatiul îi întinse mîna acestuia și peste cîteva clipe cei doi băieți se cățărau pe scara de frînghie spre elicopter, zburînd și legănîndu-se în văzduh, deasupra sălciilor uscate

o vină, fetelor?

rilor». Tuturor li s-a scăzut nota la purtare. De «spectatoare» nici n-a fost vorba. Aveau oare și ele vreo vină?».

● Recent, găsindu-mă cu treburi la o foarte centrală școală bucureșteană, mi s-a îngăduit sa asist la o oră de dirigenție care dezbătea niște cazuri de indisciplină. Printre altele dirigintele îi reproșa elevului S.B. că îl văzuse în Cișmigiu, fumînd. «Nu... cred că m-ați confundat...», încerca S.B. să scape basma curată. «Nu te-am confundat», i se replică, «te cunosc destul de bine și, în plus, erai împreună cu colega ta, D.M. Spune, D.M., ai trecut ieri prin Cișmigiu cu S.B.?» Fata a confirmat și discuția a continuat, S.B. «amintindu-și» pînă la urmă că fumase și recunoscînd (dincolo de primejdia pe care o reprezintă fumatul în genere, iar la această vîrstă în mod special) că îmbrăcat în uniformă, cu emblema școlii pe mînecă și cu... țigara în gură, era departe de a arăta ca un elev. La un moment dat însă, cînd S.B. discuta deschis despre faptul că se consideră vinovat, cineva din clasă strigă: «Numai tu ești vinovat? D.M. oare n-are nici o vină? Chiar nici o vină?»

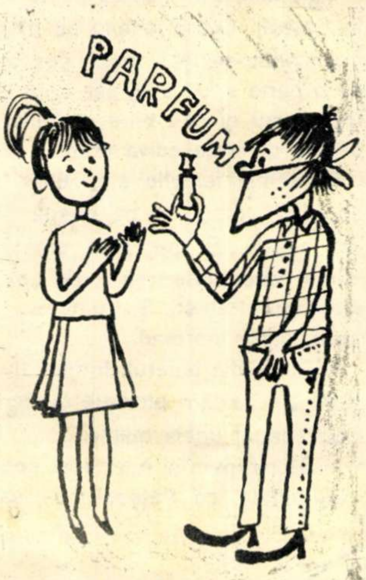

● La stația de radio a unei școli craiovene am ascultat într-o recreație, în cadrul unui, hai să-i zic așa, buletin de știri locale, relatarea următoarei întîmplări: un elev din clasa a VII-a, înhăitîndu-se cu niște pierde vară mai vîrstnici ca el, a luat parte la spargerea unui chioșc de răcoritoare, de unde au fost sustrase mărfuri și bani. O parte din bani, o sumă destul de frumușică, i-a revenit și acelui elev. Și băiatul, ca să se «grozăvească» în fața fetelor (expresia aparține foarte tînărului crainic al stației de radio) a cumpărat mai multor colege sticluțe cu parfum, le-a dăruit gume de mestecat cu poze de artiști, pieptene și oglinjoare... De prisos să mai adaug că «banda» a fost prinsă, că astfel s-a dat și de urma elevului în discuție care a mărturisit în fața organelor de miliție totul, inclusiv modul în care și-a cheltuit banii. Nu știu ce pedeapsă a primit elevul pomenit pentru vina sa. Am plecat din Craiova înainte de a se hotărî ceva și nu m-am mai interesat. Emisiunea stației școlare de radio însă, ca purtătoare de cuvînt a opiniei publice pionierești, se încheia cu o întrebare adresată colegelor care au primit asemenea daruri fără să le intereseze cîtuși de puțin din ce bani au fost cumpărate. Și întrebarea suna — ați ghicit, desigur: «Voi n-aveți nici o vină, fetelor?»

Dacă spațiul mi-ar permite aș mai adăuga și alte întîmplări din aceeași familie, întîmplări care, fie că au ajuns ele la mine, prin scrisori adresate redacției revistei, fie că am ajuns eu la ele, în contactele pe care le am cu viața din școli, toate la un loc cer la sfîrșitul povestirii lor, deși consemnează fapte săvîrșite de băieți, o întrebare adresată fetelor: voi oare n-aveți nici o vină?

Am o rugăminte la voi, fetelor: să-mi răspundeți în număr cît mai mare la întrebarea aceasta. M-ar interesa mult să vă cunosc părerile. Revista «Cutezătorii» îmi îngăduie să vă promit că va publica opiniile voastre cu cea mai mare promptitudine.

* * *

Desene: **IOSIF TEODORESCU**

• OSTROVUL LUPILOR • 67

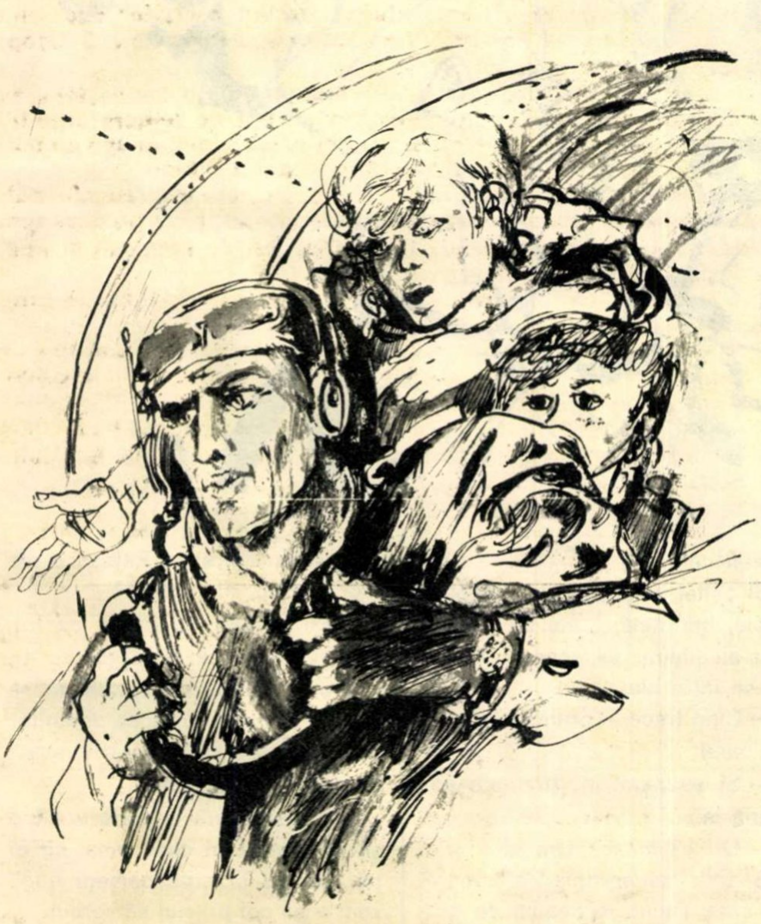

• OSTROVUL LUPILOR • 68

— Am văzut barca voastră scufundată în șuvoi, le spuse Panait, în timp ce Scatiul și Babușcă, murdari de mîl din cap pînă în picioare, săreau în carlingă... Ce s-a întîmplat, băieți?

Mlaștina și sălciile uscate rămîneau în urmă, prefăcîndu-se în mici pete cenușii ce se pierdeau încet, încet, în întinderea nesfîrșită de ape și păpurișuri. Elicopterul urca, în timp ce Scatiul îi povestea pe nerăsuflate lui Panait, despre cele întîmplate. Dintr-un colț al carlingii, Babușcă cu aerul lui somnoros, urmărea priveliștea uluitoare, ce se desfășura jur-împrejur. De aici,de sus, Dunărea părea un șarpe uriaș și strălucitor de aur, ce se încolăcea mereu, în umbra albăstruie a pădurilor, prăvălindu-se din cînd în cînd, în gigantice cascade de întuneric. Căzînd se sfărîma în mii și mii de cioburi de oglinzi ce licăreau ici-colo în adîncul pădurilor încremenite. Tăia cu scînteieri de brici lungi părți tremurătoare de lumină prin trestiișuri; și-apoi, sărea în fantastice explozii solare, din ghiol în ghiol, din pădure în pădure, împăienjenindu-se încet, încet, în negurile albe și vaporoase ale mării. Dunărea tălăzuia scăldînd în lumina ei tulbure și fosforescentă de mătase grea și verde, tot orizontul.

— La naiba! spuse Panait, cu mîna încleștată pe maneta de comandă, după ce ascultase tot ce-i povestise Scatiul. Aici e o treabă serioasă, băieți... Nu cumva vi s-a părut?

— Da de unde nene Panait! se apără cu îndîrjire Scatiul. Dacă o iei spre «Ostrovul lupilor» ai să-l vezi pe Profesor legat de pom... Și-apoi, iată barca, strigă Scatiul întinzînd brațul spre un punct mic roșu care înainta pe Dunăre, printre vapoare și șlepuri, lăsînd în urma lui o dîră subțire de spumă albă...

Zărind barca cu motor, Panait apăsă din nou maneta și cu un huruit scurt, elicopterul începu să coboare spre ea. Pe măsură ce Dunărea se apropia, băieții îl zăriră pe Bărbos manevrînd de zor volanul alb, de fildeș al bărcii și pe Vînător în picioare, cu pușca în mînă, urmărind cu neliniște elicopterul care venea glonț spre ei.

— Ei sînt... Ei sînt nene Panait, strigă Scatiul, ăla din dreapta este Bărbosul... îl vezi? Și cel din stînga Vînătorul.

Panait apăsă pe un buton și un beculeț roșu se aprinse. Apoi pilotul ridică un microfon și îl duse la gură:

— Alo baza, spuse el încet. Aici Y-ER 4... Aici Y-ER 4... Intră pe recepție...

(VA URMA)

TRECE MĂRIA SA CUZA VODĂ

Povestire de DUMITRU ALMAȘ

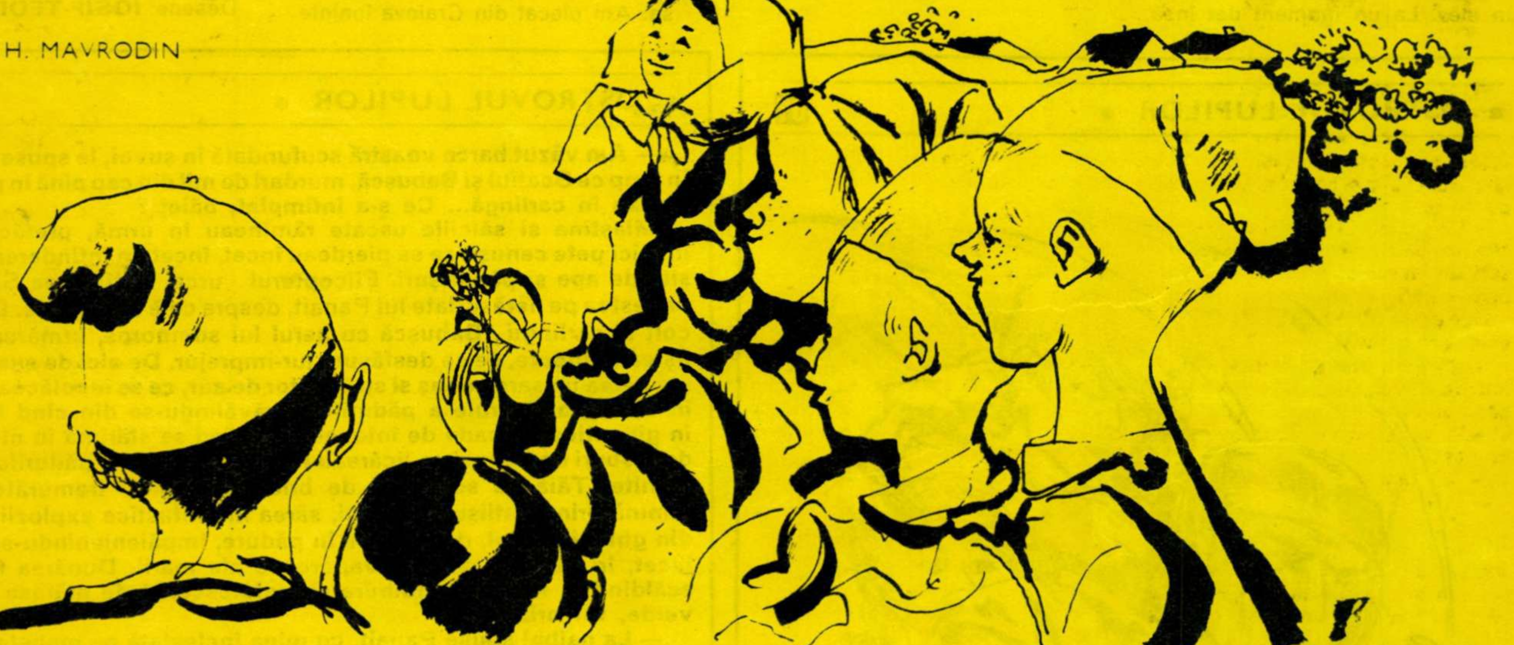

Desen: H. MAVRODIN

O dată cu zorile, asupra satului Pătești s-au năpustit vechilii și argații de la curte cu poruncă strașnică să iasă toți oamenii la muncă: unii la strîns nuiele, alții la tocmirea gîrlei de la moară; unii la curățatul tîrlei de oi și alții la dresul ocoalelor de vite.

— Nici un bărbat nu rămîne în sat, de la flăcăiandrii de 15—16 ani, pînă la moșnegii de șaptezeci. Toți la lucru, la curte! Cine nu vine primește cincizeci, la butuc...

Cît era el de aspru, de hapsin și de aprig, boierul Dinu Țifescu, poreclit Frigevacă, nu dăduse pînă acum asemenea poruncă amarnică.

— Ce să fie?... Ce să însemne asta?... se întrebau oamenii.

Răspunsul l-a găsit Mihalache Pleșa.

— Boierul a fost și este încă potrivnic Unirii. Știți doar că n-a vrut să mă lase să plec la Iași, la treburile divanului ad-hoc. Astăzi Cuza vodă trece pe la noi, în drum spre București să se înscăuneze domn și Frigevacă se teme ca nu cumva să-i ieșim întru întîmpinare cu alai de bucurie.

Din colțul ogrăzii, Mihăiță Pleșa a auzit vorbirea oamenilor și s-a întristat. Știa cît a pătimit tată-su, Mihalache, din pricină că s-a arătat pentru Unire. Un gînd i-a fulgerat deodată prin minte.

Mihăiță era un copilandru vioi, cu sprîncene negre, îmbinate, cu păr des, cu frunte înaltă, ca toți din neamul Pleșa. Din ianuarie de cînd împlinise treisprezece ani, începuse să crească mai cu spor.

Acum pe uliță tocmai trecea Rodica lui Paraschiv, o fetiță bălaie cu ochii ca vioreaua. Ducea vaca la adăpat. Mihăiță o călăuzi pînă la fîntînă și-i destăinui gîndul său.

— Da, Mihăiță! Eu îi strîng pe cei din vale; tu pe cei din deal.

— Ne-adunăm pe marginea drumului, de la fîntîna lui Cornea încoace.

— Așa!... Să se știe că-l iubim pe Cuza și c-aista nu-i sat pustiu.

— Și nici sat de robi nu-i.

În scurtă vreme în tot satul se stîrni un freamăt, o foșneală, o șoaptă, un treapăt de copilăret. Toți, băieți și fete, cereau mamelor cămăși curate. Toți cătau obielele și opinci să se încalțe. Toți voiau flori sau basmale și prosoape frumos cusute. În multe case mamele se burzuluiau. Multe se făceau foc cînd vedeau fetele rupînd mușcatele din fereastră.

Dar freamătul creștea peste tot în Pătești. Copiii ieșeau pe ulițe, împînzindu-se în lungul șoselei, de o parte și de alta, așa cum își închipuiau ei că-i bine și frumos pentru primirea cuiva drag.

O vreme, femeile s-au uitat la copiii din prag, de pe prispă or din poartă. Și parcă le creștea inima descoperind ce mulți copii avea satul Pătești. Și frumușei, și isteți, bată-i norocul...

— Dacă află boierul, trimite slujitorii și-i calcă-n picioare cu caii! s-au speriat unele mame.

— Să mergem și noi cu ei, spuneau altele, că Păteștii nu-i sat numai de copii.

Și astfel, una cîte una, femeile, fetele, bătrînele, toate au coborît și s-au înșirat pe șosea, sfătuindu-se între ele.

— Cînd trece, îi aruncăm flori la picioare!

— Și spunem: «Întru mulți ani, măria ta!»

— Ori «Trăiască Unirea!»

Soarele se apropia de amiază. Dinspre Tecuci o seamă de drumeți călări veneau să dea de veste că diligența măriei sale va trece pe acolo prin vremea prînzului.

Mihăiță Pleșa sta cu un buchet de mușcate în mînă și se minuna de tot ce se petrecea în jur. La nici o nuntă, la nici o sărbătoare n-a văzut atîta mulțime.

Deodată, în zare, dinspre drumul Tecucilor s-au arătat călăreți, în straie strălucitoare. Veneau în trap ușor, săltat, și în urma lor se vedea trăsura domnească.

Priveau cu toții uimiți, cuprinși de-o nespusă și înaltă bucurie.

— Trăiască voievodul Unirii! au irupt glasurile ca un vulcan. Toți strigau, fluturau basmale.

Ridicat în picioare, Cuza vodă mulțumea, făcînd semne cu mîna. Era vesel și zîmbea cald, prietenește. Deodată pe chip i se încrustă o adîncă mirare. Făcu semn unui aghiotant să oprească trăsura. Privi încordat asupra mulțimii: numai copii și femei. Care să fie pricina?

— Vă mulțumesc pentru primire! Vă mulțumesc mult, oameni buni. Dar vă întreb: satul Pătești n-are nici bărbați, nici flăcăi?

— Pe bărbați i-a trimis pe toți boierul Frigevacă, la corvoadă.

Atunci a îndrăznit Mihăiță și Rodica să se apropie de domnitor și să-i dea buchețelul de mușcate pe care-l pregătiseră.

— Aceste flori, a surîs vodă, o să le păstrez în casa mea, cît oi trăi, iar cu boierul, oameni buni, vom avea noi prilejul să vorbim cît de curînd.

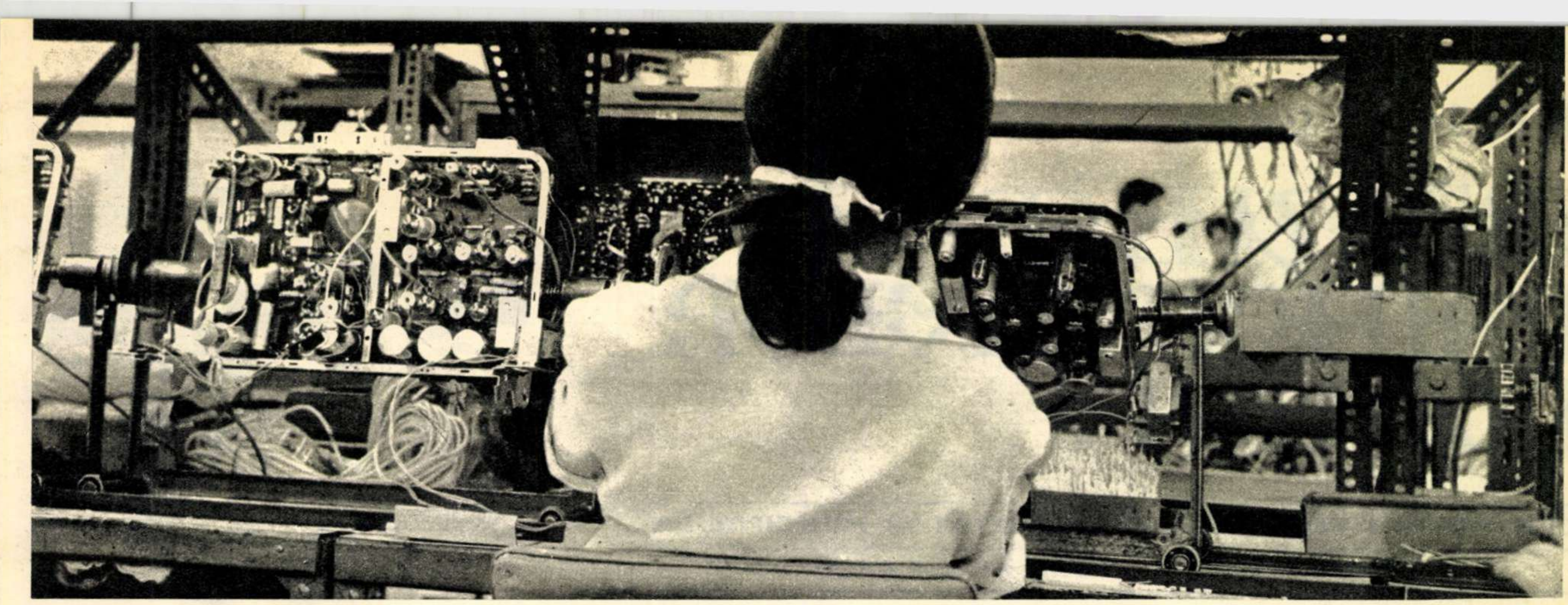

„CUTEZĂTORII“
în vizită la...
TELEVIZORUL DACIA

Așchiuță n-are nevoie de recomandare. Parcă și-i auzi argumentele:

— Hm, mare lucru un televizor!... Apeși pe clape, răsucești butoanele, aparatul pîlpîie și gata, îmi apare nasul pe ecran...

— Dar mie nu-mi place Așchiuță, zice un băiat. Are vocea pițigăiată și se cam laudă. Și apoi, nu-i de vîrsta mea, eu sînt mare!

Dar poate că-i mare și Așchiuță; și chiar om umblat...

— Ce e cu tine pe stradă, eroule? (da, da, umbla ca un «Gulliver»... prin pădurea de picioare a uriașilor de pe stradă, cu căciulița trasă pe urechi, cu nasul roșu de frig, vesel).

— Am fost la ELECTRONICA.

— Tu?!...

— Da, eu! Ce te miri? La urma urmelor nu-s și eu tot un... cutezător? Apar în mijlocul copiilor (în televizor) și nu se face să nu știu... Ei sînt curioși să afle, dacă mă întreabă vreunul? N-o să pot eu să le dau amănunte tehnice dar, cît de cît...

— Și ce le-ai putea spune după această vizită?

— Eu, care am fost la fața locului?! Păi, mulți au televizorul dinaintea ochilor, în cameră, dar bănuiesc ei măcar ce se află acolo, în cutie, ce mașinărie complicată are? O puzderie de piese (rezistențe, piulițe mici, condensatori, lămpi felurite), și mai mici și mai mari, la un loc vreo... 2 000! Și aproape fiecare, ca să fie prinsă acolo unde trebuie, are nevoie de cîte o lipitură — și la un capăt și la altul... O muncă (la care participă o armată întreagă de constructori) un fel de... ceasornicari de mare precizie!

— Foarte interesant. Nu s-ar supăra, copiii, să afle de la tine și altceva. Bunăoară... care e piesa cea mai mică din televizor?

— Dioda semiconductoare (ce, n-am dreptate?!). N-are nici un gram, e cît o gîză. Cea mai mare (piesă, se înțelege), tubul cinescop, are în schimb cîteva kilograme. Ei, aici am vrut să ajung! Eu, Așchiuță, cînd am emisiune, alerg nevăzut prin eter, mă agăț de firele antenelor. Aș tot sta însă ascuns dacă n-ar fi tubul cinescop: am nevoie de tensiunea lui de vreo șaisprezece-șaptesprezece mii de volți ca să ajung în cameră, pe ecran. Da, da, altfel... rămîn în întuneric, nevăzut!...

Așchiuță și-a tras căciulița pe spate și... ca un bun cunoscător în materie, a menționat cîteva nume: *Grigorescu*, *Național*, *Intim*, *Dacia*. Televizoare care au primit sau primesc la «Electronica» certificatul de naștere. Apoi, a adăugat:

— Acolo, la uzină, (Așchiuță avusese plăcuta ocazie să vadă în fabricație de serie elegantul aparat *Dacia*) mereu coboară, de pe banda rulantă, televizoarele: cîte unul la 2—3 minute!

Mi-aș permite, a mai spus Așchiuță, să le dau telespectatorilor, fie ei școlari de-a șaptea sau de-a opta, niște sfaturi practice.

PRIMO: E bine ca în spatele televizorului să puneți o veioză, cu un bec nu prea puternic, de la care cel ce privește să nu vadă decît lumina aruncată în sus, difuză, ca niște raze de soare înainte de a apare la orizont.

SECUNDO: N-aș sfătui pe nimeni să stea cu nasul în televizor (chiar dacă o face pentru mine), e dăunător ochilor. Să țineți seama de un lucru: distanța de la televizor la telespectator să fie egală cu de 3—4 ori lungimea diagonalei pe care o are ecranul.

Așadar, Așchiuță ar putea el să întrebe acum: mai poate vreun copil să-mi reproșeze «nu-mi place, nu-i de vîrsta mea?» Nu. Cu atît mai mult cei pasionați de tehnică...

P. conf. AL. DINU IFRIM
GR. PREPELIȚĂ

Acum, o surpriză. Așchiuță se grăbea. Avea emisiune la televiziune. Ne-a înmînat însă la despărțire un plic sigilat, avînd mențiunea pe el: A se deschide numai la redacție. **Ceea ce am și făcut. Ce-am găsit în el? Fotografiile alăturate, pe care vi le încredințează să le găsiți explicația, avînd în vedere impresiile notate mai sus — și un mesaj transmis prin bunăvoința inginerului șef, ȘTEFAN ȘUTEU, de la cunoscutele uzine de televizoare «Electronica».**

Cititorilor revistei «Cutezătorii» le doresc mult succes la învățătură, iar pe cei care au îndrăgit tehnica, pe... viitorii constructori de televizoare, îi așteptăm cu bucurie la noi.

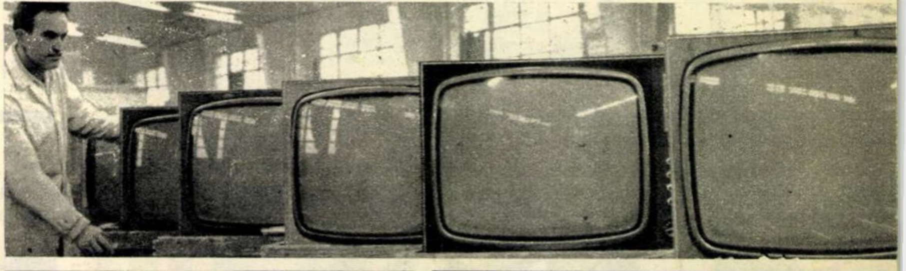

UN MARE EVENIMENT ISTORIC

1859 - UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE

SCRIE PENTRU VOI *DAN BERINDEI* **CERCETĂTOR PRINCIPAL LA INSTITUTUL DE ISTORIE** *NICOLAE IORGA*

Cu 109 ani în urmă, la 24 ianuarie, într-o frumoasă zi de iarnă, poporul român a trăit una din paginile mărețe ale istoriei sale. Adunarea electivă a Țării Românești, înconjurată de zeci de mii de orășeni și de săteni cuprinși de entuziasm a ales în unanimitate ca domn al Țării Românești pe Alexandru Ioan Cuza, domnul Moldovei, desemnat la 5 ianuarie 1859 de Adunarea electivă de la Iași, înfăptuind pe această cale îndrăzneață și destoinică Unirea Principatelor, primă etapă pe drumul desăvîrșirii unității naționale a poporului român. Era momentul culminant al înverșunatei bătălii pentru Unire pe care a dat-o timp de o jumătate de deceniu poporul român, era încununarea unor aspirații seculare și început de drum într-o nouă epocă de mărețe înfăptuiri.

Sînt case care păstrează și astăzi încă amintirea acelor zile de înfrigurare în care prin dubla alegere a colonelului Alexandru Ioan Cuza poporul român a înfăptuit Unirea. Trecătorii își odihnesc privirile pe zidurile lor și ele parcă povestesc tuturor, cele ce au fost...

În centrul Iașilor, pe vestita stradă Lăpușneanu, evocată de atîtea ori de marele scriitor Mihail Sadoveanu, se află Muzeul Unirii. Clădirea nu a fost destinată întîmplător să adăpostească între zidurile ei colecțiile de obiecte, documente și ilustrații amintitoare ale Unirii, deoarece ea simbolizează peste veac momentul istoric de la 5 ianuarie 1859. Aci, în această veche construcție, datînd probabil de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, și-a avut reședința domnitorul Alexandru Ioan Cuza timp de trei ani de zile. Prin încăperile ei au răsunat pașii domnitorului Unirii și tot aci s-a auzit glasul său. Astăzi, amintirea lui Cuza plutește în liniștea de muzeu și ea se concretizează în exponatele variate — de la sania pe care domnitorul a avut-o pe cînd era pîrcălab de Galați și pînă la uniformele și decorațiile sale — pe care le cuprind vitrinele.

Unul dintre proprietarii casei a fost odinioară Mihalache Cantacuzino, sprijinitor al Societății de medici și naturaliști întemeiată la Iași în cel de-al patrulea deceniu al secolului al XIX-lea, și tot el a fost unul dintre fruntașii luptei pentru Unire, două decenii mai tîrziu. Poate nu este întîmplător faptul că tocmai în această casă, care avea să găzduiască pe domnitorul Cuza, a avut loc, în 1856, prima întrunire publică în favoarea Unirii desfășurată la Iași. În ianuarie 1857, Mihalache Cantacuzino a murit, lăsînd în urma sa amintirea unui bătrîn patriot.

La 3 ianuarie 1859, deputații partidei naționale au hotărît alegerea ca domn al Moldovei a lui Alexandru Ioan Cuza, luptător încercat în mișcarea de eliberare socială și națională a poporului român. Două zile mai tîrziu, Cuza era ales domnitor, prilej al unor uriașe manifestații populare. Peste cîteva săptămîni, votul deputaților de la Iași se vedea întregit prin desemnarea lui Alexandru Ioan I ca domn al Țării Românești. Simbol al Unirii, Cuza a condus cu destoinicie și patriotism destinele celor două țări, a căror separație administrativă a trebuit menținută pînă la sfîrșitul anului 1861 datorită împotrivirii unor mari puteri europene.

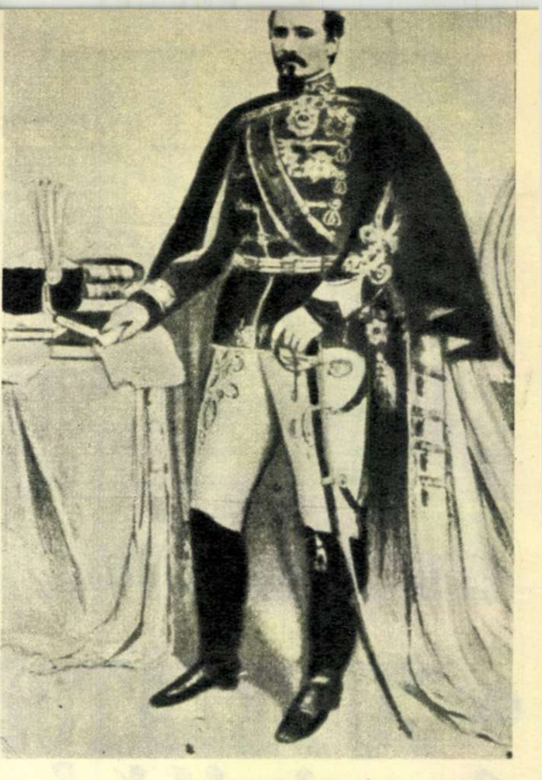

Domnitorul Alexandru Ioan Cuza.

După alegerea sa, noul domnitor a închiriat la Iași casa moștenitorilor lui Mihalache Cantacuzino, așezîndu-și aci reședința. Multe din hotărîrile de seamă și însemnate pagini de istorie națională s-au desfășurat în decursul primilor trei ani de domnie în casa din strada Lăpușneanu. Apoi, la începutul anului 1862, Principatele au putut realiza deplina lor unificare politică și administrativă. Domnitorul s-a mutat statornic la București, în palatul de pe calea Mogoșoaiei, dar amintirea sa a rămas vie, neștearsă, în vechea clădire a Iașilor. La începutul anului 1959, atunci cînd s-a sărbătorit festiv de întregul popor centenarul Unirii, casei care l-a adăpostit la Iași pe domnitorul Cuza i s-a acordat cinstirea de a fi aleasă ca local al Muzeului Unirii.

La 11 februarie 1859, primit de zeci de mii de orășeni, într-un entuziasm indescriptibil, Alexandru Ioan Cuza a intrat pentru întîia oară în București. După ceremoniile destinate a marca epocalul eveniment, domnitorul și-a stabilit reședința în palatul domnesc de pe calea Mogoșoaiei, care va primi două decenii mai

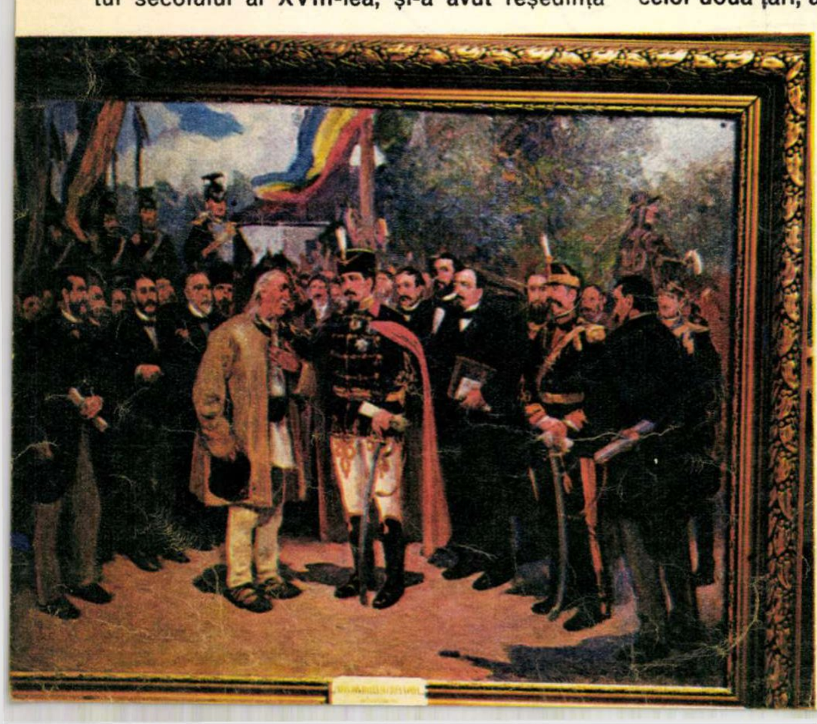

Moș Ion Roată și Cuza Vodă — pictură în ulei de D. Stoica.

ALECSANDRU IOAN I. PRINCIPELE ROMANIEI 1864

Pe coperta noastră: Alexandru Ioan Cuza. Pictură în ulei de D. Stoica.

La Milcov

Veneau românii la Milcov —
Îşi întindeau unul altuia inima
Peste undele lui
De culoarea speranţei.

Beau românii din cupe dor,
Şi le ciocneau
Peste rîul întins între ei,
Ca o spadă.

Într-o zi, l-au scos dintre maluri
L-au ridicat vertical.
Cu uimire-au văzut
Că semăna c-un stîlp de pridvor românesc
La o casă-ncăpătoare
Şi nouă!

DIM. RACHICI

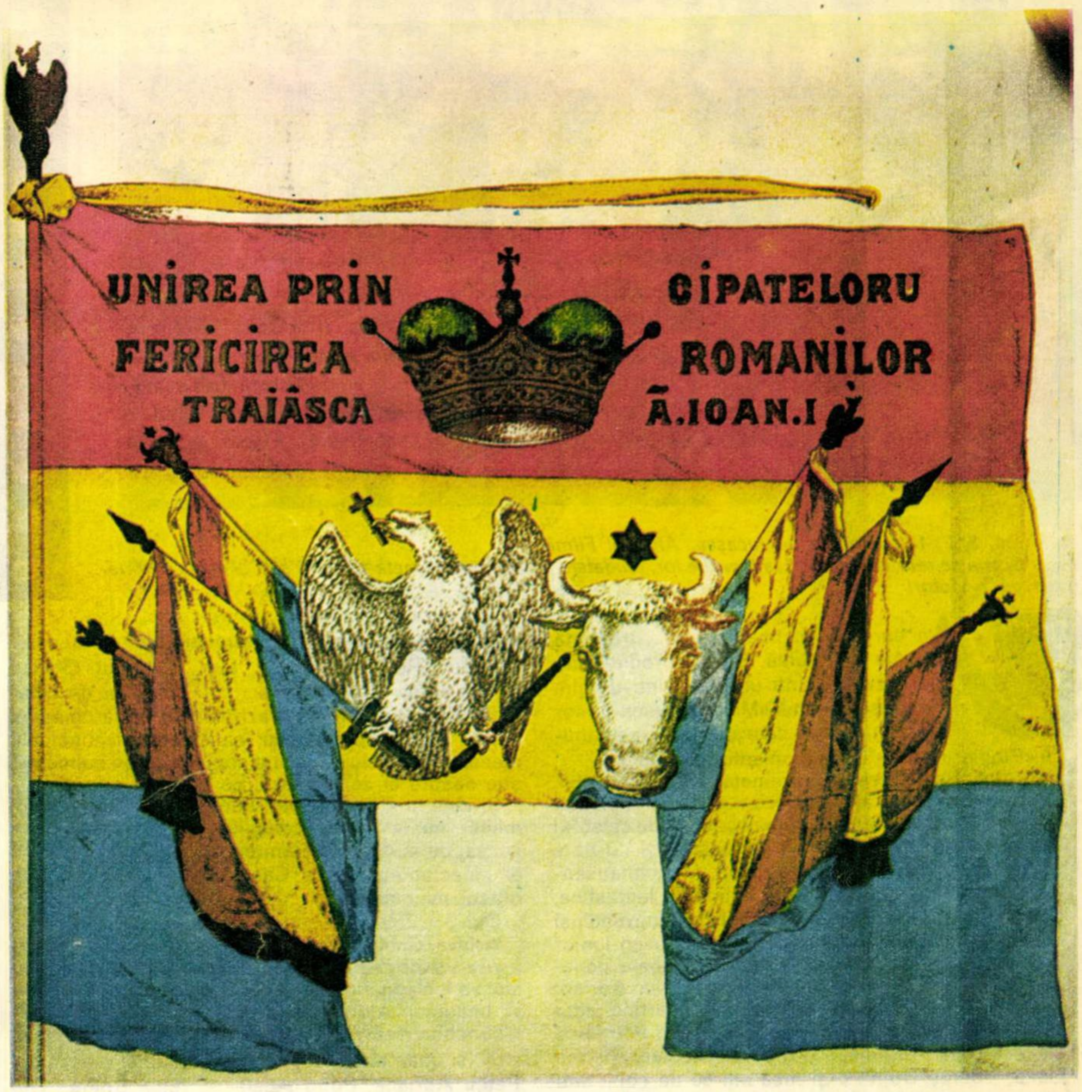

Drapelul de stat — tricolorul — după Unirea Principatelor Române.

tîrziu numele de Calea Victoriei, ca simbol al izbînzilor ostaşilor români şi al dobîndirii neatîrnării. Palatul de la Bucureşti era fosta casă pe care şi-o ridicase în anii 1815—1816 boierul progresist Dinicu Golescu, cu 25 de încăperi şi cu un salon uriaş pentru acea vreme, construită cum mărturisise însuşi Dinicu Golescu «pentru viitorime». Această casă a intrat în proprietatea statului la începutul celui de-al patrulea deceniu al secolului al XIX-lea şi după ce a găzduit Sfatul administrativ, a devenit, din 1837, Curtea domnească a lui Alexandru D. Ghica. Păstrată ca «palat de ţeremonie» în timpul urmaşilor acestuia — Bibescu şi Ştirbei — clădirea a devenit apoi palatul de reşedinţă al lui Alexandru Ioan Cuza, temporar pînă în 1862, iar apoi statornic, pînă în februarie 1866. Vechii construcţii a lui Dinicu Golescu i s-a adăugat în 1882—1885 o aripă nouă, pentru ca după un incendiu din 1927 să fie ridicat noul palat, care adăposteşte astăzi Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România şi Muzeul de Artă.

În timp ce Cuza a stat în palatul de pe calea Mogoşoaiei şi în timpul verii, îndeosebi, în cel de la Cotroceni de pe locurile ctitorite pentru întîia oară la sfîrşitul secolului al XVII-lea de domnitorul Şerban Cantacuzino, au fost realizate reforme însemnate care au stat la baza procesului de făurire şi organizare a statului modern român. Aci a gîndit domnitorul Unirii, ajutat de sfetnici înaintaţi, măsurile menite a crea un stat modern, unitar şi neatîrnat. Aci s-au luat deciziile pentru reorganizarea fundamentală şi multilaterală a statului, aci s-a hotărît îndeosebi, în 1864, înfăptuirea reformei agrare prin care ţărănimea a fost eliberată de clacă şi împroprietărită cu parte din pămîntul pe care ea îl muncea.

Zidurile vechi ale muzeului Unirii din Iaşi sau locurile pe care s-a înălţat palatul domnesc de pe calea Mogoşoaiei şi unde astăzi se ridică impozant Palatul Republicii, reflectă amintirea glorioasei epoci a făuritorilor Unirii şi evocă îndeosebi figura de patriot destoinic şi curajos a lui Alexandru Ioan Cuza. De aceea, poporul român cinsteşte cu pietate aceste monumente de arhitectură, mărturii ale trecutului, ale patriotismului şi luptei neprecupeţite pentru progres şi pentru făurirea României moderne.

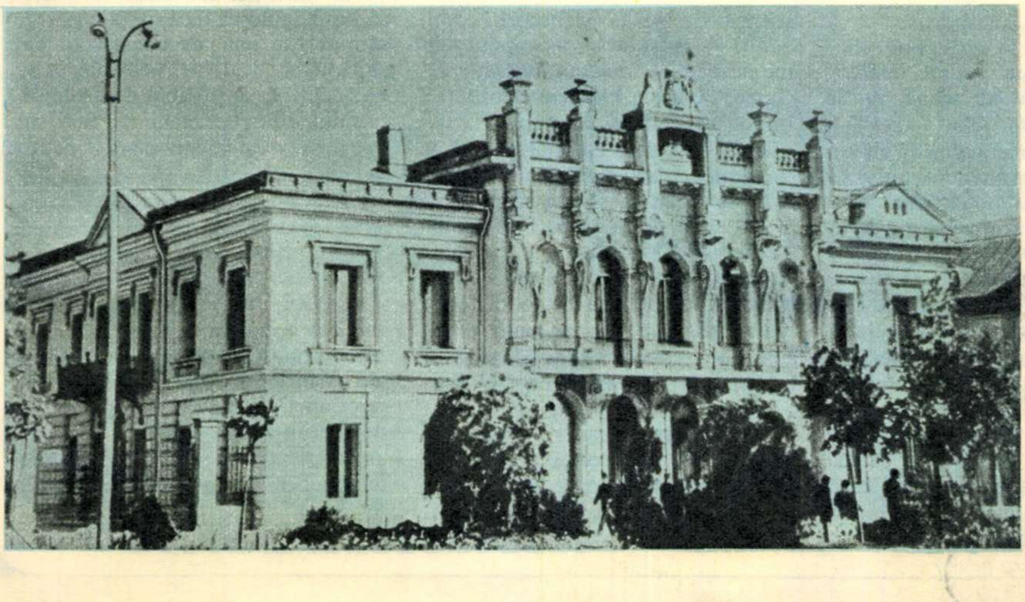

Iaşi, Muzeul Unirii.

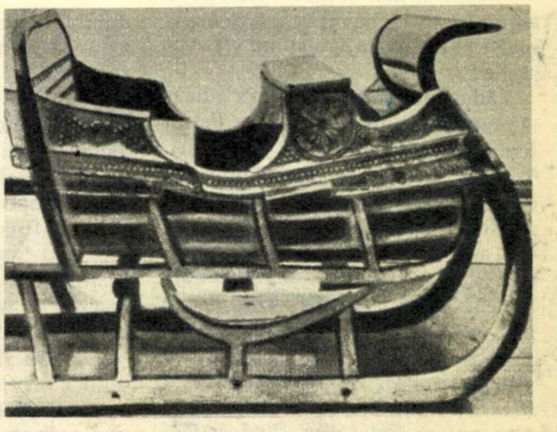

Sania lui Alexandru Ioan Cuza de pe vremea cînd era pîrcălab la Galaţi.

Prima Academia

Fantezie pe 8 mm

de E. SKIBINSKI

...4, 3, 2, 1, «Semnale buclucaşe». Atenţie! Filmăm!
Scena se reia, roboţii sînt la locurile lor, ciudatele fiinţe de pe planeta albastră sînt şi ele la datorie aşa că... Motor!

Un baron Münchhausen pe... trotinetă poate fi o glumă. Sau o parodie. Sau, o secvenţă dintr-un film. Dintr-un film care se cheamă «Münchhausen-junior povesteşte» şi care aparţine cineclubului «Pionierul» de la Casa pionierilor din Sibiu.

Că un baron preferă trotineta este explicabil cînd are doar cîţiva ani. Ceea ce e mai puţin obişnuit în acest film este faptul că, spre deosebire de celebrul Münchhausen, cel pe care-l cunoaşteţi şi cu care vă mai asemănaţi, din cînd în cînd, Münchhausen-junior nu minte, nu inventează întîmplări fantastice, ci încearcă să-i facă pe copii politicoşi, cuviincioşi etc. etc. În viaţa de toate zilele Münchhausen-junior însă este elev în clasa a VII-a A la Şcoala generală nr. 12 din Sibiu şi se numeşte Zorilă Adrian. Imaginea şi scenariul acestui film aparţine altui băiat — Aldea Ion de la Liceul nr. 2. Ei, împreună cu Apolzan Adriana, Găvozdea Nicolae, Bertea Elena, Boeraş Dumitru şi încă alţi 60 de copii sînt membrii cineclubului «Pionierul».

Data naşterii acestui cineclub: anul 1964. Că atunci, în 1964 doar 10 copii erau şi actori şi operatori şi regizori şi scenarişti — este acum o amintire aşa de îndepărtată...

Cît despre primul film artistic «Adriana şi-a găsit prieteni adevăraţi»... Actorii de atunci sînt acum elevi în clasa a X-a şi în continuare membri ai cineclubului. Regizorul acelui film, Avrămuţ Ovidiu, trimite acum din armată scrisori colegilor de cineclub. Avrămuţ ştie că şi azi mai vin pe la cineclub colegi din... generaţia lui; că şi cei mici, actualii membri ai cineclubului, sînt copii pe care-i cunoaşte, ştie despre ei ce lucrează, ce proiecte au.

Şi cine ştie dacă acolo, unde-şi satisface stagiul militar nu le spune colegilor îngroşîndu-şi puţin vocea: de mult, cînd eram eu pionier eram membru al cineclubului de la Casa pionierilor din Sibiu, oraşul meu natal»...

Dar...

Arhiva cineclubului numără acum *cinci filme artistice* («Adriana şi-a găsit prieteni adevăraţi»; «Meciul va fi cîştigat», «Semnale buclucaşe» — scenariu şi imagine: Aldea Ion; regia: Boeraş Dumitru — «Münchhausen-junior povesteşte...» şi «Un om invizibil şi mai mulţi copii neascultători» — scenariu Petcu Adriana, Popp Adelheid, regia Boeraş Dumitru şi Apolzan Adriana, imaginea Aldea Ion, Cărăuş Angela şi Haldevang Utte) precum şi trei reportaje («4 iunie», «Locuri dragi» şi «File de vacanţă»).

Proiecte? Un film artistic pe peliculă de 16 mm: «S-au furat notele bune», un film de trucaje «Hocus-Pocus» şi un reportaj «Patria începe în oraşul natal».

Şi o dorinţă mai recentă: un film de animaţie...

De asemenea, începînd cu anul acesta, membrii acestui cerc vor organiza, la sfîrşitul fiecărui an şcolar, un festival cinematografic cu care ocazie se va prezenta producţia pe un an a cineclubului. Şi-acum aş vrea să închei cu o urare pe care membrii cineclubului au ţinut să v-o adreseze pe această cale. Iat-o...

LA MULTI ANI!
12
1968
CASA PIONIERILOR SIBIU

În ce mă priveşte... doresc realizatorilor mult succes!

LA URMA URMEI...

— Ce-mi puteţi spune despre pionierul cutare?

— Aaa! E un pionier foarte *activ;* este mereu plin de idei, de iniţiativă; se frămîntă...

După o asemenea declaraţie, «Jos pălăria!» — altceva ce-ţi mai rămîne? Care va să zică avem *idei*, avem *iniţiativă*, avem băieţi *activi*, ce ne-ar mai trebui: avem activitate (!) Aşa să fie?

Văd acolo, undeva, o mînă ridicată, care ne contrazice. E Ion Petre, şcolar din satul Baloteşti — Răcari. Tocmai meştereşte ceva împreună cu Ioniţă Ion dintr-a VI-a la terenul de sport al şcolii. Cică ideea n-a fost a lor (ce-ar fi să...) şi nici iniţiativa (haideţi băieţi să) de a amenaja această bază sportivă. Dar *ei* au pus mîna pe lopeţi, deci de fapt ei sînt băieţii *activi*. Petrică şi Ionică sînt de felul lor vioi, sportivi. Adică *se mişcă* mult, dar nu de asta le spunem noi că sînt activi, fiindcă oho, cîţi Herculi, campioni şi descurcăreţi de ăştia nu dau bir cu fugiţii cînd e la o adică...

În schimb Tănăsescu Mircea e domol, gînditor, nesportiv, toată ziua stă cu nasul în cărţi: tipul filozofului, la prima vedere *inactiv*, dacă nu se agită, nu strigă, nu se frămîntă etc. Dar cînd cineva a avut ideea ca şcoala să aibă un album filatelic, şi altcineva a avut iniţiativa de a propovădui noua idee, taciturnul Mircea s-a apucat şi a adus într-o zi de-acasă sau de unde a găsit timbre, a adunat de la alţii, a început să le sorteze. Adică «a pus mîna», că iniţiativa plutea pe undeva.

Filimon Janeta e o fată «dezgheţată» cum zice lumea. Cu mult timp în urmă la şcoală se născuse ideea unui album cu imagini din ţările socialiste. Peste puţin timp şcoala a vizitat o expoziţie economică străină. Printre copii destui «dezgheţaţi», dar numai Janeta s-a apucat să strîngă de pe la vizitatori, copii, adulţi — ba şi de la personalul tehnic oaspete — imagini, ilustraţii, reclame. Pe urmă hărnicia celorlalţi a îmbogăţit zestrea albumului şcolii.

Altă dată mai era puţin pînă la un concurs artistic la care cineva avusese ideea ca şcoala să prezinte şi o echipă de dansuri. Dar echipă nu era. Niţă Veronica — şi ea o fată «dezgheţată» — s-a apucat de treabă cînd ceilalţi se văitau că n-au echipă. (Să mai crezi că toată lumea a citit povestea cu drobul de sare...) I-a tras de mînecă, cum s-ar zice. Şi-au mai pus şi alţii mîna şi-au urnit căruţa în care şedeau şi se agitau o mulţime de binevoitori, băieţi cu idei şi iniţiative. Altă dată...

Şi vă asigur că la Baloteşti definiţia pionierului *activ* arată în cele mai multe cazuri ca-n întîmplările de mai sus. Dacă vezi albumele lor, expoziţiile cu lucrări practice, dacă asişti la spectacolele organizate, la excursii, la jocuri etc. zici sau nu zici «ce idei grozave!» sau «ce iniţiative!», dar precis dai tuturor nota 10 la hărnicie. Iar dacă vezi scris că au de gînd să facă un concurs de săniuţe, de schi, de construcţii din zăpadă pe deal la Pociovalişte, să te-aştepţi la o treabă de nădejde.

Unul dintre prietenii de mai sus mărturisea că uneori cînd îl punea tată-său să facă ceva şi el îi explica că «dacă ar face aşa» sau «e mai bine aşa»... sau... tatăl îl întrerupea brusc: «Bine, bine, dar pînă una alta, pune mîna».

Fiindcă dacă frumoasă e ideea, bună e iniţiativa, agitaţia, la urma urmei trăiască acela care *pune mîna;* ale cărui mîini aduc căldură atmosferei unei acţiuni pioniereşti în care ne simţim bine.

Şi pentru el, în acest colţ de pagină un buchet de flori, în plină iarnă.

ILIE TRAIAN

AVENTURILE lui Manolică

Povestite de OVIDIU ZOTTA

Desenate de BURSCHI

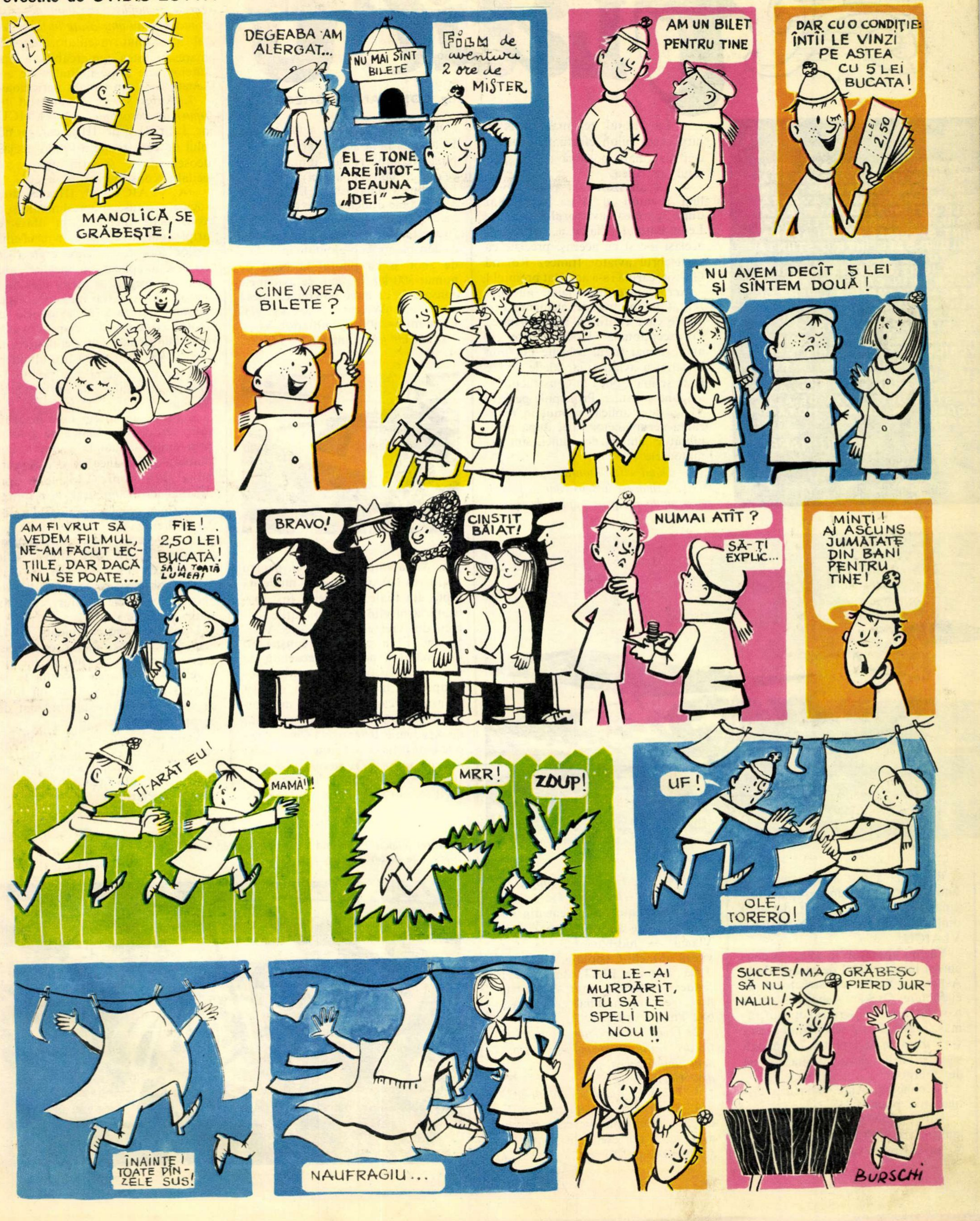
MANOLICĂ SE GRĂBEȘTE!
DEGEABA AM ALERGAT...
NU MAI SÎNT BILETE
Film de aventuri 2 ore de MISTER
EL E TONE. ARE ÎNTOTDEAUNA „IDEI” →
AM UN BILET PENTRU TINE
DAR CU O CONDIȚIE: ÎNTÎI LE VINZI PE ASTEA CU 5 LEI BUCATA!
LEI 2,50
CINE VREA BILETE?
NU AVEM DECÎT 5 LEI ȘI SÎNTEM DOUĂ!
AM FI VRUT SĂ VEDEM FILMUL, NE-AM FĂCUT LECȚIILE, DAR DACĂ NU SE POATE...
FIE! 2,50 LEI BUCATĂ! SĂ IA TOATĂ LUMEA!
BRAVO!
CINSTIT BĂIAT!
NUMAI ATÎT?
SĂ-ȚI EXPLIC...
MINȚI! AI ASCUNS JUMĂTATE DIN BANI PENTRU TINE!
ȚI-ARĂT EU!
MAMĂ!!!
MRR!
ZDUP!
UF!
OLÉ, TORERO!
ÎNAINTE! TOATE PÎNZELE SUS!
NAUFRAGIU...
TU LE-AI MURDĂRIT, TU SĂ LE SPELI DIN NOU!!
SUCCES! MĂ GRĂBESC SĂ NU PIERD JURNALUL!
BURSCHI

CE NU ŞTIAŢI DESPRE Vlaicu

Ing. CONSTANTIN GHEORGHIU

«DOMNUL VLAICU ARE MERITUL DE A FI REALIZAT UN APARAT CARE ÎNTRUNESTE ÎNTR-UN GRAD ÎNALT AVANTAJELE OBTINUTE DE ALTI AVIATORI, PE LÎNGĂ UNELE CARE SÎNT SPECIALE NUMAI APARATULUI D-SALE. ÎNTR-O STIINTĂ CU TOTUL NOUĂ, CARE ÎNCĂ NU A IESIT DIN FAZA ÎNCERCĂRILOR SI ÎN CARE FIECARE ÎNCERCARE IMPLICĂ PERICOL PENTRU VIATA EXPERIMENTATORULUI, SI MAI ALES CU LIPSA DE MIJLOACE CONTRA CĂREIA A AVUT SĂ LUPTE DOMNUL VLAICU, ESTE UN MERIT MARE CA SĂ FI AJUNS D-SA A REALIZA UN APARAT, CARE SI-A FĂCUT PROBELE ÎN MOD AŞA DE STRĂLUCIT, FATĂ DE ALTE MODELE, ÎN OCAZII HOTĂRÎTOARE».

SPIRU HARET

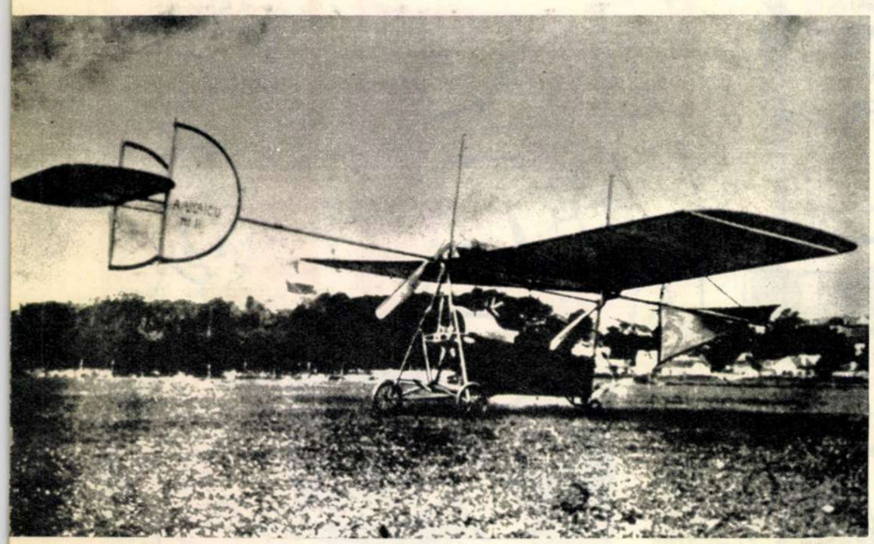

România a fost a treia ţară din lume care a avut un aeroplan original, construit şi pilotat de unul dintre fiii ei. Numele lui: AUREL VLAICU.

Văzînd aparatul, în 1912, la concursul internaţional de aviaţie de la Aspern — Viena, constructorul de elicoptere Oszkăr Asboth — originar din Arad — scrie:«Toţi am rămas surprinşi cînd aeroplanul acesta s-a ridicat în aer, plutea în văzduh sigur şi liniştit ca nici o altă maşină de zburat».

La concurs, Aurel Vlaicu a cîştigat trei premii:

— La nimerirea ţintei de la o înălţime de 300 m într-un cerc de 50 m diametru a luat premiul I.

— La virajul cel mai strîns în jurul unui pilon efectuat cu viteza cea mai mare posibilă a luat premiul al II-lea.

— La aterizarea la punct fix a luat premiul al II-lea, dar chiar după părerea aviatorului francez Leon Bathiat, Vlaicu a aterizat pe acelaşi loc şi cu aceeaşi precizie ca şi celebrul aviator francez Roland Garros, căruia i s-a acordat premiul I.

Aeroplanele lui Vlaicu au prezentat un număr de elemente originale care confirmă ingeniozitatea sa excepţională. Unele dintre ele au fost mai tîrziu folosite din nou în tehnica aviaţiei, iar ideile lor de bază se mai aplică în construcţia de avioane şi astăzi. Principiile pe care Vlaicu le-a aplicat primul în realizarea aeroplanelor sale, după posibilităţile tehnicii de atunci, sînt următoarele:

1. *Două elice montate pe acelaşi ax şi rotindu-se în sens contrar pentru a-şi anula reciproc cuplul de răsturnare pe care-l produce rotaţia fiecăreia dintre ele (foto. 1).* Această elegantă soluţie s-a aplicat din nou abia la 20 de ani după moartea lui Vlaicu, la hidroavionul de mare viteză «Machi-Castoldi», echipat cu două motoare FIAT amplasate in tandem şi care în anul 1933 a stabilit recordul mondial de viteză la 682 km pe oră.

2. *Trenul de aterizare pe trei roţi, fiecare roată asigurîndu-şi independent amortizarea şocului produs de denivelările terenului.*

3. *Frîna la roata aeroplanului.*

4. Pentru ca aeroplanul să fie cît mai uşor, condiţie care pe vremea aceea era esenţială pentru un aeroplan bun, Vlaicu a căutat *să elimine orice greutate nefolositoare.* El a mers pînă acolo, încît a găurit pînă şi dinţii roţilor dinţate, ceea ce nu s-a mai văzut la nici o construcţie tehnică pînă astăzi. Ele au fost atît de bine dimensionate de Vlaicu, încît nici una nu a cedat vreodată. În acest fel el a reuşit să-şi construiască aeroplanul la o greutate în ordine de zbor şi cu pilotul la bord de numai 300 kg, în timp ce avioanele consacrate ca bune pe vremea aceea cîntăreau: «Wright» — 580 kg, «H. Farman» — 600 kg, «Bleriot XI — 480 kg, iar «Antoinette» — 520 kg.

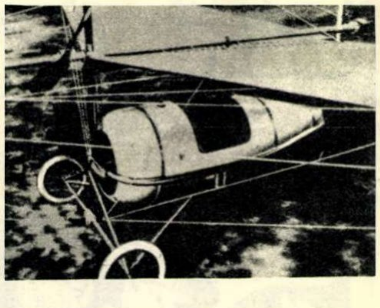

5. *Aripa cu profil variabil*, pentru obţinerea căreia aviaţia modernă luptă din toate puterile, a fost realizată la nivelul şi posibilităţile tehnicii din vremea sa de către Aurel Vlaicu. El a obţinut-o construind o aripă fără nervuri, deosebită de toate construcţiile aeronautice contemporane lui. După cum explică el insuşi în cartea «Aeroplanul Vlaicu», apărută în 1911 şi premiată de Academia Română: «Cînd pînza este bine întinsă, se formează o curbă *riguros concordantă cu centrul de presiune.* Acea curbură nu poate fi decît o curbură optimă, deoarece se află acolo unde în realitate se află centrul».

6. *Aeroplanele Vlaicu au fost singurele monoplane din lume ale căror comenzi erau amplasate în faţă.* Astfel a obţinut inventatorul român maneabilitatea remarcabilă a aparatelor sale şi posibilitatea de a le scoate uşor din situaţii periculoase.

7. Aurel Vlaicu a construit *trei tipuri de aeroplane:* «A VLAICU» nr. I, nr. II şi nr. III la care principiul de construcţie a rămas acelaşi, deosebindu-se şi prin aceasta de ceilalţi constructori ai vremii.

«A. VLAICU» nr. III avea două locuri, era fuselat aerodinamic şi de construcţie metalică, în afară de aripi şi patina mediană. În jurul cilindrilor motorului, care erau răciţi cu aer, a aplicat un inel de tablă pentru a asigura o răcire mai bună (foto. 2). Această inovaţie, astăzi unanim utilizată la avioanele cu motor avînd cilindrii dispuşi în stea, este cunoscută sub denumirea de inel N.A.C.A., deşi institutul american ale cărui iniţiale le poartă l-a aplicat cu mulţi ani în urmă lui Vlaicu.

8. Printr-un sistem unic în genul său, aeroplanele Vlaicu se pilotau prin simpla comandă a unui volan, putîndu-se conduce şi cu o singură mînă! Prin rotirea volanului spre dreapta aeroplanul urca, prin rotirea spre stînga cobora, prin deplasarea lui în dreapta vira în acest sens, iar prin deplasarea lui în sens contrar aeroplanul vira spre stînga. Prin combinarea mişcărilor acestui volan Vlaicu obţinea toate poziţiile de zbor şi celebrele virajuri care au uimit pe specialişti.

După elocventul concurs de la Aspern, lui Vlaicu i s-a propus să-şi fabrice aeroplanele în Anglia. El a refuzat. Dorea ca invenţia sa să servească României, visul lui fiind să vadă cerul ţării sale brăzdat de aeroplane.

Viaţa şi opera lui Aurel Vlaicu constituie un exemplu de energie şi curaj, un imbold pentru toţi cei ce urmăresc înflorirea patriei şi progresul omenirii.

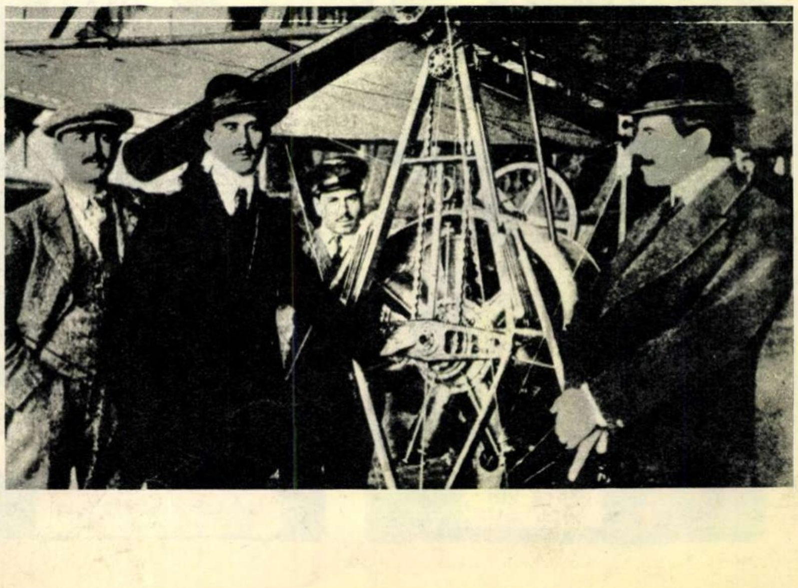

Aurel Vlaicu împreună cu prietenii săi alături de avionul «Vlaicu nr. II».

ÎNCEPE
CONCURSUL
ORGANIZAT
DE REVISTA
CUTEZĂTORII

MINI TEHNICUS

PREMIILE

Marele premiu (pentru individual sau colectiv): UN TELEVIZOR. INDIVIDUAL — Premiul I: UN MAGNETOFON; Premiul II: APARAT DE RADIO CU TRANZISTORI MAMAIA, 7 LUNGIMI DE UNDĂ; Premiul III: UN APARAT FOTO; 5 premii speciale surpriză.

Colectiv — Premiul I: O EXCURSIE PRIN ȚARĂ «DE LA MUNTE LA MARE»; Premiul II: UTILAJ COMPLET PENTRU UN ATELIER ELECTROTEHNIC; Premiul III: O BIBLIOTECĂ TEHNICĂ ALCĂTUITĂ DIN CCA. 30 DE VOLUME ALESE DE JURIUL DE SPECIALITATE; 5 premii speciale surpriză.

UN PREMIU SPECIAL PENTRU CEA MAI ORIGINALĂ LUCRARE.

DRAGĂ PRIETENE,

După ce te-ai gîndit bine (singur sau în grup cu alți colegi), ce lucrare vei executa, completează cu cerneală cît mai citeț și chiar caligrafic brevetul de mai jos fără ca să pui numărul, data și, bineînțeles, semnătura. (Dacă sînteți mai mulți colegi care executați aceeași lucrare, fiecare dintre voi va completa cîte un brevet). După completare vei (sau veți) decupa brevetul trimițîndu-l pe adresa redacției noastre, pînă la data de 15 februarie a.c. (data poștei). (În cazul că sînt mai multe brevete aparținînd aceluiași grup, ele vor fi trimise în același plic).

Dacă lucrarea ta (sau a voastră) va intra în concurs, vei primi înapoi brevetul purtînd numărul, data, semnătura și ștampila. În felul acesta vei deveni deținător al brevetului de «participant la concursul MINI-TEHNICUS».

IMPORTANT! JURIUL VA OMOLOGA OFICIAL LUCRĂRILE CE VOR FI CONSIDERATE INVENȚII SAU INOVAȚII!

REGULAMENTUL CONCURSULUI

1. Concursul se va desfășura între datele de 15 ianuarie — 30 aprilie 1968.

2. La concurs poate participa orice pionier și școlar din clasele V—VIII, fie individual (construind singur lucrarea) sau în grup (în cadrul cercului cu caracter tehnic din școală sau de la casa pionierilor).

3. Concursul MINI-TEHNICUS constă în executarea unor dispozitive, mecanisme, instalații, micromodele din domeniul mecanicii, electrotehnicii, electronicii, radiotehnicii, automaticii și altele.

4. Pentru a putea participa la concurs, pionierii și școlarii vor completa brevetul tipărit mai jos, cu datele indicate, îl vor decupa și îl vor trimite redacției pînă la data de 15 februarie 1968 (data poștei). ÎN CAZUL ÎN CARE LUCRAREA A INTRAT ÎN CONCURS, **CHIAR DACĂ NU A PRIMIT NICI UN PREMIU,** BREVETUL VA FI TRIMIS CONCURENTULUI ȘTAMPILAT ȘI OFICIALIZAT. În acest caz, concurentul se va considera «deținător al brevetului **MINI-TEHNICUS**». Pentru grupuri, fiecare membru al grupului va completa cîte un brevet. Toate brevetele aparținînd unui grup vor fi trimise ÎMPREUNĂ, în același plic.

5. Lucrările vor fi trimise redacției noastre fie personal de către concurent, fie prin delegat sau prin colet poștal (bine asigurat împotriva zdruncinăturilor sau a loviturilor) pînă la data de 30 aprilie a.c. (prin poștă, data poștei). Fiecare lucrare va purta o fișă în care vor fi prezentate: principiul, caracteristicile, modul de funcționare precum și o adeverință semnată și ștampilată de directorul școlii (pentru participare individual sau în grup în cadrul cercului tehnic din școală) sau de profesorul de specialitate cu atestarea de către direcțiune, de către comandantul unității de pionieri sau de conducerea casei pionierilor (pentru participare în grup la cercul tehnic de la casa pionierilor). În această adeverință se va confirma că lucrarea a fost executată de concurenți.

6. Între 30 aprilie și 15 mai a.c. un juriu de specialiști va selecționa și va clasifica lucrările. CONDIȚIA DE BAZĂ CA LUCRAREA SĂ INTRE ÎN CONCURS ESTE CA OBIECTUL TEHNIC CONSTRUIT SĂ **FUNCȚIONEZE.** Obiectul care nu îndeplinește această condiție se socotește scos din concurs.

Pentru clasificare, juriul va ține seama de următoarele criterii:
INGENIOZITATE
ÎNDEMÎNARE
DIFICULTATEA ÎN EXECUȚIE
FINISAJUL

Un deosebit accent se va pune pe construcțiile utile.

În jurul datei de 20 mai a.c. se va alcătui o expoziție, în centrul Capitalei, cu cele mai frumoase lucrări ale concursului.

Premierea concurenților se va face în jurul datei 9 iunie, care va marca «Ziua pionierului», din acest an.

PRIMII 100 DE CONCURENȚI CLASAȚI ÎN ORDINEA NOTELOR ACORDATE DE JURIU VOR DEVENI AUTOMAT MEMBRI AI **CLUBULUI MINI-TEHNICUS** VOR PRIMI, CA ATARE, CARNETE DE MEMBRU ȘI INSIGNE, ȘI VOR MERGE ÎNTR-O TABĂRĂ PIONIEREASCĂ UNDE VOR AVEA POSIBILITATEA SĂ-ȘI CONTINUE ACTIVITATEA LOR DE TINERI CONSTRUCTORI SUB ÎNDRUMAREA SPECIALIȘTILOR.

REVISTA CUTEZĂTORII
MINI - TEHNICUS

BREVET

Nr./

ELEVUL ....DIN (LOCALITATEA) ....REGIUNEA...........
RAIONUL ....A PARTICIPAT LA CONCURSUL MINI-TEHNICUS CU LUCRAREA
....
I SE ACORDĂ BREVETUL DE PARTICIPANT LA CONCURSUL MINI-TEHNICUS
DATA..................
PREȘEDINTE,

SECRETUL AMFOREI

Scenariu de **ION HOBANA**
Desene de
POMPILIU DUMITRESCU

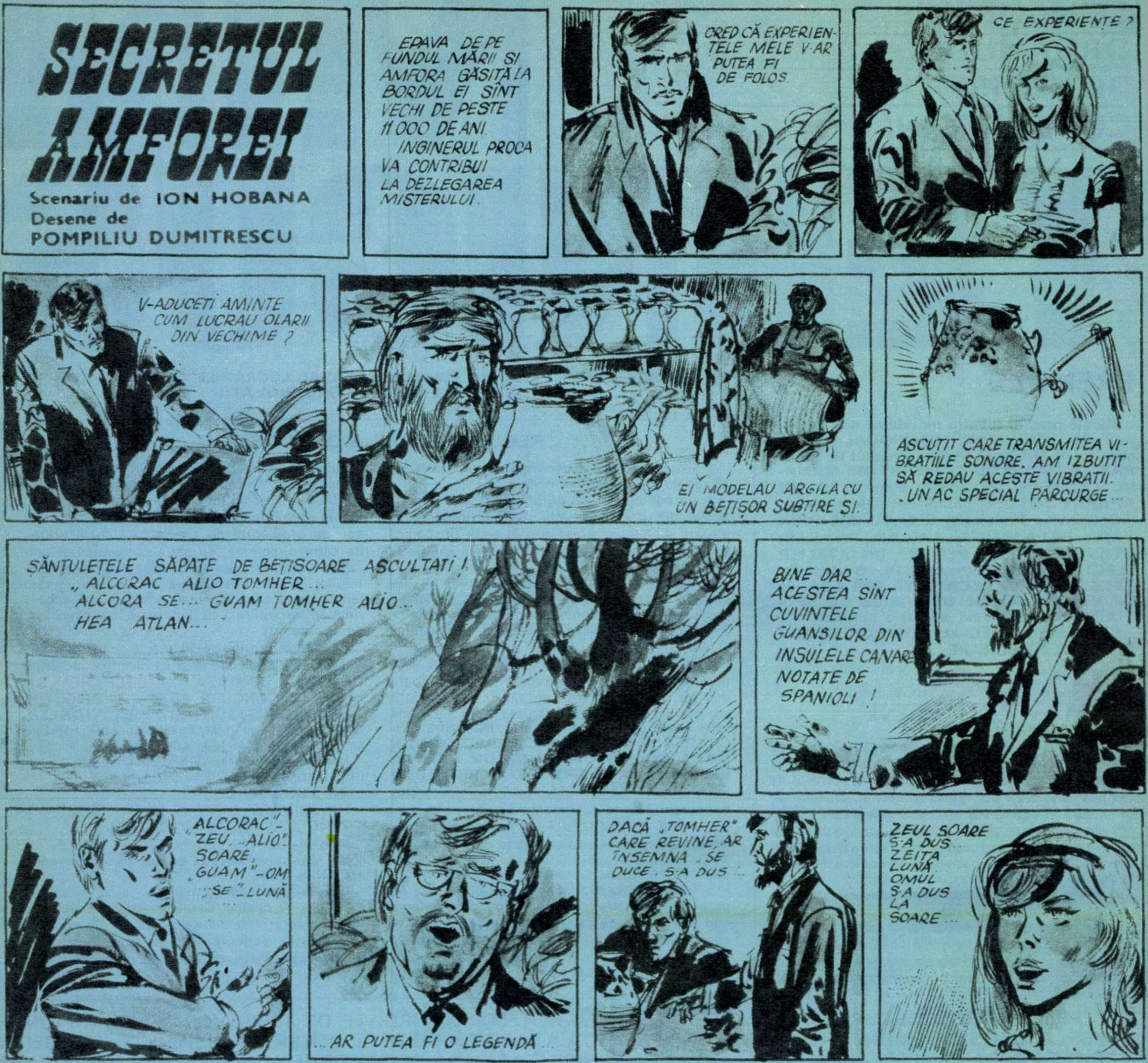
EPAVA DE PE FUNDUL MĂRII ȘI AMFORA GĂSITĂ LA BORDUL EI SÎNT VECHI DE PESTE 11 000 DE ANI. INGINERUL PROCA VA CONTRIBUI LA DEZLEGAREA MISTERULUI.
CRED CĂ EXPERIENȚELE MELE V-AR PUTEA FI DE FOLOS.
CE EXPERIENȚE ?
V-ADUCEȚI AMINTE CUM LUCRAU OLARII DIN VECHIME ?
EI MODELAU ARGILA CU UN BEȚIȘOR SUBȚIRE ȘI.
ASCUȚIT CARE TRANSMITEA VIBRAȚIILE SONORE. AM IZBUTIT SĂ REDAU ACESTE VIBRAȚII. .UN AC SPECIAL PARCURGE...
ȘANȚULEȚELE SĂPATE DE BEȚIȘOARE. ASCULTAȚI ! „ALCORAC ALIO TOMHER... ALCORA SE... GUAM TOMHER ALIO... HEA ATLAN...”
BINE DAR... ACESTEA SÎNT CUVINTELE GUANȘILOR DIN INSULELE CANARE NOTATE DE SPANIOLI !
„ALCORAC” – „ZEU, „ALIO” SOARE, „GUAM” – OM „SE” – LUNĂ ...
...AR PUTEA FI O LEGENDĂ...
DACĂ „TOMHER” CARE REVINE, AR ÎNSEMNA „SE DUCE, S-A DUS”...
„ZEUL SOARE S-A DUS... ZEIȚA LUNĂ... OMUL S-A DUS LA SOARE...

NU UITA!

- Aurel Vlaicu, strălucit constructor și pilot, care a realizat primul avion construit în România (1910), era preocupat încă din copilărie de probleme și experiențe tehnice. Pe cînd era în clasa a VI-a a meșterit un mic model de motor magnetic.
- Pascal, ilustrul matematician și fizician francez, publică la vîrsta de 15 ani o lucrare despre secțiunile conice și demonstrează peste 100 de teoreme noi. La 19 ani (1642) inventează mașina de calculat.
- Th. A. Edison, unul dintre cei mai fecunzi inventatori ai lumii, își aranjează un laborator de chimie în pivnița casei părintești la vîrsta de 10 ani. La 15 ani devine un iscusit telegrafist.
- Henri Coandă, vestit inginer român, specialist în aeronautică, a realizat la vîrsta de 24 de ani primul zbor aeroreactiv în lume, cu un avion construit de el și propulsat cu un motoreactor.

REVISTA
CUTEZĂTORII
BREVET
DE
PARTICIPANT
LA
CONCURSUL
MINI
TEHNICUS

NR.

1968
BUCUREȘTI

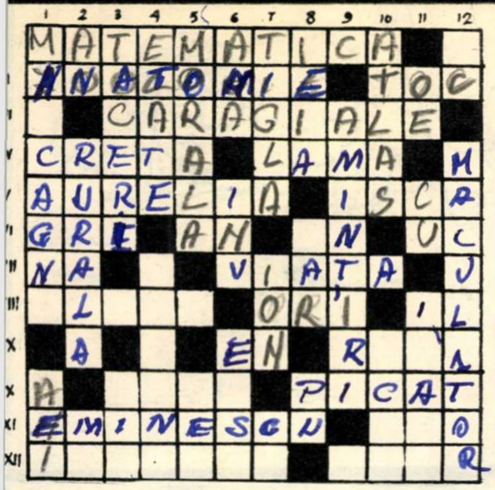

La școală

ORIZONTAL: 1. Știință exactă învățată în coală. 2. Privitor la o știință a naturii învățată n școală. — «Unealtă» de scris! 3. Autorul chiței «Un pedagog de școală nouă». 4. Scrie a tablă. — Bună la ascuțitul creioanelor. 5. Un ume... scump! — A provoca. 6. Sur. — Cel colar are trei trimestre. — Fen — Din rucsac! . Un «poftim» nerespectuos. — Etapă următoare pentru care sînt pregătiți elevii în școală. 8. Os care formează partea anterioară și laterală a bazinului — Semnul înmulțirii! — Articol. 9. Bene! — Caracteristică a versului. 10. Fată cu conduită permanent frumoasă. — Căzut la examene. 11. «Luceafărul» poeziei românești — Insulă daneză. 12. A compus pentru voi, copiii, cîntecele «Trei școlărițe» și «La casa pionierilor» — Programul fiecărui elev.

VERTICAL: 1. Mare compozitor italian — Pasiune în munca de învățare. 2. Cei de studiu sînt cei mai frumoși (sing.) — Școală sătească — Din memorie! 3. Sînt de aur... dar nu la tablă! — Dacă nu ești atent... îl pierzi din clasă. 4. Vîrstă școlară — Pentru elevii interni. 5. Mustrare făcută în unele ore (sau: parte dintr-o fabulă care cuprinde o învățătură) — Localitate în Brazilia. 6. Veche interjecție populară — Învățător (presc.) — Din uniforma pionierească. 7. În loc de... tablă! — Atom încărcat cu electricitate — Împreună! 8. Aici (pop.) — Știința pentru om (fig.) — Din pupitru. 9. Scrierile marelui povestitor Ion Creangă în care găsim și o prezentare fidelă a învățămîntului în școlile din trecut. 10. Colecție de hărți folosite la geografie — Fiul lui Dedal. 11. Osie! — Simbolul cuprului — Părerea de rău, după nota proastă. 12. Uneori înțeapă — Caiet de notițe.

Prof. AXIOTI TEODOR

Dicționar la îndemînă: **NES. ARO.**

MAXIME DESPRE TIMP

Cea mai costisitoare dintre risipe este pierderea de timp.

Theofrast (sec. 4 î.e.n.)

Cine are timp și-l așteaptă să treacă, își pierde timpul.

W. Camden (1614)

Timpul e singura avere pe care o poți folosi cu zgîrcenie fără să te rușinezi de aceastã avariție.

Ch. de Beauchene (1827)

TRIUNGHI

1......
2.....
3....
4...
5..
6.

1. «Vulturul Carpaților»; 2. floare; 3. deosebit, special; 4. plec; 5. adverb; 6. vocală. Vertical la fel.

Claudiu VODĂ

TRIVERB DE SEZON

(6, 2, 9)

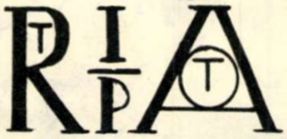

FILATELIE

Emisiunea poștei poloneze reprezentînd diferite tematici a fost foarte apreciată de filateliști. Iată un timbru înfățișînd un terier.

50 GR
Polska
airedale terier
J. GRABIAŃSKI
PWPW

Desene de IOSIF TEODORESCU

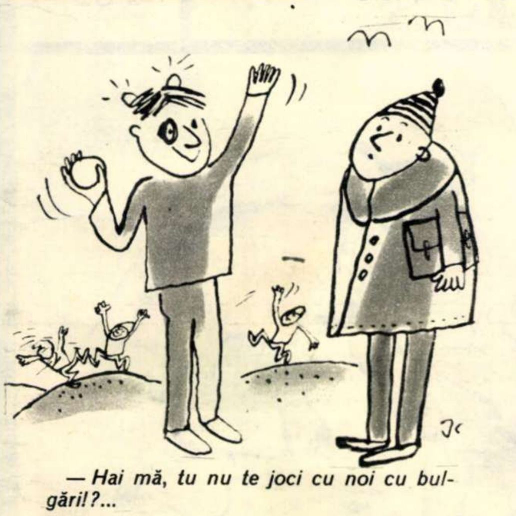

— Hai mă, tu nu te joci cu noi cu bulgări!?...

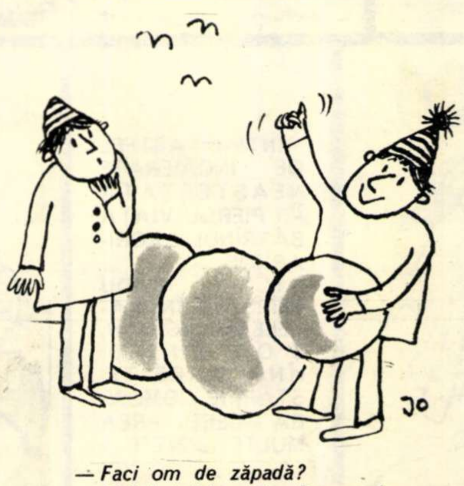

— Faci om de zăpadă?
— Nu! bulgări pentru Popescu!...

ÎNCEPÎND CU ACEST NUMĂR VEȚI GĂSI ÎN PAGINA **SFINX**

Concursul SĂP-TĂ-MÎ-NII

DOTAT CU PREMII

PREMIU:
FIZICA DISTRACTIVĂ,
DE A.I. PERELMAN
VOL. I ȘI II

CARE VA CONȚINE PROBLEME DE MATEMATICĂ, FIZICĂ, LITERATURĂ, ÎNTR-UN CUVÎNT ÎNTREBĂRI DE CULTURĂ GENERALĂ. RĂSPUNSUL ÎL VEȚI DA PE SCURT PE CUPONUL PE CARE ÎL VEȚI DECUPA. RĂSPUNSURILE, PE ADRESA REDACȚIEI, CU SPECIFICAREA «**CONCURSUL SĂPTĂMÎNII**» VOR TREBUI SĂ SOSEASCĂ LA 5 ZILE DUPĂ APARIȚIA NUMĂRULUI (DATA POȘTEI). ȘI ACUM IATĂ PRIMA ÎNTREBARE DIN...

FIZICĂ

CULOAREA LOTUSULUI ADORMIT

O-ndoială plăcută, de culoarea lotusului adormit, întreține veselia pe această insulă muntoasă.

Cu o întîrziere trebuincioasă, ea pregătește și propune mai multe căi pentru a ajunge la soluția așteptată.

Multele picioare ale unui car ce se-nalță ca o fortăreață vor fi prețioase mîini pentru a convinge că trebuie să se are cu grijă insula unde crește teiul cel liniștit.

O perdea de plante roșii împodobește veșnicia.

Ariciul înaintează greoi; coralul visează; vipera putredă peste care ciocanul-a căzut își întinde măruntaiele sub ienupăr, în timp ce grîu-ncolțește; morsa gîfîind ajunge în fața fortăreței; amphioxus-ul vede soarele în fiecare zi a lunii. Tuturora le place să picteze pămîntul.

Mai tîrziu, pe o scoarță de copac, licuriciul ne va sfătui să învingem carnea.

Vi se pare, desigur, ciudat, că la o întrebare de fizică vă prezentăm o poezie. Noi susținem că nu e vorba de vreo greșeală, ci, dimpotrivă aceasta va constitui una din întrebări. Deci:

REVISTA CUTEZĂTORII
CONCURSUL SĂPTĂMÎNII
CUPON-FIZICĂ

1. DE CE A FOST ÎNSERATĂ ACEASTĂ POEZIE LA O RUBRICĂ ȘTIINȚIFICĂ? . . . .

2. CARE ESTE NUMELE AUTORULUI ACESTEI POEZII? . . . .

3. DIN CE ȚARĂ ESTE ACEST AUTOR? . . . .

NUMELE . . . .
ADRESA COMPLETĂ . . . .
ȘCOALA . . . .
CLASA . . . .

COMOARA lui DROMICHETE

de VASILE MĂNUCEANU

Ilustrații de GH. MARINESCU

Bilt'rep

1. ÎNTREG POPORUL GET, CUPRINS DE MÎNIE, RÎVNEA SĂ RĂZBUNE MOARTEA SICIEI, FIICA VENERATULUI TURGOBAL.

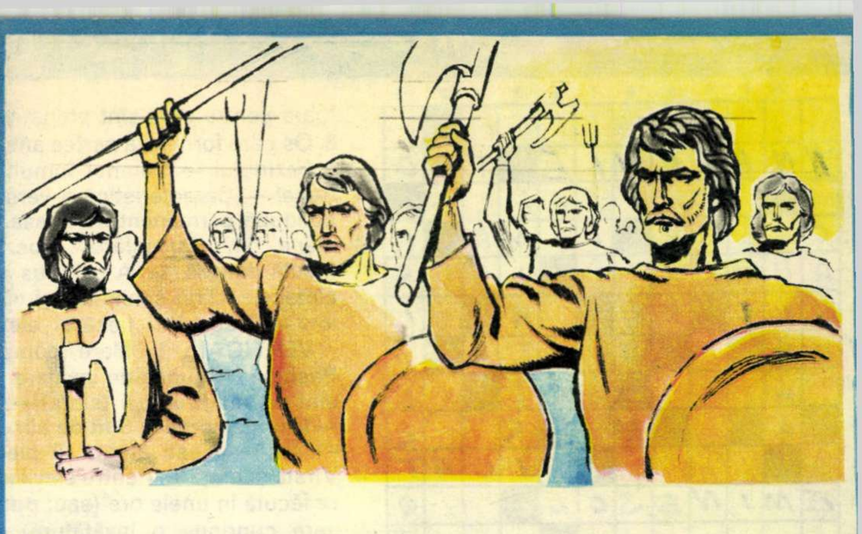

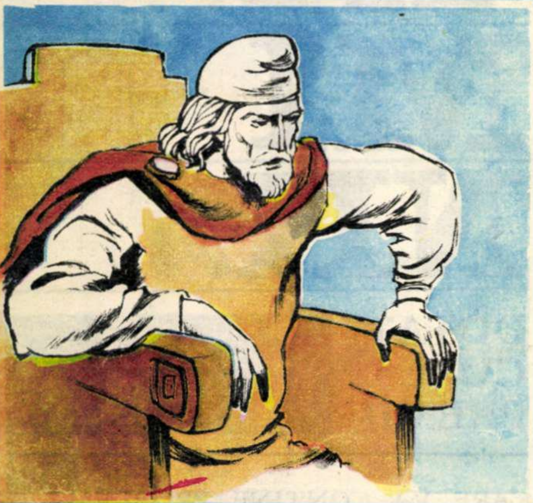

2. NETULBURAT ȘI DÎRZ, REGELE DROMICHETE, AL CĂRUI CUVÎNT ÎL AȘTEPTAU CU TOȚII, CUGETA ÎNAINTE DE A ÎNCEPE SFATUL CEL MARE ÎN TIMP CE OASTEA LUI LISIMAH ÎȘI URMA DRUMUL, ÎNFRUNTÎND ANEVOIE URCUȘUL ȘI FURTUNILE

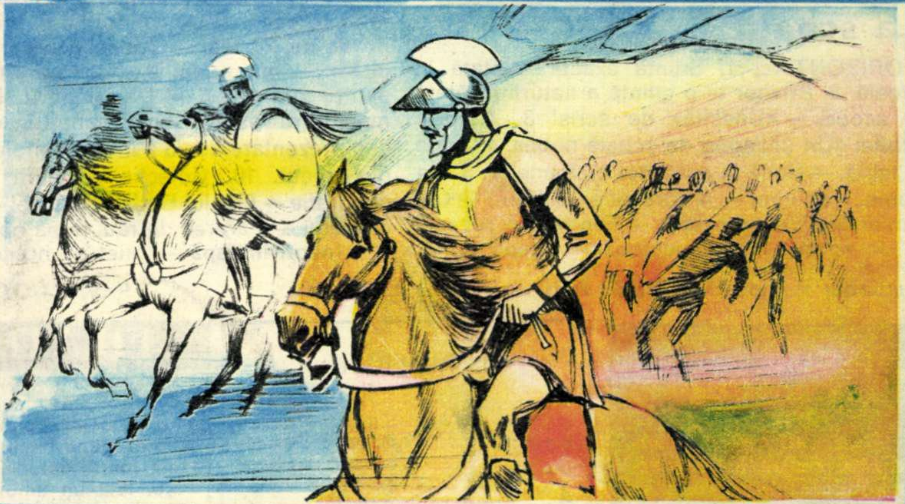

3. GRELELE CARE DE LUPTĂ, CU CARE MACEDONENII SE MÎNDREAU ATÎT SE PRĂBUȘEAU ADESEA ÎN PRĂPĂSTII.

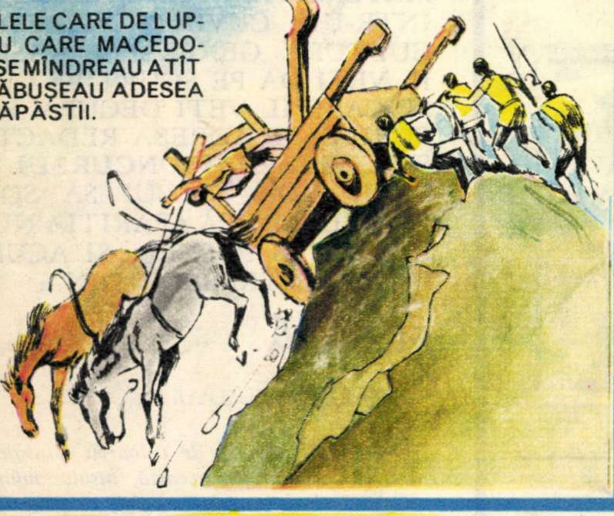

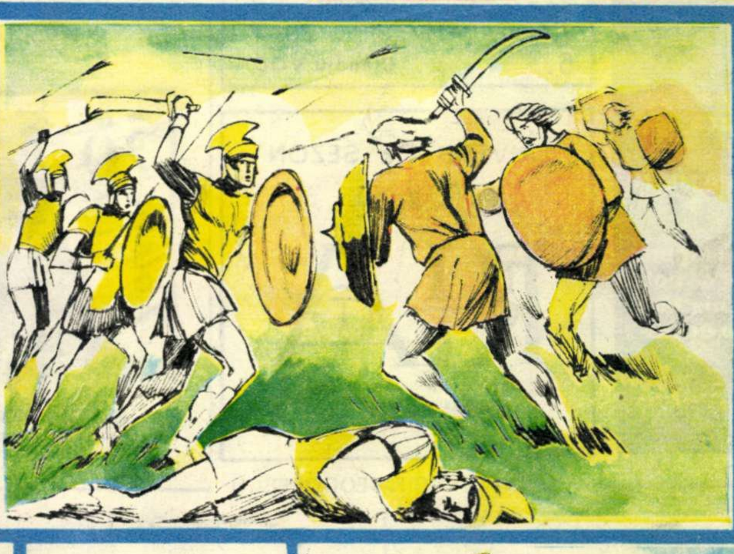

4. TOT MAI DES SE ABĂTEAU ASUPRĂ-LE CETELE GEȚILOR, FĂCÎND PRĂPĂD MAI MARE CA FURTUNA.

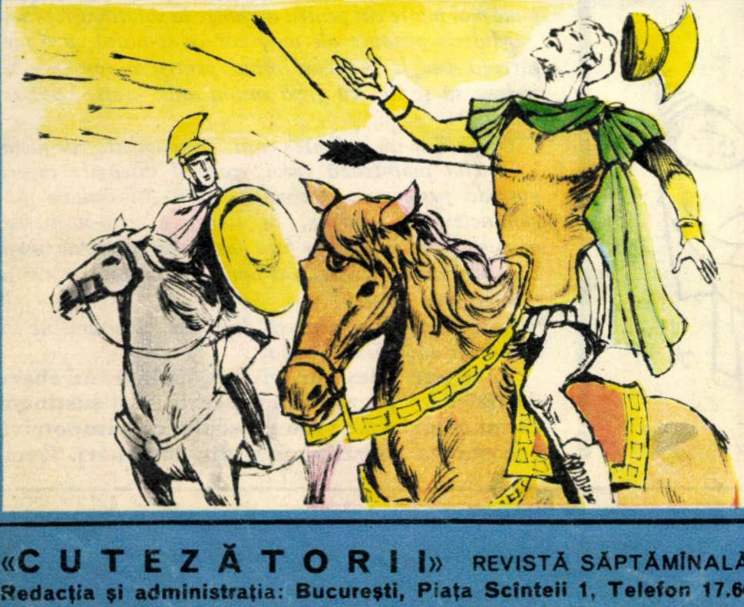

5. ÎNTR-O ASTFEL DE ÎNCĂIERARE NEAȘTEPTATĂ ÎȘI PIERDU VIAȚA BĂTRÎNUL KORIARHOS.

EL ÎȘI DĂDU SFÎRȘITUL ÎN BRAȚELE LUI LISIMAH, ȘOPTIND: «ÎNTOARCE-TE, STĂPÎNE, COMOARA CERE PREA MULTE JERTFE...»

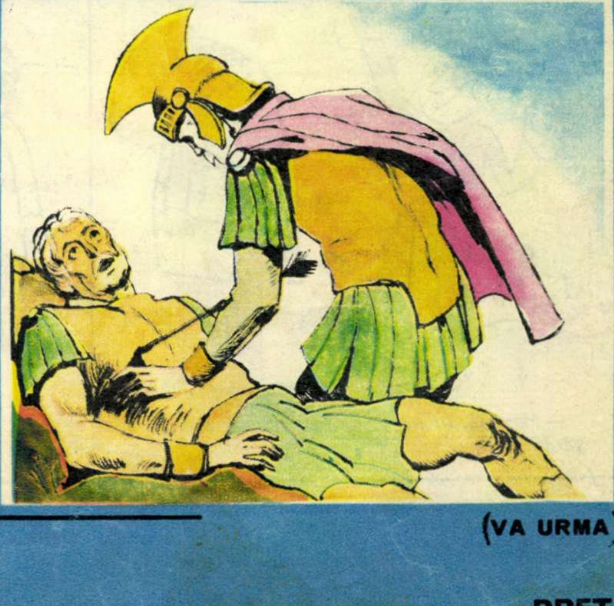

(VA URMA)

«CUTEZĂTORII» REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
Redacția și administrația: București, Piața Scînteii 1, Telefon 17.60.10
Prezentarea grafică: POMPILIU DUMITRESCU; Tehnoredactarea: LUCIA SICOMAS
TIPARUL EXECUTAT LA COMBINATUL POLIGRAFIC «CASA SCÎNTEII»

PREȚU
1 LEU

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

4

JOI, 25 IANUARIE
1968 ● ANUL II

ÎN LABORATORUL DE CHIMIE

Foto Gr. PREPELIȚĂ

LASER...

O EXPRESIE CUNOSCUTĂ DESIGUR ȘI DE VOI ȘI CARE CONȚINE INIȚIALELE DENUMIRII ÎN LIMBA ENGLEZĂ: LIGHT AMPLIFICATION BY STIMULATED EMISSION OF RADIATION (AMPLIFICAREA LUMINII PRIN STIMULAREA EMISIUNII RADIAȚIEI).

CEL MAI MARE LASER ROMÂNESC

Cel mai mare laser cu bioxid de carbon din țara noastră a fost realizat recent de colectivul **laboratorului de metode optice în fizica nucleară de la institutul de fizică atomică București.**

Lungimea noului laser este de 5 m. iar diametrul oglinzilor de 60 mm. Instalația permite efectuarea a numeroase operațiuni cu aplicații în diferite domenii ale tehnicii. Printre acestea se numără tăierea fină a lamelor de oțel pînă la 0,5 mm, perforarea în numai cîteva secunde și cu mare precizie a unor materiale refractare, prelucrări pe cuarț (tăiere, sudură), topirea unor materiale al căror punct de topire este în jur de 3 000 grade.

S.O.S. pe Marea Neagră

Viscol...

Țărmul constănțean bubuie sub loviturile valurilor uriașe.

De undeva, de pe Marea Neagră cuprinsă de furtună, zboară în eter chemarea:

S.O.S.!... S.O.S.!...

Radiotelegrafiștii din portul Constanța, de la NAVROM, recepționează apelul lansat de pe nava «Marmina» (sub pavilion grec), care se află în pericol.

Răspunzînd cu promptitudine semnalului, echipajul remorcherului românesc «Farul» a pornit de urgență pe mare.

Au urmat cîteva ore de muncă încordată, de luptă cu valurile răscolite de viscol. Dar eforturile marinarilor români n-au fost zadarnice: ei au reușit să salveze nava (și echipajul) amenințată de furtună.

OGLINDA SĂPTĂMÎNII

Muzeul de istorie a Partidului Comunist, a mişcării revoluționare şi democratice din România. *reconstituie lungul şi gloriosul drum de luptă al poporului român pentru eliberarea națională şi socială, istoria eroică a Partidului Comunist Român. Sînt expuse documente de arhivă, manifeste, facsimile, reproduceri şi numeroase alte documente.*

Situat în Bucureşti, Şoseaua Kiseleff nr. 3, *muzeul este deschis marți, joi între 10-14 şi 16-20; miercuri, vineri între 16-20; sîmbătă între 10-14; duminică între 8-20.*

În fotografie: *un grup de pionieri, veniți în vizită la muzeu, privesc macheta casei în care s-a tipărit ziarul «Scînteia» în ilegalitate.*

EXPOZIȚII TURISTICE ROMÂNEȘTI PESTE HOTARE

In cursul anului trecut au fost organizate peste hotare 23 de expoziții turistice, care au făcut cunoscute frumusețile patriei noastre unui numeros public. Pentru anul 1968 se prevede deschiderea a 44 de expoziții în Canada, Cehoslovacia, Israel, Polonia, Spania și S.U.A. Nouă dintre acestea sînt rezervate turismului automobilistic. Totodată, vor fi amenajate standuri cu specific turistic în cadrul celor 45 de expoziții organizate la diferite tîrguri internaționale.

În țară se vor organiza, de asemenea, expoziții turistice în stațiunile de pe litoral, precum și în cele de pe Valea Prahovei și în Poiana Brașov.

Fotografia de sus prezintă macheta AEROPORTULUI CENTRAL BUCUREŞTI (aflat în construcție). Dăm mai jos cîteva date despre această nouă poartă aeriană a țării:

- *Edificiul propriu-zis al aerogării, alcătuit din trei corpuri de clădiri legate între ele, va reprezenta o concepție arhitecturală originală, în care va predomina sticla şi betonul.*
- *O serie de instalații de înaltă tehnicitate vor asigura securitatea maximă a zborului şi posibilitatea aterizării atît ziua, în condiții de proastă vizibilitate, cît şi noaptea.*
- *Pista aeroportului (lungă de 3,5 km şi lată de 45 m) va permite folosirea tuturor tipurilor de avioane aflate în exploatare pe marile linii de navigație aeriană.*

MICUȚA SANDRA

Ultimele luni ale anului 1967 au adus Sandrei Laing, o fetiță în vîrstă de 11 ani din localitatea Penbolt (provincia sud-africană Transwaal) multe suferințe, a căror cauză ea nu este încă în stare s-o înțeleagă.

Sandra este albă şi timp de doi ani a frecventat şcoala rezervată albilor din oraşul vecin Piet Retif. Dar în Republica sud-africană nu este suficient să ai pielea de culoare albă pentru a te considera alb. La o reverificare a «rasei» autoritățile locale au «clasificat-o» pe micuța Sandra, în conformitate cu legile sud-africane, în rîndul cetățenilor de culoare. Şi în mod automat ea a trebuit să părăsească şcoala.

Tatăl Sandrei, Abraham Laing, a cerut revizuirea acestei hotărîri. El a obținut acest lucru, şi fetița a fost «reclasificată» ca albă.

S-ar părea că totul s-a terminat cu bine. Sandra a fost primită din nou la şcoală. Dar... comitetul părinților i-a interzis să locuiască la cămin, şi deci din nou nu poate frecventa cursurile. Colegii ei au dat deja examenele primului semestru iar Sandra continuă să stea acasă.

«Viața acestui copil este distrusă», a declarat Henry Schwartz, deputat în Adunarea provincială din Transwaal. Dar tatăl Sandrei nu a depus încă armele. «Guvernul poartă vina pentru suferințele prin care trece copilul meu. Voi lupta pînă la sfîrşit», a declarat el...

* * *

În fotografie: **Rasismul se manifestă și în acest parc din Johannesburg. Inscripția de pe bancă e grăitoare: ea arată că banca e rezervată** numai pentru albi.